Sámediggi
Sámedigge
Sámiediggie
Saemiedigkie

ÅRSREDOVISNING 2017

© Sametinget 2018
Foto: Marie Enoksson, Patrick Trägårdh, Leif Jougda.
Layout: Norrfolket i Kiruna AB
Tryck: E-print
ISBN-nummer: 978-91-983502-7-2

Sametinget, Box 90, 981 22 Giron/Kiruna
Besöksadress: Adolf Hedinsvägen 58
Tel: 0980-780 30
E-post: kansli@sametinget.se

www.sametinget.se
www.samer.se
www.minoritet.se

INNEHÅLL

STIVRRASÁGADOALLI SÁHKAVUORRU 5
STYRELSEORDFÖRANDE HAR ORDET 6
SAMETINGET 7
Uppgifter 7
Organisation 7
Verksamhet 8
Kompetensförsörjning 8
OM ÅRSREDOVISNINGEN 11
Indelning 11
Prestationer 11
Bedömning 11
Tillförlitlighet 12
Generell återrapportering 12
SAMMANFATTNING AV MÅLUPPFYLLELSE 13
EKONOMI 15
Sametingets totala intäkter och kostnader (tkr) 15
Kommentar 16
INFORMATION 17
VÅRT MÅL 17
Myndighetens information 17
Samiskt informationscentrum (SIC) 18
Måluppfyllelse 19
SPRÅK 21
VÅRT MÅL 21
Politiskt fastställda mål 21
Språkavdelningen 21
Främjande av samiska 22
Jämställdhet 24
Måluppfyllelse 24
Minoritetspolitiska uppdraget 25
KULTUR 29
VÅRT MÅL 29
POLITISKA MÅL 29
Bidrag till samisk kultur 30
Jämställdhet 33
Giron Sámi Teáhter 35
Samernas bibliotek 36
Måluppfyllelse 36

SAMISKA NÄRINGAR OCH SAMHÄLLSPLANERING 39
VÅRT MÅL 39
Samhällsplanering 40
Statistiksystem 43
Samiska näringar 43
EU-program med samiska insatser 46
Interreg V A Nord 48
Sammanställning av prestationer 49
Jämställdhet 50
Måluppfyllelse 50
VILTVÅRD, ERSÄTTNING OCH INVENTERING 53
VÅRT MÅL 53
Måluppfyllelse 54
ÖVRIGT 59
Uppdrag 59
Återrapportering 59
FINANSIELL REDOVISNING 61
Resultaträkning 61
Balansräkning 62
Anslagsredovisning 64
Tilläggsupplysningar 65
Noter 67
Sammanställning av övriga väsentliga uppgifter 76
UNDERSKRIFTER 79

STIVRRASÁGADOALLI SÁHKAVUORRU

Jahkečilgehus lea stivrra raporta ja eiseválddi jahkásaš rapporteren dievasčoahkkimii ja Ruota ráđđehussii.

Sámediggeválggat ledje miessemánu 21 b 2017 ja borgemánus oačču sámeálbmot ođđa jođiheami Sámediggái. Mun válljejuvvojin Sámedikki stivrra ođđa ságadoallin. Staarii čoahkkanedje olbmot obba Sámis geat čuvvo ráhpan doaluid ja nu dagai maiddái ruvdnoprinseassa Victoria.

Min politihkka

Vihtta bellodaga Sámiid Riikkabellodat, Guovssonásti, Vuovdegat, Sámit/Samerna ja Sámiid álbmotjienastanbellodat soabadedje ovttasbargat politihkalačča dán mandáhtaáigodaga ja vuođđun lea oktasaš ulbmildokumeanta das got áigut ovdánahttit sámi servodaga. Dan sisdoallu lea oanehačča:

Sámi iešmearrideapmi lea vuođđun. Sámi riekti eatnamiidda ja čáziide ferte čielggaduvvot. Mii dáhttut ovttasráđiid ráđđehusain ja riikabeivviin hábmet ja bidjat doibmii ođđa sámepolitihka. Mii dáhttut nanu ja ealli boazudoalu, ja fertet ain doarjut boazoealáhusa ovdánahttima vai nagodit dustet dálkkádatrievdamiid ja bissehit ieža roasuid boazodoalus. Boraspireja haddedoarjja buhtadusaid galgat loktet. Mii galgat sihkkarastit rájiid rasttildeaddji boazoguohtuma. Sámedikki riikkaidgaskasaš bargu galgá nannejuvvot. Mii áigut maid nannet sámi ealáhusaid. Mii dáhttut bargat sierra sámi EO-prográmmaid ovddas. Mii áigut ráhkadit sámiid dearvvasvuođa- ja sosiálapolitihkalaš prográmma. Mii áigut aktiivalačča ovddidit ja suddjet sámegiela. Lea dárbu nannet sámi oahpahusa ja sámi dutkama. Sámi kultuvra galgá ovdánahttot. Mii áigut nannet hálddahusorganisašuvnna ja lasihit virggiid hálddahussii. Ja dasto áigut maiddái deattuhit dásseárvvu ovddideami sámi servodagas.

Ekonomiija

Juolludusreivve bokte lassána Sámedikki bušeahtta 2018:s 6 mkr:ain. Dát ruhta galgá nannet sihke politihkalaš doaimmaid ja gokčat 3 ođđa virggi hálddahusas. Mii nannet servvodatplánenfunkšuvnna, lasihit stábavirggiid ja hukset ovddasvástádusa dearvvasvuođa, sosiála áššiid ja valáštallanáššiid suorggi. Mii bargat maid dan badjelii ahte doarjut árbemáhtu ja oažžut bistevaš ruhtadeami Giellagáldui.

Foto: Marie Birkel

Ráđđádallanortnet

Sámediggi lea vástidan gulaskuddamii kulturdepartementii (Dnr: Ku2017/01905/DISK) mas sámedikki stivra hilgu promemoria ráđđádallanortnega birra, muhto mii joatkit ságastallama kulturdepartemeanttain čoavdin dihte ášši. Min mihttu lea ahte sápmelačča ožžot ráđđádallanortnega mii deavdá dan maid riikkaidgaskasaš riekti gáibida álgoálbmot vuoigatvuođain.

Boahtteáigi

Proseassa Davviriikalaš sámesoahpamušain joatká ovttas Norgga ja Suoma Sámedikkiiguin. Mii galgat maid leahkit njunnošis oažžut duohtavuođa- ja soabadankommišuvnna áigái Ruotas. Mis leat olu stuora hástalusat ovddabealde muhto oktasaš dáhtuin bargat sámi álbmogii buorrin bellodatrájiid rastá, de sávvat mii olahit sámepolitihkalaš menestuvvamiid dán doaibmaáigodagas.

STYRELSEORDFÖRANDE HAR ORDET

Årsredovisningen är styrelsens rapport och myndighetens årliga rapportering till plenum och Sveriges regering.

Sametingsvalet 2017 ägde rum den 21 maj och i augusti fick det samiska folket en ny politisk ledning i Sametinget. Då blev undertecknad vald till ny styrelseordförande i Sametinget. Till Sametingets högtidliga öppnande i Östersund i slutet av augusti kom inbjudna gäster från hela Sápmi och HKH Kronprinsessan Victoria hedrade oss med sin närvaro.

Vår politik

Fem partier; Samelandspartiet, Guovssonásti, Vuovdega/Skogssamerna, Sámit/Samerna och Samiska folkomröstningspartiet, har en politisk överenskommelse och ett måldokument med syfte att utveckla det samiska samhället. Det går i korthet ut på följande:

Samiskt självbestämmande är grunden. Samisk rätt till land och vatten måste klarläggas. Vi vill i samråd med Sveriges riksdag och regering inleda en process för att formulera och implementera en ny samepolitik. Vi vill ha en stark och livskraftig rennäring och måste fortsatt stödja rennäringens utveckling så att vi klarar av att möta klimatförändringar och hejda kriser i rennäringen. Rovdjursersättningen och prisstödet ska höjas. Vi ska säkra renbetet över gränserna. Sametingets internationella arbete ska stärkas. Vi vill stärka och utveckla våra samiska näringar. Vi vill inrätta egna samiska EU-program. Vi vill utarbeta ett hälso- och socialpolitiskt program. Vi ska aktivt arbeta för att stärka, bevara och utveckla samiska språket. Det är nödvändigt att stärka samisk utbildning och samisk forskning. Den samiska kulturen ska utvecklas. Vi vill stärka Sametingets förvaltningsorganisation och utöka personalbemanningen på kansliet. I allt detta betonar vi även vikten av ökad jämställdhet i det samiska samhället.

Ekonomi

Utifrån regleringsbrevet ökar Sametingets budget för 2018 med 6 mkr. Dessa medel ska både stärka den politiska verksamheten och kansliet, där tre nya tjänster tillsätts. Vi stärker samhällsplaneringsfunktionen, utökar staben och bygger upp en funktion för hälsofrågor, sociala frågor och idrott. Vi arbetar även för att stödja traditionell kunskap och få till en permanent finansiering av kunskaps- och expertorganet Giellagáldu.

Konsultationsordning

Sametingets styrelse har avstyrkt promemorian i nuvarande form beträffande konsultation i frågor som rör det samiska folket (Ku2017/01905/DISK) men vi fortsätter dialogen med kulturdepartementet för att hitta lösningar i enlighet med styrelsens remissvar. Vårt mål är en konsultationsordning som lever upp till kraven gällande ett urfolks rättigheter enligt internationell rätt.

Framtiden

Processen med en Nordisk samekonvention fortsätter tillsammans med Sametingen i Norge och Finland. Vi ska också vara en central part i arbetet med att förverkliga en sannings- och försoningskommission i Sverige. Många stora utmaningar ligger framför oss men med en gemensam vilja att verka för det samiska folkets bästa över partigränserna, hoppas vi nå samepolitiska framgångar under innevarande mandatperiod.

Per-Olof Nutti, styrelseordförande

SAMETINGET

Sametinget är både samernas folkvalda parlament och förvaltningsmyndighet inom rennäringens område och för samisk kultur.

Sametingslagen (1992:1433) definierar Sametingets uppgifter, reglerar sammansättning, ärendenas handläggning och hur valet till Sametinget går till. Sametingsval har hållits vart fjärde år sedan 1993. Det sjunde sametingsvalet ägde rum söndagen den 21 maj 2017 och mandatperioden 2017-2021 invigdes i närvaro av HKH Kronprinsessan Victoria och kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke i Staare/Östersund den 30 augusti. Den sjunde mandatperioden öppnades av artisten Sofia Jannok.

Plenum består av 31 folkvalda ledamöter som samlas tre gånger per år på olika platser i Sápmi. Presidiet leder plenums möten. Styrelsen är verkställande organ och ytterst ansvarig för Sametingets löpande verksamhet. Styrelsen utser en kanslichef som har det operativa ansvaret för myndighetens uppgifter och personal. Ett femtiotal tjänstemän arbetar på de olika kontoren. Sametinget har en nämndsorganisation med kultur-, närings-, rennärings- och språknämnd för beredning och verkställighet. En valnämnd ansvarar för sametingsvalet. Därutöver har Sametinget ett ungdomsråd. Sametingets politiska organ samarbetar med de två andra nordiska sametingen genom samarbetsorganet Samiskt Parlamentariskt Råd (SPR).

Denna redovisning avser framför allt myndighetens arbete. Prestationerna utgår från regleringsbrevets återrapporteringskrav, uppgifterna i sametingslagen och instruktionen för Sametinget.

Uppgifter

Sametingets främsta uppgift är att bevaka frågor som rör samisk kultur i Sverige. Sametinget ska verka för en levande samisk kultur och ta initiativ till verksamheter och föreslå åtgärder som främjar denna kultur. Enligt sametingslagen ska Sametinget:

- **besluta om fördelningen av statens bidrag och av medel ur Samefonden till samisk kultur och samiska organisationer samt av andra medel som ställs till samernas gemensamma förfogande**
- **utse ledamöterna i Sameskolstyrelsen**
- **fastställa mål för och leda det samiska språkarbetet**
- **medverka i samhällsplaneringen och bevaka att samiska behov beaktas, däribland rennäringens intressen vid utnyttjande av mark och vatten**
- **informera om samiska förhållanden**
- **utföra de övriga uppgifter som ankommer på Sametinget enligt lag eller annan författning**

Enligt förordning (2009:1395) med instruktion för Sametinget ska Sametinget:

- **följa, utvärdera och hålla regeringen informerad om utvecklingen inom rennäringen, övrigt samiskt näringsliv och samisk kultur, samt**
- **följa, utvärdera och hålla regeringen informerad om utvecklingen inom minoritetspolitiken och tillämpningen av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk när det gäller samer och samiska,**
- **integrera ett jämställdhetsperspektiv i myndighetens verksamhet. Myndigheten ska i beslut som rör individen utgå från kvinnors respektive mäns villkor och behov samt aktivt analysera konsekvenserna för kvinnor respektive män av de beslut som fattas.**

Organisation

Sametinget är en myndighet under regeringen. Kulturdepartementet är samordnande departement. Den politiska nivån består av plenum, styrelse och nämnder. Ersättningar till styrelsens ordförande, styrelsens ordinarie ledamöter och ersättare samt Sametingets ordförande redovisas i noter till årsredovisningen. Styrelsens ordförande är arvoderad på heltid och övriga styrelseledamöter är arvoderade på deltid sedan oktober 2017. Sametingets kansli är organiserat i tre avdelningar och en stab:

- **Ekonomi & administration**
- **Språk & kultur - med informationscentrum (SIC) och det minoritetspolitiska uppdraget**
- **Samiska näringar, miljö & samhällsplanering**
- **Kanslichefens stab**

Kanslichefens ansvar återges i kansliordningen, med hänvisning till Sametingets instruktion och myndighets-

	2015		2016		**2017**	
(tkr)	Utfall	Budget	Utfall	Budget	Utfall	Budget
Folkvalda	10 215	9 840	9 571	10 090	**14 823***	**15 290**
Myndigheten	28 011	26 559	26 999	27 475	**29 380**	**29 448**
Totalt	38 226	36 399	36 570	37 565	**44 203**	**44 738**
Anslagskredit	-1 827					
Anslagssparande			995		**535**	

*Tabell 1.1 Budgetutfall i tkr för det folkvalda organet och myndigheten 2015-2017, *3 140 tkr avser valet.*

förordningen (2007:515). Kansliordningen innehåller interna föreskrifter om organisation, arbetsfördelning, ansvar, befogenhet, handläggning och föredragning.

Verksamhet

Sametinget har en bred verksamhet som innebär kontakter med ett flertal andra myndigheter. Vi hanterar frågor inom samhällsplanering, samiskt näringsliv, renäring, landsbygdsutveckling, miljö och klimat, traditionell kunskap, samisk kultur, kulturarv, språklig rådgivning och revitalisering, gränslöst samiskt samarbete, mänskliga rättigheter, minoritetsfrågor och urfolksfrågor. Sametinget ansvarar för tre webbplatser: sameting-et.se, samer.se och minoritet.se.

Kompetensförsörjning

Personalstruktur

På Sametinget var 50 personer anställda oavsett anställningsform den 31 december 2017; 32 kvinnor och 18 män. Två av Sametingets medarbetare har utländsk bakgrund.

Personalstruktur	**2015**	**2016**	**2017**
Medelantal anställda (st)	52	52	**50**
Antal årsarbetskrafter (st)	46	45	**45**
Andel kvinnor (%)	60	63	**64**
Andel män (%)	40	37	**36**
Andel anställda -29 år (%)	14,5	10,2	**6**
Andel anställda 30-49 år (%)	42,6	42,9	**40**
Antal anställda 50+ (%)	42,8	46,9	**54**

Tabell 1.2 Personalstruktur för Sametinget 2015-2017

Sametinget har fyra placeringsorter; Kiruna, Jokkmokk, Tärnaby och Östersund. Den tillsvidareanställda personalen fördelade sig den 31 december 2017 enligt nedan:

Kontor	**Antal anställda**
Kiruna	**22**
Jokkmokk	**4**
Tärnaby	**6**
Östersund	**9**

Tabell 1.3 Tillsvidareanställda per placeringsort 2017, tjänstlediga är inte medräknade.

Tillgänglig kompetens

Den samlade kunskapen och erfarenheten som finns hos medarbetarna är Sametingets största tillgång. Ledningskompetensen omfattar en kanslichef och tre avdelningschefer; tre kvinnor och en man. Kärnkompetensen omfattar de medarbetare som har kompetens inom näring, kultur, språk och information. Stödkompetensen omfattar de medarbetare som har kompetens inom administration, ekonomi, intern information, personal och juridik. Till viss del har konsulttjänster och projektanställningar använts.

Under 2017 har en person tillsvidareanställts och 14 personer har varit anställda på vikariat eller tillfälliga projekt.

Utveckla och behålla kompetens

Sametinget arbetar mot det interna målet ”att vara en attraktiv arbetsgivare”, både för nya och befintliga medarbetare. Under året har två personalkonferenser hållits, en på våren och en på hösten. Temana vid konferenserna har varit arbetsmiljö, jämställdhet och dekoloni-

sering/samisk jämställdhet. Under hösten har det anordnats utbildningar för samtlig personal t.ex. om god förvaltningskultur.

Avveckla kompetens

Antaget att pensionsavgång sker vid 65 års ålder kommer fjorton personer eller cirka 34 % av Sametingets tillsvidareanställda att gå i pension inom en tioårsperiod. Inom de närmaste fem åren kommer fyra personer att uppnå pensionsålder.

Personalomsättning

Myndighetens personalomsättning är låg. Personalomsättningen beräknas som antalet tillsvidareanställda som slutat i procent av det genomsnittliga antalet anställda under året.

	2015	2016	2017
Medelantal	52	52	50
Antal avslut	4	3	3
Personalomsättning	**7,7 %**	**5,8 %**	**6,0%**

Tabell 1.4 Personalomsättning 2015-2017

Arbetsmiljö

Sametinget arbetar kontinuerligt för att granska och förbättra arbetsmiljön. En medarbetarenkät genomförs regelbundet för att kartlägga nuläget inom bland annat mål och uppdrag, kompetens och utveckling, diskriminering, hot och våld, information, ledarskap och medarbetarskap. Enkäten från 2016 analyserades i början av 2017. Under året har Sametinget förtydligat arbetet med mål och uppdrag, tagit fram nya mallar för medarbetarsamtal och haft två personalkonferenser.

För att skapa ett naturligt forum för att diskutera bl.a. arbetsmiljöfrågor inrättades en skyddskommitté under året med lika många representanter från arbetsgivarsidan som arbetstagarsidan.

En enkät skickades ut i slutet av 2017. Analys av resultatet görs under början av 2018. I slutet av året har den fysiska arbetsmiljön undersökts på Sametingets alla lokalkontor och en handlingsplan för att åtgärda bristerna har tagits fram.

Sjukfrånvaro

Under 2017 har Sametinget haft en sjukfrånvaro på 2,23 % vilket är en minskning med 3,27 procentenheter men ändå något högre än den genomsnittliga sjukfrånvaron i staten. Andelen långtidssjukskrivningar av den totala sjukfrånvaron har minskat sedan 2016. Att det är stora variationer av sjukskrivningstalen år för år beror på att Sametinget är liten myndighet och några få individer kan påverka utfallet i procent kraftigt.

Sjukfrånvaro			
	2015	2016	**2017**
Totalt i %	4,2	5,5	**2,23**
Andel 60 dagar eller mer i %	49,7	55,3	**16,77**
Sjukfrånvaro av totalt arbetstid i %	2015	2016	**2017**
Kvinnor	5,5	7,9	**2,94**
Män	2,0	1,3	**0,96**
Anställda -29 år[1]	–	–	**–**
Anställda 30-49 år	7,4	9,7	**2,96**
Anställda 50 år -	1,7	2,9	**1,85**

Tabell 1.5 Sjukfrånvaro personal 2015-2017

Semesterlöneskuld och personalsociala åtgärder

Semesterlöneskulden den 31 december 2017 uppgick till 2 420 tkr (inklusive sociala avgifter) vilket är en ökning från 2016 med 94 tkr. Antalet sparade semesterdagar var 639 stycken, cirka 14 dagar per anställd.

Kostnader för personalsociala åtgärder som företagshälsovård, ersättning för sjukvårdskostnader, läkemedel, rekreation och motion har uppgått till 101 tkr under 2017. Kostnaderna var högre 2015 beroende på att alla tillsvidareanställda erbjöds en hälsoundersökning för att förebygga ohälsa.

Utgifterna för de personalsociala utgifterna har minskat vilket beror på att företagshälsovården har nyttjats mindre under året jämfört med tidigare år.

	2015	2016	**2017**
Personalsociala åtgärder	271	147	**101**

Tabell 1.6 Personalsociala åtgärder 2015-2017 (tkr)

[1] Sjukfrånvaro för en särskild grupp lämnas inte om antalet i gruppen understiger 10.

Jämställdhetsintegrering

Sametinget har som en del i projektet Jämställdhetsintegrering i myndigheter (JiM) en handlingsplan för jämställdhetsintegrering. Sametingets två mål för åren 2015-2018 är:

- **Verksamheten är likvärdig och bra för alla medborgare oavsett deras kön**
- **Fler medborgare tar del av Sametingets verksamhet**

Ledningsgruppen diskuterar jämställdhetsfrågor vid varje ledningsgruppsmöte. Detta speglas i verksamheten bland annat genom att det i årsredovisningen 2016 och 2017 finns mer könsstatistik och fler analyser jämfört med 2015. För att fortsätta vårt arbete med jämställdhet har en inspirationsföreläsning anordnats för personalen. I föreläsningen fick vi flertalet tips för hur vi kan fortsätta vårt arbete.

Löneutvecklingen genom åren visar en högre löneutveckling för män än för kvinnor. 2017 har kvinnorna knappat in lite grann på männens löner. Sametinget har prioriterat att öka kvinnors lön för att utjämna löneskillnaderna mellan könen. Att det finns löneskillnader beror till stor del på att män generellt har högre löner. Den med högre lön får högre löneförhöjning i kronor även om procentsatsen är densamma.

Personer som ingår i chefskretsen eller har blivit lönesatta vid annan tidpunkt än vid lönerevisionen ingår inte i denna statistik.

Löneutveckling baserat på kön

	2015	2016	**2017**
Kvinnor ökning (%)	2,4	2,5	**2,8 %**
Män ökning (%)	2,3	2,7	**2,1 %**
Löneskillnaden i kr kvinnor/män	1 865	2 056	**1 806**

Tabell 1.7 Löneutveckling 2015-2017
Alla värden baserar sig på lönen i september.

Digitalisering

Under början av året har Sametinget frångått pappershantering kring ledighetsansökningar, resor, sjukfrånvaro med mera till att börja rapportera dem digitalt i vårt lönesystem.

Bedömning

Sametinget har vidtagit nödvändiga åtgärder för att ha tillräcklig kompetens för att kunna fullgöra sina lagstadgade uppgifter enligt sametingslagen och för att möta de mål och återrapporteringskrav som regeringen angett i regleringsbrevet. Vi bedömer att åtgärderna varit tillräckliga.

OM ÅRSREDOVISNINGEN

Sametingets årsredovisning ska ge en rättvisande bild av årets resultat. Redovisningen ska vara tillförlitlig, relevant, begriplig, jämförbar och transparent. Modellen för utvärdering av verksamhetsresultatet är måluppfyllelseanalys, och därför innehåller årsredovisningen bedömningar av hur väl myndigheten har uppfyllt sina mål.

Indelning

Enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska Sametinget redovisa och kommentera verksamhetens resultat i förhållande till de mål och uppgifter som framgår av myndighetens instruktion, regleringsbrev eller i något annat relevant beslut. Resultatredovisningen ska lämnas enligt en indelning som myndigheten bestämmer. I årsredovisningen för år 2017 har vi denna indelning:

- **Information**
- **Språk**
- **Kultur**
- **Samiska näringar och samhällsplanering**
- **Viltvård, ersättning och inventering**

Sametinget har en styrmodell för verksamhetsstyrning, uppföljning och intern kontroll. I denna modell ingår årsredovisningen som en del.

Prestationer

Sametinget redovisar volymer och tillhörande kostnader avseende myndighetens mest relevanta prestationer för år 2017. När det gäller redovisning av kostnaderna prioriteras redovisningen av totalkostnaden för prestationen. Vi gör bedömningen att i flera av Sametingets verksamheter är komplexitetens inverkan avseende ärendenas kostnad en så stor faktor att det inte blir relevant att redovisa och kommentera styckkostnaden. I dessa fall har vi valt att inte redovisa och/eller analysera denna. Redovisning av styckkostnaden kan dessutom ge alltför stort fokus på redovisning av produktivitet i stället för kvalitet i verksamheten. Beräkningar av prestationers kostnader har förbättrats genom att kvaliteten på tidsredovisningen har höjts. De flesta uppgiftslämnare har månatligen redovisat nedlagd tid avseende prestationer. Övergången från beräknad tid till tidsredovisning kan ge en viss effekt på kostnadsutfallet.

Tidsredovisningen har utförts i Excel. I den metod som använts för beräkning av prestationers kostnader används summan av ”direkt lön” som fördelningsbas. De gemensamma kostnaderna fördelas ut på fördelningsbasen i form av ett påslag. Modellen kan beskrivas enligt följande:

Direkt lön (fördelningsbas)
+ Direkt material och övriga direkta kostnader
+ Påslag för OH-kostnader

= Kostnad för prestation

För beräkning av direkt lön har antalet utförda arbetstimmar avseende prestationen multiplicerats med timlönen, inklusive sociala avgifter. Kostnader för direkt material och övriga direkta kostnader kan utgöras exempelvis av kostnaden för inköpta konsulttjänster. Vid beräkning av påslaget för OH-kostnader på vald kostnadsdrivare (lönekostnader) har Sametinget försökt identifiera de gemensamma kostnaderna. Påslaget ska motsvara förhållandet mellan de gemensamma kostnaderna och lönekostnaderna. OH-påslaget för 2017 uppgick till 53,5 % (föregående år 52,5 %).

Bedömning

Sametinget rapporterar resultatet dels i förhållande till mål som är härledda från våra uppgifter enligt sametingslagen, dels i relation till de mål och återrapporteringskrav som regeringen definierat i regleringsbrevet samt dels till verksamhetsplanens mål och vår egen utvärdering och uppföljning. I de flesta fall tangerar regeringens mål de mål som härletts från Sametingets uppgifter. Återrapporteringskraven är avdelningsspecifika och redovisas på avdelningsnivå. Den generella återrapporteringen kommenteras i kapitlet för den sammanfattande resultatredovisningen.

Resultaten av indikatorerna utgör underlag för bedömningen av måluppfyllelsen. För bedömning av måluppfyllelsen använder vi följande skala:

1. **Målet är inte uppfyllt**
2. **Målet är delvis uppfyllt**
3. **Målet är i huvudsak uppfyllt**
4. **Målet är uppfyllt**

En kombination av fackmässiga bedömningar av tillstånd och insatser samt indikatorernas utveckling över

tiden, avgör ”betyget”.

Ett mål kan kopplas till en eller flera indikatorer. Minst 2/3 av indikatorerna ska uppnå en specifik betygsnivå för att den aggregerade måluppfyllelsen ska erhålla motsvarande bedömning. Alla indikatorer till ett specifikt mål har samma vikt. Sametinget strävar efter att välja indikatorer som är relevanta och stabila över tiden. Varje år prövas föregående års indikatorers aktualitet och relevans.

Tillförlitlighet

Sametinget bedömer att tillförlitligheten i bedömningen av måluppfyllelsen är god, då bedömningsprocessen är ändamålsenligt strukturerad, noggrann och logisk. Processen för ”fackmässiga bedömningar” kan beskrivas enligt följande:

1. ***Interna dialoger*** **utförs på olika nivåer i organisationen. Den enskilde skribenten bedömer först tillsammans med sin avdelningschef avdelningens måluppfyllelse genom att analysera resultatet för avdelningens indikatorer.**

2. **När en sammanfattande bedömning av måluppfyllelsen har utförts på avdelningsnivå, ska bedömningen godkännas av *Sametingets ledningsgrupp*.**

3. **Den tredje och slutliga instansen för godkännande är *Sametingets styrelse*. Denna nivå är av mer formell karaktär och godkännandet sker genom att årsredovisningen skrivs under.**

De möjliga hot- och felkällor som identifierats avseende bedömningen av måluppfyllelsen är att flera mål har karaktären av utfalls-/effektmål samt kvalitetsmål. I dessa fall kan problem uppstå vid bedömningen av måluppfyllelse.

1. **Vid bedömningen av utfalls-/effektmål (på basis av utfalls/effektindikatorer) är det stor fördel om det finns tillgång till relevant och tillförlitlig statistik.**

Då det externa tillgängliga statistikutbudet avseende samiska frågor är relativt magert, måste Sametinget själv producera statistik av god kvalitet. Med status som statistikansvarig myndighet (SAM) skulle Sametinget kunna få åtkomst till extern statistik. Det krävs bland annat för att få tillgång till statistikunderlag från Skatteverket.

2. **Vid bedömning av kvalitetsmål (på basis av kvalitetsindikatorer) kan det ingå en hög grad av självbedömning. Då finns en risk att man värderar sig själv och det arbete man utfört för högt.**[2]

Generell återrapportering

Enligt regleringsbrevet för 2017 ska Sametinget i sin generella återrapportering:

Göra en samlad bedömning av hur myndighetens verksamhet bidragit till en levande samisk kultur och språkets användning, stärkt och utvecklat samernas och de samiska näringarnas ställning i samhället samt en samhällsplanering där samiska behov beaktas.

Utöver vad som framgår av bestämmelserna i 3 kap. förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheten definiera och redovisa de kvalitativa aspekterna av verksamhetens resultat.

- **Den generella återrapporteringen redovisas i den sammanfattande resultatredovisningen.**

- **De kvalitativa aspekterna genomsyrar hela redovisningen av verksamhetens resultat.**

[2] ESV:s handledning för Resultatredovisning 2012-42, sid. 26.

SAMMANFATTNING AV MÅLUPPFYLLELSE

Område	Mål	Indikatorer	Måluppfyllelse
Samlad bedömning	*Sametinget verkar för en levande samisk kultur och språkets användning, stärker och utvecklar samernas och de samiska näringarnas ställning i samhället samt en samhällsplanering där samiska behov beaktas.*	Sammanlagd bedömning av måluppfyllelse för enskilda verksamheter.	**Målet är delvis uppfyllt.**
Information	*Information om Sametinget och Sametingets verksamhet, både som myndighet och folkvalt organ, samerna som urfolk, samiska förhållanden och kultur finns tillgänglig och sprids i samhället.*	Statistik för besöksfrekvensen på webbplatserna sametinget.se och samer.se. Bedömning av insatserna för att sprida kunskap.	**Målet är delvis uppfyllt.**
Språk	*Sametinget ska bidra till utvecklingen av de samiska språkens användning och ställning i samhället, framför allt i det traditionella samiska området.*	Språkavdelningens insatser under året i förhållande till språkmålen. Språkcentrums insatser under året i förhållande till språkmålen.	**Målet är delvis uppfyllt.**

Område	Mål	Indikatorer	Måluppfyllelse
Kultur	*Sametinget ska bidra till utvecklingen av ett starkt och mångfaldigt konst- och kulturliv.*	Antal inkomna och beviljade ansökningar och deras fördelning i förhållande till målen. Giron sámi teáhter är en samiskspråkig teater med hög konstnärlig kvalitet, en nationalscen för samisk teater i Sverige. Samernas bibliotek har ett brett, sökbart och tillgängligt utbud av litteratur.	**Målet är inte uppfyllt.**
Samiska näringar och samhällsplanering	*Ett starkt och utvecklat samiskt näringsliv samt en samhällsplanering där samiska behov beaktas, särskilt rennäringens behov av mark och vatten.*	Näringsavdelningens insatser för att utveckla och stärka det samiska näringslivet. Näringsavdelningens insatser för en samhällsplanering där samiska behov beaktas.	**Målet är delvis uppfyllt.**
Viltvård, ersättning och inventering	*De skador som rovdjuren orsakar rennäringen ska vara acceptabla.*	Fastställda toleransnivåer för alla samebyar som fungerar i praktiken. Ett ändamålsenligt förvaltningsverktyg.	**Målet är inte uppfyllt.**

EKONOMI

Sametingets totala intäkter och kostnader (tkr)

Intäkter	2015	2016	2017
Information			
Intäkter av anslag	3 806	4 174	4 489
Övriga intäkter	0	0	0
Erhållna medel för finansiering av bidrag	0	0	0
Delsumma	**3 806**	**4 174**	**4 489**
Språk			
Intäkter av anslag	12 442	13 281	10 649
Övriga intäkter	726	861	1 096
Erhållna medel för finansiering av bidrag	16 473	17 401	17 143
Delsumma	**29 641**	**31 543**	**28 888**
Kultur			
Intäkter av anslag	5 973	5 758	7 171
Övriga intäkter	0	0	540
Erhållna medel för finansiering av bidrag	18 824	20 097	19 647
Delsumma	**24 797**	**25 855**	**27 358**
Samiska näringar och viltvård			
Intäkter av anslag	31 833	27 605	27 759
Övriga intäkter	4 084	7 808	7 697
Erhållna medel för finansiering av bidrag	93 464	90 191	92 168
Delsumma	**129 381**	**125 604**	**127 624**
Folkvalt organ			
Intäkter av anslag	12 037	11 492	17 179
Övriga intäkter	4	0	1 963
Erhållna medel för finansiering av bidrag	523	521	1 737
Delsumma	**12 564**	**12 013**	**20 879**
Sammanlagt	**200 189**	**199 189**	**209 238**
Intäkter från anslag	**66 091**	**62 310**	**67 247**
Övriga intäkter	**4 814**	**8 669**	**11 296**
Summa verksamhets-intäkter	**70 905**	**70 979**	**78 543**
Erhållna medel för finansiering av bidrag	**129 284** *(korrigerad uppgift)*	**128 210** *(korrigerad uppgift)*	**130 695**

Kostnader	2015	2016	2017
Information			
Kostnader	3 806	4 174	4 489
Lämnade bidrag	0	0	0
	0	0	
Delsumma	**3 806**	**4 174**	**4 489**
Språk			
Kostnader	13 168	14 142	11 745
Lämnade bidrag	16 473	17 401	17 143
Delsumma	**29 641**	**31 543**	**28 888**
Kultur			
Kostnader	5 973	5 758	7 711
Lämnade bidrag	18 824	20 097	19 647
Delsumma	**24 797**	**25 855**	**27 358**
Samiska näringar och viltvård			
Kostnader	36 555	36 077	35 982
Lämnade bidrag	94 597	93 058	88 168
Delsumma	**131 152**	**129 135**	**124 150**
Folkvalt organ			
Kostnader	12 041	11 492	19 142
Lämnade bidrag	523	521	1 737
Delsumma	**12 564**	**12 013**	**20 879**
Sammanlagt	**201 960**	**202 720**	**205 764**
Verksamhetskostnader	**71 543**	**71 643**	**79 069**
Lämnade bidrag	**130 417**	**131 077**	**126 695**

Kommentar

Beräkningsmodell

Sametingets gemensamma verksamhetskostnader exklusive kostnader för det folkvalda organet har fördelats ut på de ”prestationsgenererande” verksamheterna. Fördelningen bestäms av relationen mellan den enskilda verksamhetens direkta kostnader och de totala direkta kostnaderna. Den del av årets kapitalförändring, -526 tkr, som påverkar verksamhetsutfallet, justerar därefter verksamhetsintäkterna för den verksamhet som kapitalförändringen avser. För åren 2015-2017 avser kapitalförändringen verksamheten *Samiska näringar och Viltvård.*

I modellen hanteras relativt stora gemensamma kostnader (OH-kostnader) som fördelats ut på de direkta kostnaderna. De gemensamma kostnaderna utgör år 2017 27 % av de direkta kostnaderna, vilket kan vara en ”riskfaktor”. Exempelvis kan förändringar för en enskild verksamhet mellan åren ge intryck av att de är större än vad de egentligen är. Sametinget är en myndighet med en stor gemensam sektor i form av stab och administration. Dessa verksamheter har bedömts vara icke-prestationsgenererande, med avseende på de prestationer som utgår från myndighetens uppgifter och regleringsbrev.

Verksamhetsintäkter

Årets verksamhetsintäkter uppgår till 78 543 tkr, vilket utgör en ökning med 7 564 tkr (11 %) jämfört med år 2016. Sametinget verksamhet finansieras i huvudsak via anslag. 85,6 % av verksamhetens intäkter härrör från anslag. Bidragsintäkter utgör 14,2 % medan intäkter från avgifter och andra ersättningar står för 0,2 % av verksamhetens intäkter. Andelens bidragsintäkter har ökat med 2 procentenheter jämfört med 2016 och med hela 7 procentenheter i jämförelse med år 2015. Andelen anslagsintäkter uppvisar en motsvarande minskning.

Anslagsintäkterna, 67 247 tkr har ökat med 4 936 tkr (8 %) jämfört med 2016. Detta beror främst på ökade anslagsavräknade kostnader avseende Sametingets förvaltningsanslag, 3:1 ap 1, något som möjliggjordes tack vare den ökade anslagstilldelningen á 4 346 tkr (bl.a. för valgenomförandet) enligt myndighetens regleringsbrev.

Bidragsintäkterna, 11 120 tkr, har ökat med 2 564 tkr (30 %). Den stora ökningen av bidragsintäkter beror dels på det ökade antalet uppdrag från regeringen, andra myndigheter m.m. som Sametinget erhållit samt att Interreg-projektet *Giellagaldu* haft mer bidragsgenererande kostnader under 2017. Bland de större nya uppdrag som Sametinget erhållit under 2017 återfinns *Förankring av nordisk samekonvention* (Regeringen), *Kartläggning av rasism mot samer i Sverige idag* (Regeringen) och *Uppdrag avseende samernas bibliotek* (Regeringen).

Ökningen av avgiftsintäkterna uppgår till 59 tkr.

Verksamhetskostnader

Sametingets verksamhetskostnader för år 2017 uppgår till 79 069 tkr, vilket innebär en ökning med 7 426 tkr (10 %) i jämförelse med föregående år. Den huvudsakliga ökningen beror på ökade anslagsavräknade kostnader för förvaltningsanslaget. 3:1 ap. 1.

Transfereringar

Årets ersättningar (not 9) uppgick till 126 695 tkr, vilket utgör en minskning med 4 382 tkr (-3,3 %). En bidragande faktor till detta är att utbetalda Rovdjursersättningar minskade med 3 840 tkr i jämförelse med föregående år.

Kapitalförändring

Årets kapitalförändring uppgick till 3 474 tkr. År 2016 var den -3 531 tkr och år 2015 uppgick den till -1 771 tkr. Kapitalförändringen för 2017 utgörs dels av verksamhetsårets avskrivningar på anslagsfinansierade anläggningstillgångar (anslag 1:23 ap.2, Främjande av rennäringen) á -526 tkr och dels av en återförd periodiseringspost av en tidigare (per bokslut, 2016-12-31) upplupen kostnad i transfereringsverksamhet utan anslagsavräkning á 4 000 tkr (anslagsavräknades år 2017).

Anslagsredovisning

Sametinget har i sin anslagsredovisning totalt för samtliga anslag erhållit ett negativt utgående överföringsbelopp á -2 467 tkr. Det negativa utfallet beror på att anslagskredit nyttjats för anslaget 1:22 ap. 2, Främjande av rennäringen m.m, á 3 589 tkr. Beträffande anslag 1:22 ap.2 är det främst utbetalningar avseende katastrofskadeskydd som gett upphov till behovet av att nyttja anslagskrediten. Sametingets förvaltningsanslag, 3.1 ap 1. Sametinget, uppvisar emellertid ett anslagssparande på 535 tkr.

Anslagssparandet beror delvis på att Sametinget under perioden januari till juni haft en styrelse bestående av fyra personer, medan budget är beräknad på sju personer. Anslagsutfallet har även påverkats positivt av ej tillsatta vakanta tjänster, under bland annat beviljade tjänstledigheter.

INFORMATION

Information om myndighetens verksamhet är ett övergripande ansvar. Sametinget har enligt sametingslagen (1992:1433 1§) ett uppdrag att informera om samer och samiska förhållanden. Redovisningen är uppdelad på myndighetens verksamhet och informationscentrums verksamhet. Kostnaderna för SIC särredovisas enligt särskilt villkor för anslag 3.1 ap 1.

VÅRT MÅL

Information om Sametinget och Sametingets verksamhet, både som myndighet och folkvalt organ, samernas som urfolk, samiska förhållanden och kultur finns tillgänglig och sprids i samhället.

Sametinget informerar om myndighetens verksamhet samt det folkvalda organets verksamhet. Myndighetens målgrupper är framför allt det samiska samhället, andra myndigheter och media.

Samiskt informationscentrums informationsuppdrag riktar sig till det svenska samhället, med barn, ungdomar och journalister som viktiga målgrupper.

Våra mål med verksamheten är:

- **Information om Sametinget, urfolk, samiska förhållanden och samisk kultur är tillgänglig och spridd i samhället.**
- **Informationen är målgruppsanpassad, efterfrågad och bidrar med ett samiskt perspektiv i den offentliga debatten.**
- **SIC ska vara drivande och synlig när det gäller information om samer och samisk kultur.**
- **Kunskapsnivån om samerna, särskilt bland barn och ungdomar, är hög.**

Myndighetens information

Verksamheten under året

Några särskilda informationsuppdrag under året har gällt aktiviteter inför sametingsvalet och invigningen av ny mandatperiod, arbetet med sannings- och försoningskommission samt arbetet med Renbruksplan.

Sametingsvalet

Innan och under sametingsvalet ökar informationsaktiviteterna för att uppmärksamma väljarkåren om det stundande valet. I enlighet med valnämndens kommunikationsplan utformades bland annat en grafisk profil, annonser, värvningspremier, ett val-kit till sameföreningar och samiska organisationer, en Facebookkampanj, reklam i en kommersiell radiokanal och myndighetsmeddelade på SVT. Sametingets ungdomsråd producerade en valkompass och YouTube-filmer för att visa hur man röstar. Dessa publicerades på hemsidan och spreds i sociala medier. Vår utmaning är att nå fram till en åldersmässigt bred målgrupp som dessutom är geografiskt utspridd över hela Sverige.

Webbplatsen

Hemsidan www.sametinget.se har enligt statistikverktyget *Google Analytics* besökts 266 178 gånger under 2017. Antalet nya användare har ökat med drygt 23 % och antalet sessioner har ökat med 22 %, samtidigt som antalet sidor per session och genomsnittlig sessionslängd har fortsatt att minska. De mest besökta sidorna är Startsidan, Renmärkesregistret och Lättläst om samer. Därefter kommer Allmän information om samer och entrésidan för Rennäring. Kontaktformuläret på hemsidan genererade 395 frågor under 2017. Användningen av nordsamiska på webbplatsen ökar stadigt. De flesta nya artiklar översätts till nordsamiska och de tekniska förutsättningarna finns för att publicera artiklar på lulesamiska, umesamiska och sydsamiska.

	2015	2016	**2017**	**Skillnad jämfört med 2016**
Besök	176 874	218 355	**266 178**	22 %
Unika besök	94 600	122 603	**150 351**	22 %
Sidvisningar	510 821	568 321	**653 550**	15 %
Sidor/session	2,89	2,60	**2,46**	-6 %
Genomsnittlig sessionslängd	3:07 min	2:51 min	**2:39 min**	-7 %

Tabell 2.1 Besökare på hemsidan sametinget.se 2015-2017
Källa: Google Analytics

Sociala medier

Sametinget använder även sociala medier för att nå ut med information. På Twitter har sametinget_sve 567 följare. En nyöppnad Facebook-sida för Sametinget

med syftet att sprida information om händelser och aktiviteter som rör Sametingets verksamhet har gillats av 523 personer och har 799 följare. Sametinget har en YouTube-kanal för korta informationsfilmer och inspelade föredrag.

Pressmeddelanden

18 pressmeddelanden har gått ut under 2017, lika många som året innan.

Medierapportering

Enligt 2017 års analysrapport har totalt 37 528 artiklar skrivits i redaktionella medier om Sametinget, samiska näringar och samer i allmänhet under de fyra senaste åren. Antalet artiklar har ökat under 2017, vilket är naturligt under ett valår. De flesta artiklar publicerades i februari, maj, augusti och november. I februari handlade många artiklar om tingsrättdomen i Girjasmålet och diskussionerna om placeringen av en framtida sametingsbyggnad. I maj inföll sametingsvalet. I augusti invigdes den nya mandatperioden. Då skrevs om kronprinsessans besök, maktskiftet i Sametinget och kulturministerns utlovade anslagsökning för Sametinget. I november handlade många artiklar åter om Girjasmålet eftersom målet skulle prövas i Hovrätten. 56 % av publiceringarna står lokalpressen i de nordliga länen för och 23 % av artiklarna återfinns i rikspress.

Samiskt informationscentrum (SIC)

Verksamheten under året

Webbproduktion och webbutveckling

Under 2017 har 479 481 besök registrerats på www.samer.se. Toppmånaden för webbplatsen är februari månad, den månad som Samefolkets dag infaller. Statistiken för februari 2017 visade 69 175 besök vilket är en ökning med 27 % jämfört med året innan. Under året har 32 nya artiklar och reportage publicerats. SO-rummet, Facebook, Wikipedia och Sametingets hemsida leder trafik till samer.se.

På fliken Skola som är riktad till pedagoger, finns material framtaget för fritids och förskola. Under våren 2017 har en intervjustudie gjorts för att se vilka behov lärarna har för att de ska kunna undervisa om samer och samiska frågor i skolan. I samarbete med lärare har SIC sedan tagit fram lektionsplaneringar för hur lärare utan förkunskaper kan ta upp ett samiskt perspektiv inom olika skolämnen.

	2015	2016	**2017**	**Skillnad i procent**
Besök	313 937	409 273	**479 481**	17 %
Unika besök	207 426	278 916	**325 460**	17 %
Sidvisningar	926 677	1 034 440	**1 209 679**	17 %
Sidor	2,95	2,53	**2,52**	-0,4 %
Genomsnittlig sessionslängd	3:42 min	3:16 min	3:17 min	0,3 %
Återkommande besök	35,6 %	33,2 %	**33,2**	
Toppmånad 1-28/2 antal besök	48 615	54 669	69 175	27 %

Tabell 2.2 Besök på hemsidan samer.se 2015-2017
Källa: Google Analytics

Sociala medier

SIC finns på sociala medier som Facebook, Twitter, YouTube samt Instagram. Sociala medier används för att puffa för de artiklar som publiceras på webben och för att tipsa om andra artiklar, nyheter eller arrangemang som är intressanta och relevanta för vår målgrupp. De sociala medierna leder till ett ökat flöde av besökare till hemsidan och ökar kommunikationen och möjligheten att ställa frågor direkt. Uppdatering av de sociala medierna sker flera gånger i veckan och antalet gillare/följare ökar stadigt.

Antal följare/gillare	2015	2016	**2017**	**Skillnad i procent 2016-2017**
Instagram-följare	321	528	**996**	89 %
Facebook-gillare	4 344	12 550	**24 727**	97 %
Twitter-följare	805	1 000	**1 146**	15 %
YouTube-visningar av film	14 961	9 745	**11 881**	22 %

Tabell 2.3 Besökare på Sociala medier 2015-2017

Projekt

Kampanjen #mittsápmi fortlöpte även under år 2017 med fokus på Instagram. Kampanjen riktade sig främst till ungdomar mellan 15-25 för att öka kunskapen om hur livet ser ut för unga samer idag. 48 stycken ungdomar har under året varit informanter; både tjejer och killar med varierande samisk bakgrund. Instagramperioden startade v 1 med 6 666 följare och på årets sista dag hade kontot 12 224 följare. Utöver Instagram har tre pod-avsnitt spelats in med fokus på ämnen som historia, sport och media. Inspelning har skett på olika platser i Sápmi. Annonsering om stafettkontot har skett endast på Instagram med filmklipp och fotografier. En filmproduktion genomfördes tillsammans med Samiskt

språkcentrum med syfte att lyfta fram de samiska språken.

Informationsservice

En stor del av SIC:s verksamhet är informationsrådgivning. Idag kommer ca 40 % av frågorna via mejl. 30 % inkommer via de sociala medierna och 30 % via telefonsamtal. De telefonkontakter som tas är ofta mer ingående frågeställningar från universitetsstudenter och journalister.

Årlig undersökning om kunskap och attityder

För tredje året i rad har en popup-enkät genomförts på samer.se. Undersökningen görs i december månad och har besvarats av 700-1 200 personer varje år. Ungefär hälften av de svarande känner inga samer. Drygt 35 % har en utbildning som motsvarar universitet/högskola mer än tre år. De som har besvarat enkäten är fördelade på ålderskategorierna enligt följande: ca 28 % är 50+, 17 % är mellan 35-50 år, 11 % är mellan 25-35 år och 44 % under 25 år. Jämfört med tidigare har medelåldern för de svarande sjunkit.

Frågorna består dels av kunskapsfrågor, dels av värdering av attityder med påståenden. Det går inte att se någon skillnad varken kunskapsmässigt eller attitydmässigt över de tre åren. 50 % vet att det finns 20-30 000 samer i Sverige och ca 30 % vet att Sametinget är en myndighet och ett folkvalt samiskt parlament. Genomgående över de tre åren är det höga medianvärden på påståenden som mäter värderingar. På frågan om det är viktigt att bevara den samiska kulturen i Sverige anser drygt 90 % att det är viktigt eller mycket viktigt. Ca 75 % anser att det är viktigt och mycket viktigt att bevara rennäringen i Sverige. Drygt 75 % håller med om påståendet om att samerna värnar om naturen och miljön och att Sverige skulle bli ett tråkigare land utan den samiska kulturen. 66 % är positiva till påståendet ”Samerna bör ha oinskränkt äganderätt till de marker där de i århundraden bedrivit sina traditionella näringar”. Drygt 70 % anser att samerna själva, genom sitt eget folkvalda parlament, måste få ett ökat självbestämmande.

Måluppfyllelse

Återrapporteringsindikatorer

Bedömning av måluppfyllelsen sker utifrån två valda indikatorer.

- **Statistik över besöksfrekvensen på webb-platserna www.samer.se och www.sametinget.se.**
- **Bedömning av insatserna för att sprida kunskap om Sametinget, samer och samiska förhållanden i samhället.**

Bedömning

Sametinget och Samiskt informationscentrum (SIC) sprider kunskap om urfolket samerna och arbetar med att förändra attityder. Det är ett långsiktigt arbete som är svårt att mäta i siffror.

Med hjälp av statistikverktyget Google Analytics analyseras antal besök på webbplatserna. Under 2017 har båda sajterna ökat i antal besök även om tiden besökarna spenderar på sajterna har minskat. Mobil- och surfplatteanvändarna ökar och våra webbplatser är inte responsiva (anpassade för mobilanvändare) vilket gör att besökarna lämnar sajten snabbare. På alla sociala medier har både antalet gillare/följare och visningar ökat. På Facebook som har egna statistikverktyg ser vi att våra inlägg ökar i räckvidd. Efterfrågan på tryckta broschyrer är stor.

Den årliga bedömningen av attityder och kunskap på samer.se visar inga tendenser varken till förbättring eller försämring under de tre år den genomförts. Höga medianvärden på samtliga påståenden visar att de som besöker webbplatsen samer.se har en positiv inställning till samer. En faktor att ta i beaktande är att de som besvarat enkäten redan är intresserade av samer och samiska frågor.

Precis som föregående år har vi observerat att samer syns mer än tidigare i det svenska samhället. Två exempel som fått uppmärksamhet i media under året är Amanda Kernells långfilmsdebut Sameblod och Girjasmålet som handlar om samebyn Girjas stämningsansökan av svenska staten. Fortfarande är okunskapen stor i det svenska samhället gällande samers situation och historia, men vi får indikationer på att fler svenskar än tidigare inser att samernas historia och kultur är okänd för dem. När opinionen vänder ökar trycket på den svenska staten att genomföra reella förändringar i samepolitiken. Aktuella frågor i vår tid är till exempel en konsultationsordning med det samiska folket i frågor som berör dem och processen med en sannings- och försoningskommission.

Samlad bedömning

En aggregerad bedömning för verksamhetsområdet Information är att målet delvis är uppfyllt.

Särredovisning av kostnader

Verksamhetskostnaderna för SIC uppgick för 2017 till 2 230 tkr vilket utgör en minskning med 6 % från föregående år. Personalkostnaderna har ökat med 31 %. Behovet av köpta tjänster har minskat med 44 %.

Kostnad SIC	2015	2016	**2017**
Personal	1 149,6	974,9	**1 280,1**
Lokal	0	0	**0**
Resor	30,5	3,8	**30,2**
Trycksaksproduktion	453,6	216,7	**110,6**
Köpta tjänster	309,7	864,7	**484,8**
Övrigt	278,8	309,7	**324,5**
Totalt	2 222,2	2 369,9	**2 230,2**

Tabell 2.4 Kostnader i tkr för Samiskt informationscentrum 2015-2017

SPRÅK

Sametingets språkarbete är organiserat i två funktioner, Sametingets språkavdelning och Samiskt språkcentrum. Språkavdelningen arbetar med rådgivning, information, språkfrämjande insatser, terminologiarbete och expertkunskap samt handläggning av bidrag till korttidsstudier i samiska. Samiskt språkcentrums uppdrag är att utveckla och stimulera ökad användning av samiska språket. Verksamheten ska samordnas med andra samiska institutioner och organisationer.

VÅRT MÅL

Sametinget ska bidra till det samiska språkets användning och ställning i samhället, framför allt i de traditionellt samiska områdena. Sametinget ska driva samiska språkcentrum i Tärnaby respektive Östersund.

Återrapportering enligt regleringsbrev
Sametinget ska lämna en lägesrapport om situationen för det samiska språket och redovisa resultatet av det samlade språkarbetet.

Språkcentrum och det minoritetspolitiska uppdraget lämnar rapporter i särskild ordning. Nedan ges en kortfattad redovisning av arbetet eftersom det rör en väsentlig del av Sametingets verksamhet och bidrar till avdelningens måluppfyllelse.

Politiskt fastställda mål

Enligt sametingslagen (1992:1433) ska Sametinget fastställa mål för det samiska språkarbetet. De politiskt fastställda målen är:

1. **Det samiska folket har språkligt självbestämmande**
2. **Alla samer har grundläggande språkliga rättigheter**
3. **Samiskan är huvudspråk i Sápmi/Sábme/Sábmie/Saepmie**
4. **Alla samer har möjlighet att återta och/eller utveckla sitt samiska språk utifrån individuella behov**
5. **Antalet barn och unga med samiska som förstaspråk ökar**
6. **Samiskan ska vara synlig i samhället**
7. **Starka traditionella språkdomäner**
8. **Språkarbete i Sápmi /Sábme/ Sábmie / Saepmie är gränslöst**
9. **Samiskan i offentlig verksamhet ska vara vårdad, enkel och begriplig**
10. **Sametinget agerar som förebild på hur samiskan används, värdesätts och stärks i samhället.**

Språkavdelningen

Verksamheten under året

Bidrag till korttidsstudier

Sametinget handlägger bidrag för vissa studier i samiska (alfabetisering). Föreskrifterna för korttidsstudiebidrag (STFS 2008:1) utgår från förordning (2007:1347) om statsbidrag vid vissa studier i samiska och är fastställda av Sametinget. År 2017 har 649 tkr utbetalats i bidrag, vilket är en ökning med 549 tkr jämfört med 2016.

	2015	2016	**2017**
Summa utbetalda studiebidrag	163,0	99,3	**648,7**

Tabell 3.1 Utbetalda korttidsstudiebidrag i tkr 2015-17

	2015	2016	**2017**
Antal inkomna ansökningar	47	82	**130**
Antal avslagna ansökningar	6	16	**11**

Tabell 3.2 Antal ansökningar om studiebidrag 2015-17

Antalet inkomna ansökningar har ökat med 48 stycken jämfört med år 2016. De informationssatsningar som gjorts för att göra bidraget känt och Sámij åhpadusguovdásj anpassade kursutbud har bidragit till att intresset ökar för kurserna.

Av 130 inkomna ansökningar avslogs elva stycken, till största delen beroende på att de inkommit för sent.

	2015	2016	**2017**
Kvinnor	22	56	**98**
Män	15	26	**32**

Tabell 3.3 Antal ansökningar fördelat på män och kvinnor 2015-2017.

	2015	2016	**2017**
Kvinnor	59 %	68 %	**75 %**
Män	41 %	32 %	**25 %**

Tabell 3.4 Redovisning procentuellt kvinnor och män av inkomna ansökningar 2015-2017

Liksom tidigare är det fler kvinnor än män som söker studiebidrag, hela 75 % av de sökande är kvinnor.

Sametinget, en samiskspråkig arena

En av språkkonsulenterna har utgjort en resurs för de anställda på kansliet för att öka den språkliga kompetensen, i enlighet med insats 19 i det språkpolitiska handlingsprogrammet.

Projektet Giellagáldu

De tre nordiska sametingen har under 2017 fortsatt driva Interreg-projektet Giellagáldu på samnordisk basis. Giellagáldu är ett kunskaps- och expertorgan som arbetar med språkvårds- och utvecklingsarbete över nationsgränserna i syfte att utveckla det nordiska språksamarbetet och stärka det samiska språkets ställning i Norge, Finland och Sverige. Det samnordiska språkarbetet innefattar ett gemensamt terminologiarbete så att de samiska språken ska utvecklas åt samma håll i de olika länderna, oberoende av landgränser, och med en begränsad påverkan från respektive majoritetsspråk.

Sametinget i Sverige finansierar 55 % av personalkostnaden för den personal som är stationerad i Sverige. Projektet beräknas vara avslutat i maj 2018.

Foto: Anders Östergren

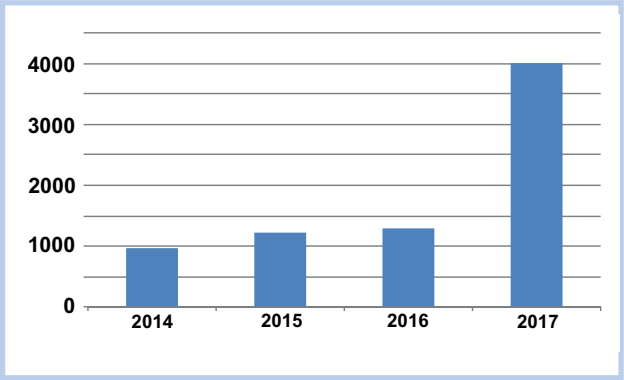
Samiskt språkcentrum

Verksamheten under året

Ordboksapp – webbordbok

Ordboksapplikationer i mobiltelefon är ett utvecklingsområde som är uppskattat av språkanvändare. Vår ordboksapp ”Sametingets ordböcker” som bygger på Sametingets webbordbok för lulesamiska och sydsamiska har under år 2017 laddats ner 4 012 gånger med tydlig topp i samband med läsårsstart på hösten. Totalt har appen laddats ner 7 498 ggr sedan lanseringen 2014.

Språkcentrum har påbörjat ett utvecklingsarbete för att publicera en nordsamisk version av ordboksapplikationen.

Graf 3.1 Antal nedladdningar av ordboksappen 2014-2017

Jågloekomplettering

I syfte att förstärka tillgång till material och inspirera till att öka användning av samiska i förskolan har språkcentrum initierat till ett arbete med att utöka ett tidigare utarbetat språkmaterial med berättelser, spel och sånger, samt matematik- och språklekar på alla de samiska språken.

Jahkecoahkkinparlör

För att stimulera användning av samiska inom fler domäner har språkcentrum utarbetat en årsmötesparlör på nordsamiska med ord och fraser som hör till möteskultur. Lanseringen skedde vid ungdomsorganisationen Sáminuorras årsmöte.

#DigiGiella17

För andra året i rad arrangerades konferensen #DigiGiella under Ubmejen biejvieh/Samiska veckan i Umeå. Konferensens syfte är att belysa hur den digitala tekniken kan bevara och utveckla de samiska språken. Temat för 2017 var: Hur ska vi få de samiska språken att bli en del av vardagen? Hur kan den digitala tekniken hjälpa till att utveckla och främja språken? Språkcentrum ar-

rangerade konferensen tillsammans med Humlab – Institutionen för språkstudier vid Umeå universitet, Umeå kommun samt Svenska Samernas Riksförbund (SSR). Konferensen lockade 40 deltagare; 13 män och 27 kvinnor, och kunde även följas via streaminglänk.

Språkcentrum fick möjlighet att med samarbetspartners delta på *ICASS IX 9th International Congress of Arctic Social Sciences*konferens. Konferensen som hade 700 deltagare fick via postrar och poster session förmedlat innebörden av #DigiGiella-konceptet. Språkcentrums deltagande på konferensen var en följd av själva #DigiGiella-konferensen.

Utbildningsdagar

Med syfte att synliggöra minoritetsspråkslagen och minoritetspolitiken samt utveckla samisk språkundervisning i skolan ordnades en samisk utbildningsdag i Storuman tillsammans med kommunens samiska samordnaren. Inbjudna var skolledare, rektorer och lärare samt politiker. Det var 43 deltagare på utbildningsdagen varav 39 kvinnor och 4 män.

Samiskt språkcentrum har i tillsammans med de samiska samordnarna i Storumans, Lycksele och Umeå kommuner anordnades kompetensdagar i Umeå för förskolepersonal, förskolechefer och samiska samordnare. Det var 43 deltagare varav 2 män och 41 kvinnor. Deltagarna kom från Härjedalens, Bergs, Vilhelmina, Storumans, Sorsele, Arvidsjaur, Arjeplogs kommuner.

För samordnarna inom det samiska förvaltningsområdet arrangerades en träff i form av samtalsforum där deltagarna fick erfarenhetsutbyte utöver föreläsning om samisk värdegrund och attityder.

Språkspärrs-kurs

Kursen anordnades av Språkcentrum i samverkan med Vualtjeren tjielte/Vilhelmina kommun och genomfördes i Åsele vid 10 kurstillfällen. Målgrupp var renskötare med familjer inom Vilhelmina södra och Vilhelmina Norra samebyar. Kurstiden anpassades efter renskötselns behov och genomfördes som en intensivkurs under en begränsad tidsperiod. Träffarna var uppdelade i en teoridel (kognitiv metod och grammatik) samt en språkaktivitet. Vid projektavslutningen genomfördes även en föreläsningsdag om kolonisering/dekolonisering. Syftet med kursen var att stimulera användningen av de samiska språken genom att ge deltagarna möjlighet att återta sitt samiska språk, avlägsna hinder för inlärning av samiska språk och skapa en trygg samtalsmiljö.

Språkspärrskursen samlade 16 deltagare i åldrarna 23-70 år, 10 kvinnor och 6 män. Kursen omfattade såväl nord- som sydsamiska.

Tolkning till samiska

Under jubileumsveckan i Tråante/Trondheim arrangerade Samiskt Parlamentariskt Råd en ungdomskonferens där Språkcentrum bidrog med tolkning under mötet för att möjliggöra användandet av samiska.

#Sámás muinna2 #Sámástamujna2 #Sámásthmujna2 #Saemesthmunnjien2

Samiskt språkcentrums språkkampanj på sociala medier som riktades till ungdomar och unga vuxna avslutades i januari 2017. En kampanjlåt lanserades på Spotify och en språkparlör Sámas publicerades i samband med kampanjavslutningen.

Sámás-parlören är utgiven på fyra samiska språk. Tanken är att ungdomar ska använda parlören bl. a som ett verktyg för att underlätta skrivandet på sociala medier. Sámás-parlören blev efterfrågad och den första utgivningen med 2000 exemplar tog snabbt slut. En andra utgåva har tryckts upp.

Vid Sáminuorras förbundsmöte släpptes även språkkampanjens rapport[3].

#instagiella #instagiella #instagiälla #instagïele

Projektet #instagiella/#instagiella/#instagiälla/#instagïele tog vid där #sámás muinna2 slutade. Projektet bygger på erfarenheterna från Språkcentrums och Samiskt informationscentrums tidigare ungdomssatsningar, sámás-kampanjen och #mittsapmi. Fokus är att vara närvarande på sociala medier som vi bedömer är det mest relevanta verktyget för att nå målgruppen ungdomar. Ett av målen är att främja och synliggöra samiskan i sociala medier.

Syftet med ungdomssatsningen är:

- **att bidra till att flera ungdomar använder samiska skriftligt och muntligt på sociala medier; ett digitalt samiskt språkbyte därmed också ett språkbyte i sin vardag i övrigt**
- **att möta de positiva attityder till samiska språk**

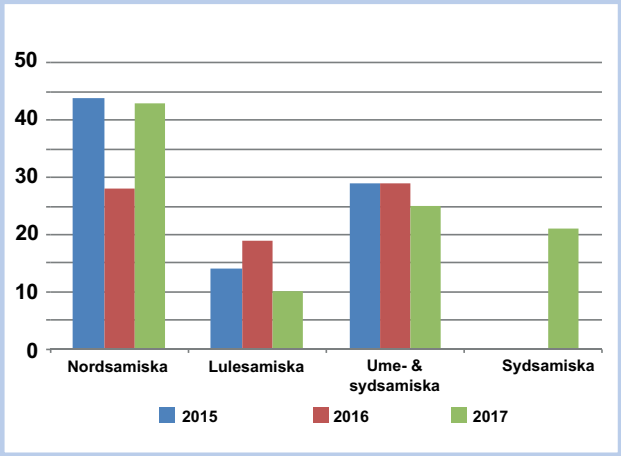
[3] https://www.sametinget.se/114306

som finns hos ungdomar och låta ungdomar själva sprida språkglädjen till hela Sápmi
- **att Samiskt språkcentrum på ett effektivt, modernt och nyskapande sätt kan använda sociala medier i arbetet med språklig revitalisering**

Giellabiesse/ Giellabiesse/ Giällabiessie/ Gïelebiesie

Samiskt språkcentrum har tillsammans med Sameskolstyrelsen (SamS) genomfört fyra språkbadsläger på fyra olika samiska språk för åk 5 och 6 under våren 2017 samt ett för åk 6 på hösten 2017. Totalt deltog 99 elever; 52 flickor och 47 pojkar.

Lägren riktade sig till elever vid sameskolorna och elever med integrerad samisk undervisning. I samband med vårens språkbad genomförde Institutionen för språkstudier vid Umeå universitet en studie med fokus på ordtester.

Tabell 3.5 Antal deltagare på språkbadsläger 2015-2017

Online-spel för samiska språk

Samiskt språkcentrum har ingått ett samarbete för att utveckla ett online-spel för de samiska språken. Spelet finns i tre nivåer, från inga kunskaper i samiska till flytande samtalsnivå. Spelet är ett verktyg för språkinlärning och ska attrahera barn och unga, men passar alla åldrar som vill spela och lära sig samiska. Översättningsarbete pågår till de samiska språken.

Riksdagsseminarium

Samiskt språkcentrum arrangerade tillsammans med Sametingets språknämnd ett riksdagsseminarium. I samband med detta överlämnades lägesrapporten De samiska språken i Sverige 2016 till ansvarig minister för samiska frågor. Seminariet samlade 23 deltagare, 15 kvinnor och 8 män, både politiker och tjänstemän.

Jämställdhet

Antalet sökande av korttidsstudiebidrag för studier i samiska visar fortsatt samma mönster som tidigare. Fler kvinnor än män ansöker om bidrag och genomför språkstudier. Detta återspeglar det svenska samhällets mönster vad gäller språkstudier och högre studier i språk vid universitet i Sverige. Språkfrågor attraherar mest kvinnor.

Måluppfyllelse

Bedömningen av måluppfyllelse görs utifrån följande indikatorer:
- Språkavdelningens insatser under året i förhållande till språkmålen
- Språkcentrums insatser under året i förhållande till språkmålen

Språkavdelningens insatser

Språkavdelningens insatser bidrar till utveckling av de samiska språkens användning av samiska i samhället, framför allt i det traditionellt samiska området. Vi skapar förutsättningar för att de språkpolitiska målen ska nås.

Vi bedömer att bidraget till korttidsstudier i samiska är ett bra instrument i det arbete som syftar till uppfyllandet av såväl övergripande mål som Sametingets egna politiskt fastställda mål för språkarbetet.

Korttidsstudiestödet fyller funktionen att öka läs- och skrivkunnigheten på samiska bland samer. Därutöver finns efterfrågan på andra riktade insatser för att främja språkanvändning och ge alla samer möjlighet att återta och/eller utveckla sitt samiska språk utifrån individuella behov.

Det samnordiska arbetet Giellagáldu fyller funktionen att på samnordisk basis stärka de samiska språkens ställning i samhället. Det är svårt att upparbeta språkanvändarnas medverkan och skapa kontinuitet i arbetet när terminologiarbete bedrivs i tillfälliga projekt. Under projekttiden har Sametinget arbetat för att hitta permanenta finansieringslösningar för Giellagáldu.

Sametinget har svårt att påverka det omgivande majoritetssamhället att synliggöra samiskan. Likaså blir de insatser som sker inom Sametinget små i ett samhällsperspektiv även om de är viktiga på individnivå.

Målet anses ej uppnått utifrån avsaknad av resurser till språksatsningar. Det finns ett begränsat utrymme till språksatsningar och satsningar för att höja språkets status och styra utvecklingen av de samiska språken. För ett effektivare revitaliseringsarbete krävs fler aktiviteter och fler språkcentrum i Sápmi.

Språkcentrums insatser

Samiskt språkcentrum har genomfört ett flertal aktiviteter och arrangemang för att främja och stimulera till ökad användning av de samiska språken. Hemsidan, rapporter, föredrag, språkkampanj och konferenser har använts för att sprida aktuell, språkrelaterad information.

Utifrån konferensutvärderingarna bedömer vi att mötesplatserna och språkkonferenserna är omtyckta, berikande och efterfrågade aktiviteter som synliggör språkprocesserna. #Digigiella17 belyste digital teknik som en lättillgänglig metod vid revitalisering.

Språkkampanjen som avslutades kort inpå året har varit uppskattad och populär. Engagemanget från unga språkambassadörer har varit stort och bidragit till samisk språkanvändning genom digitala verktyg. Språksatsningarna under Sáminuorras förbundsmöte fungerade som kompletterande språkstärkande ungdomssatsningar. Vår bedömning är att det finns fortsatt intresse och behov av liknande språkstärkande aktiviteter för ungdomar.

Intresset och behovet av språkrevitalisering är stort bland samer. Språkcentrums samverkan och arrangemang bidrar till fler språkprocesser där språkbrukare blir engagerade. Det finns behov av ytterligare språkprocesser men för genomförandet är vi i stort behov av samarbetspartners. Vi anser att processerna bör vara förankrade i lokalsamhället för att ge bestående resultat. Språkcentrums insatser för ökad användning av de samiska språken medverkar till att främja måluppfyllelsen av de språkpolitiska målen. Framför allt att alla samer ska ha möjlighet att återta och/eller utveckla sitt samiska språk utifrån individuella behov och att antalet barn och unga med samiska som förstaspråk ska öka.

Genom vårt arbete ökar förutsättningarna för att de samiska språkens användning och ställning i samhället ska stärkas. Men insatserna som språkcentrum genomför är begränsade både i omfattning och i geografin. Samiska språket behöver betydligt mer resurser och fler aktörer, i hela Sápmi.

Samlad bedömning

En aggregerad bedömning för verksamhetsområdet Språk är att målet delvis är uppfyllt.

Minoritetspolitiska uppdraget

Nationella minoriteter

Statsbidrag

Sametinget fördelar tillsammans med Länsstyrelsen i Stockholms län statsbidrag (2009:1299) till kommuner, landsting och regioner i förvaltningsområdena. År 2017 fördelade Sametinget 15,5 tkr till 19 kommuner, två landsting och två regioner. Av dessa ingår 16 kommuner och en region i förvaltningsområdet för samiska. Två kommuner och en region ingår i förvaltningsområdet för samiska, meänkieli och finska. En kommun och två landsting ingår i förvaltningsområdet för samiska och finska.

Uppföljning

Sametinget och Länsstyrelsen följer upp hur kommuner och landsting samt andra myndigheter lever upp till sina åtaganden i enlighet med lagen (2009:724) om nationella minoriteter och deras språk. Sametinget har särskilt ansvar för det som rör samer och det samiska språket Uppföljningsrapporten för 2017 är inriktad på en övergripande uppföljning utifrån de minoritetspolitiska indikatorerna. Resultatet överlämnas till regeringen den 6 april 2018.

Kunskapshöjande insatser

Från den 1 februari 2015 ingår sammanlagt 75 kommuner och 14 landsting/regioner i något eller flera av förvaltningsområdena för samiska, finska eller meänkieli. Samordnare och andra ansvariga för arbetet med nationella minoriteter i kommuner och landsting/regioner i förvaltningsområdena har under året erbjudits utbildning om minoritetspolitiken och lagstiftningen. Sametinget och Länsstyrelsen har också bjudit in samtliga länsstyrelser till ett seminarium för diskussion om redovisning, samarbete och stöd.

Sametinget och Länsstyrelsen har genomfört ett flertal konferenser, nätverksträffar och seminarier för att informera om minoritetsspråkstalarnas rättigheter, regeringsrapporter och förväntningar på kommuner och länsstyrelser. Konferenserna om service och äldreomsorg på nationella minoritetsspråk samlade sammanlagt cirka 160 personer.

Uppföljningsmyndigheterna anordnade i samband med Mänskliga Rättighetsdagarna i Jönköping ett panelsam-

tal under ledning av en moderator. Seminariet handlade om kulturell identitet bland unga företrädare för de nationella minoriteterna och urfolket samer.

Sametinget har hållit dels ett samrådsmöte med företrädare de politiska partierna i samband med arbetet med remissvaret till delbetänkandet *Nästa steg?* Förslag för en stärkt minoritetspolitik (SOU 2017:60) samt dels ett med företrädare för samebyar, sameföreningar, organisationer och partier i plenum angående minoritetspolitiska frågor.

Remisser

Vi har deltagit med en förordnad expert i arbetet med utredningen om en stärkt minoritetspolitik – översyn av lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Under året har enheten skrivit remiss yttrande till följande fem betänkanden; En inkluderande kulturskola på egen grund (SOU 2016:69), Entreprenad, fjärrundervisning och distansundervisning (SOU 2017:44), Samling för skolan, Nationell strategi för kunskap och likvärdighet (SOU 2017:35), Utbildning, undervisning och ledning – reformvård till stöd för en bättre skola (SOU 2017:51) och Nästa steg? Förslag för en stärkt minoritetspolitik (SOU 2017:60)

Webbplatsen minoritet.se

Redaktionellt arbete

Redaktören ansvarar för reportage, bilder, film samt övriga texter på minoritet.se. Ett 20-tal frilansare, fotografer och skribenter, levererar också material.

Minoritet.se publicerar nyheter och reportage om och med samerna och de nationella minoriteterna och sprider på så vis kunskap, minskar fördomar och ökar mångfalden. På webbplatsen finns också relevant myndighetsinformation.

Enligt den Jämställdhetsplan som Sametinget har arbetar redaktören aktivt med att hålla en jämn fördelning mellan män och kvinnor på webbplatsen. Antalet kvinnor som figurerar i artiklar och notiser är 52 stycken och 42 stycken män. Ifjol hade hemsidan totalt 31 män så det är en ökning med 35 % även om kvinnorna fortfarande överväger. 85 artiklar och notiser handlade om både män/kvinnor eller om barn.

Redaktören beaktar jämställdhetsperspektivet i fördelningen av jobb till frilansare. I år var 10 av frilansarna kvinnor och 10 män. Närmare hälften av frilansarna har minoritetsbakgrund.

Minoritet.se vill vara en jämställd webbplats för alla. Den skiljer sig i mängden från exempelvis övrig media där männen alltid är överrepresenterade. Här är det kvinnorna som syns mest och det kan bero på att språk och kultur är områden där kvinnor ofta är överrepresenterade.

Marknadsföring

Webbplatsen är den huvudsakliga kanalen för spridning av kunskap. Den uppmärksammas även på konferenser om nationella minoriteter och minoritetsspråk och genom annonser i skolforum och i minoritetsmedier. Minoritet.se har bland annat annonserat i SO-rummet och på Lektion.se under 2017. Annonseringen på lektion.se gav under perioden då kampanjen pågick 755 klick på minoritet.se. SO-rummet har skickat 11 424 unika besökare till webbplatsen under 2017. Facebookgruppen Minoritet.se har i dag drygt 1 400 följare. Med hjälp av Facebook får artiklar större spridning.

Dialogmöte

Den 7 september hölls det årliga dialogmötet med de nationella minoriteterna i Stockholm med syfte att involvera de nationella minoriteterna i arbetet med hemsidan. Inbjudna var de organisationer som erhållit organisationsbidrag från Länsstyrelsen i Stockholm samt ungdomsorganisationerna. Sverigefinska delegationen, Sverigefinska riksförbundet samt Svenska Tornedalingars Riksförbund, STR-T, deltog på plats. Övriga fick information via minnesanteckningar och presentation via mejl. Deltagarna såg gärna en fortsättning med krönikor och de är nöjda över samarbetet med redaktören. I slutet av november, i samband med Sametingets samråd med företrädare för samebyar, sameföreningar, organisationer och partier i plenum angående minoritetspolitiska frågor, genomfördes även samråd om minoritet.se. Övriga sätt att involvera samerna och de nationella minoriteterna i arbetet med webbplatsen är via telefonsamtal, Facebook och mejl.

Statistik

Webbplatsen hade under året 269 000 sessioner/besök vilket kan jämföras med 217 000 besök år 2016. Det är en glädjande ökning med 24 %. Cirka 30 % av besökarna går in via mobil eller surfplatta. I snitt stannar en besökare knappt tre minuter på minoritet.se. 179 artiklar och notiser är publicerade under året jämfört med 150 st i fjol. Mest lästa artikeln är *Finska språket i Sverige* följd av Om jiddisch och *Vanliga frågor om minoritetsspråk*.

Goda exempel på äldreomsorg för nationella minoriteter har lyfts upp specifikt under 2017. Reportagen hade 2 821 sidvisningar där den mest lästa handlade om samisk äldreomsorg i Saxnäs.

Utvecklingsarbete

I slutet av 2016 blev hemsidan Romsk Inkludering en del av minoritet.se. Under året har redaktören tillsammans med webbleverantören och Länsstyrelsen i Stockholm arbetat för att hitta former för samarbetet. Redaktören är även ansvarig utgivare för Romsk Inkludering. Under 2017 har webbplatsen lyft fram de nationella minoritetsspråken genom rörlig bild. Korta klipp ger besökarna en möjlighet att även höra språken talas.

I slutet av 2017 genomfördes en webbenkät på minoritet.se för att ta reda på vad besökarna tycker om webbplatsen. Totalt inkom 214 svar. Det huvudsakliga intrycket av minoritet.se är positivt. Besökarna tycks nöjda med den information och det fakta som erbjuds. Intresset för artiklar och notiser samt dokumentarkivet är störst. Andra synpunkter som kom fram är att besökarna vill ha bättre bilder och en modernare webbplats. Vissa saknar läromedel och bättre grafik.

Tillgänglighet

Sametinget använder Readspeaker på minoritet.se. Syftet är att vara tillgänglig för dem som har svårt att se och läsa texter. Readspeaker har används 2 661 gånger. De lättlästa texterna har haft 5 700 visningar under 2017.

Tråante
2017

KULTUR

Sametinget är förvaltningsmyndighet för samisk kultur enligt förordning (2009:1395, 1 §) med instruktion för Sametinget. Sametinget ska enligt sametingslagen (1992:1433) besluta om fördelningen av statens bidrag och av medel ur Samefonden till samisk kultur och samiska organisationer samt av andra medel som ställs till samernas gemensamma förfogande. Kulturavdelningen handlägger ärenden till kulturnämnden, bevakar samiska kulturfrågor och samverkar med övriga aktörer och myndigheter inom kulturområdet.

VÅRT MÅL

- **En levande samisk kultur med ett starkt och mångfaldigt konst- och kulturliv.**
- **En samiskspråkig teater med hög konstnärlig kvalitet som är ledande inom samisk scenkonst och är nationalscen för samisk teater i Sverige.**

SAMEPOLITISKA MÅL

Sametingets kulturpolitiska handlingsprogram anger delmål som ska utgöra ramar och inriktning på vad som ska prioriteras i Sametingets bidragsgivning. De kulturpolitiska delmålen är:

1. **En mångfald av samiska identiteter och kulturer**
2. **En mångfald av samiska kulturuttryck och kulturutövande**
3. **Kvalitativt samiskt kulturutövande och kulturuttryck**
4. **Goda förutsättningar för samverkan och dialog i det samiska samhället**
5. **Ökad jämställdhet, jämlikhet och demokratisk utveckling i det samiska samhället**
6. **Verksamhet för barn och ungdomar**
7. **Verksamheter med stor spridning i det samiska samhället**
8. **Samisk språkutveckling**
9. **Árbediehtu – traditionell kunskap främjas och bevaras**
10. **Livskraftiga samiska institutioner**
11. **Naturnära levnadssätt och kulturbärare**

Återrapporteringskrav enligt regleringsbrev
Sametinget ska redovisa det samlade resultatet av arbetet inom området kultur. Redovisningen ska bl.a. innefatta:

- **Fördelningen av medel från anslaget 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete, ap. 5 Bidrag till samisk kultur under utgiftsområde 17. En jämförelse ska kunna göras mellan åren och eventuella skillnader mellan kvinnor och män ska analyseras och kommenteras,**
- **Hur mycket under anslagsposten som använts för samisk biblioteksverksamhet, och**
- **Hur mycket under anslagsposten som använts för att utveckla en samiskspråkig teater med hög konstnärlig kvalitet som är ledande inom samisk scenkonst. Redovisningen av Giron Sámi Teáhters verksamhet ska även innehålla uppgifter om antalet samiskspråkiga produktioner, produktioner som turnerat och besökare.**

Redovisningen av statens bidrag till samisk kultur ska som helhet hållas åtskild från eventuella redovisningar av andra medel.

Vår verksamhet

Sametingets kulturnämnd har uppvaktats av Giron Sámi Teáhter, Sámi Duodji och Internátionála Filmma Instituhtta (ISFI) för att diskutera sin verksamhets betydelse för det samiska samhället.

Sametingets etiska råd har påbörjat sitt arbete under 2017. Rådet har haft två möten; det andra i samband med en inbjudan från ärkebiskopen till rundabordssamtal om hur mänskliga kvarlevor ska hanteras.

I samverkan med uppföljningsenheten av nationella minoritetsspråk har kulturnämnden haft samråd med sameföreningar, samebyar, samiska riksorganisationer och sametingspartier om kulturella frågor i syfte att inhämta synpunkter inför arbetet med nytt kulturpolitiskt handlingsprogram för mandatperioden.

Bidrag till samisk kultur

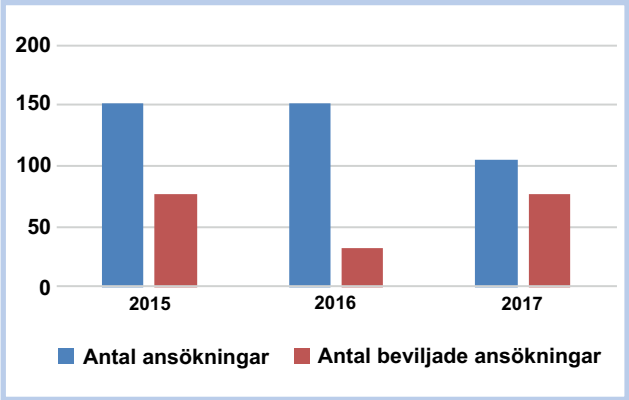
Sametinget har för 2017 tilldelats 15 377 tkr i anslaget till samisk kultur. Återbetalda projektbidrag uppgick under året till 198 tkr. Sametingets kulturnämnd har under året beviljat ansökningar om projektbidrag till en summa av 2 537 tkr. Samiska föreningar, organisationer, institutioner och samisk media har beviljats verksamhetsbidrag till en summa av 12 962 tkr.

Det som redovisas 2017 är de inkomna och beviljade ansökningar som kulturnämnden beslutat om och som fördelats medel från kulturanslaget.

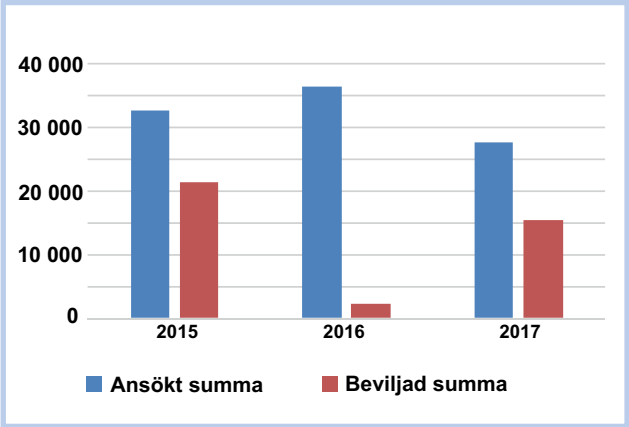
	2015	2016	**2017**
Antal ansökningar	151	151	**104**
Antal beviljande ansökningar	77	31	**77**
Ansökt summa	32 610,6	36 394,4	**27 837,2**
Beviljad/utbetald summa	21 334,4	2 293,4	**15 499,4**

Tabell 4.1 Ansökningar i antal och tkr, 2015-2017

Graf 4.1 Inkomna och beviljade ansökningar 2015-2017

Graf 4.2 Ansökt och beviljad summa 2015-2017

Ansökningar i antal och tkr

Antal ansökningar har minskat år 2017 men antal beviljade ansökningar är jämförbart med år 2015. År 2016 redovisas endast beviljade projektbidrag. Att antal beviljade bidrag och beviljad summa var högre än anslaget under 2015 beror på att vissa verksamhetsbidrag det året beviljades såväl för 2015 som för 2016. Fr.o.m. 2017 beslutas och utbetalas verksamhetsbidrag innevarande år. 2015 och tidigare år har verksamhetsbidrag beviljats vid kulturnämndens sista möte i december inför det kommande verksamhetsåret.

Ansökt summa 2017 är lägre än föregående år. Av 47 ansökningar om verksamhetsbidrag är 44 beviljade. Det motsvarar 94 % beviljade ansökningar. Den beviljade summan uppgick till ca 62 % av ansökt belopp. Av 57 stycken projektansökningar under 2017 har ca 53 % av beviljats, vilket motsvarar ca 37 % av det sökta beloppet.

Projektägaren anger själv vid ansökan till vilken kategori ansökan hör. Har ansökan fler kategorier så förs ansökan över till kategori *Övrigt*. Till övriga projekt hör till exempel festivaler, seminarier och dokumentation av traditionell kunskap, ofta arrangerade av sameföreningar.

Ansökningar om projektbidrag per kulturyttring och kön i antal och tkr

Duodji/slöjd		2015	2016	**2017**
Antal ansökningar	Totalt	7	6	**3**
	Kvinnor	23	22	**23**
	Män	12	5	**6**
Antal beviljade ansökningar	Totalt	2	2	**3**
	Kvinnor	14	7	**23**
	Män	7	1	**6**
Ansökt summa	Totalt	249,6	535,1	**197,9**
	Kvinnor	23	22	**23**
	Män	12	5	**6**
Beviljad summa	Totalt	51	225	**197,9**
	Kvinnor	14	7	**23**
	Män	7	1	**6**

Litteratur		2015	2016	**2017**
Antal ansökningar	Totalt	13	15	**6**
	Kvinnor	35	40	**10**
	Män	26	31	**6**
Antal beviljade ansökningar	Totalt	5	3	**5**
	Kvinnor	10	8	**9**
	Män	6	6	**5**
Ansökt summa	Totalt	476,4	1 123,9	**929,1**
	Kvinnor	35	40	**10**
	Män	26	31	**6**
Beviljad summa	Totalt	130,6	210	**390**
	Kvinnor	10	8	**9**
	Män	6	6	**5**

Bild/formkonst		2015	2016	**2017**
Antal ansökningar	Totalt	9	6	**3**
	Kvinnor	27	26	**4**
	Män	17	19	**5**
Antal beviljade ansökningar	Totalt	1	3	**2**
	Kvinnor	9	12	**3**
	Män	8	4	**4**
Ansökt summa	Totalt	720	656,4	**237**
	Kvinnor	27	26	**4**
	Män	17	19	**5**
Beviljad summa	Totalt	35	196	**85**
	Kvinnor	9	12	**3**
	Män	8	4	**4**

Media/film		2015	2016	**2017**
Antal ansökningar	Totalt	14	12	**4**
	Kvinnor	27	28	**8**
	Män	34	33	**9**
Antal beviljade ansökningar	Totalt	4	4	**2**
	Kvinnor	8	13	**5**
	Män	7	7	**2**
Ansökt summa	Totalt	1 479,2	1 384,6	**512,7**
	Kvinnor	27	28	**8**
	Män	34	33	**9**
Beviljad summa	Totalt	294,4	565,5	**142,7**
	Kvinnor	8	13	**5**
	Män	7	7	**5**

Musik/jojk		2015	2016	**2017**
Antal ansökningar	Totalt	16	11	**12**
	Kvinnor	84	83	**60**
	Män	74	69	**62**
Antal beviljade ansökningar	Totalt	10	3	**7**
	Kvinnor	47	28	**39**
	Män	43	15	**41**
Ansökt summa	Totalt	1 726,9	1 173	**1 133,7**
	Kvinnor	84	83	**60**
	Män	74	69	**62**
Beviljad summa	Totalt	910,5	336	**737,8**
	Kvinnor	47	28	**39**
	Män	43	15	**41**

Forskning		2015	2016	**2017**
Antal ansökningar	Totalt	6	2	**5**
	Kvinnor	13	2	**15**
	Män	11	1	**0**
Antal beviljade ansökningar	Totalt	1	1	**0**
	Kvinnor	5	1	**0**
	Män	4	1	**0**
Ansökt summa	Totalt	250	65	**907**
	Kvinnor	13	2	**15**
	Män	11	1	**0**
Beviljad summa	Totalt	15	55	**0**
	Kvinnor	5	1	**0**
	Män	4	1	**0**

		2015	2016	**2017**
Språk				
Antal ansökningar	Totalt	2	4	**4**
	Kvinnor	7	7	**9**
	Män	6	5	**11**
Antal beviljade ansökningar	Totalt	0	2	**4**
	Kvinnor	0	3	**9**
	Män	0	2	**11**
Ansökt summa	Totalt	458	406,7	**465,5**
	Kvinnor	7	7	**9**
	Män	6	5	**11**
Beviljad summa	Totalt	0	102,5	**450,7**
	Kvinnor	0	3	**9**
	Män	0	2	**11**

		2015	2016	**2017**
Övrigt				
Antal ansökningar	Totalt	23	32	**18**
	Kvinnor	129	105	**46**
	Män	126	82	**37**
Antal beviljade ansökningar	Totalt	8	7	**9**
	Kvinnor	52	23	**19**
	Män	58	14	**13**
Ansökt summa	Totalt	2 477,5	3 763,3	**2 368,9**
	Kvinnor	129	105	**46**
	Män	126	82	**37**
Beviljad summa	Totalt	506	278	**506,7**
	Kvinnor	52	23	**19**
	Män	58	14	**13**

		2015	2016	**2017**
Dans				
Antal ansökningar	Totalt	1	0	**1**
	Kvinnor	2	0	**35**
	Män	0	0	**25**
Antal beviljade ansökningar	Totalt	0	1	**0**
	Kvinnor	0	2	**0**
	Män	0	0	**0**
Ansökt summa	Totalt	100	0	**45**
	Kvinnor	2	0	**35**
	Män	0	0	**25**
Beviljad summa	Totalt	0	100	**0**
	Kvinnor	0	2	**0**
	Män	0	0	**0**

		2015	2016	**2017**
Totalt				
Antal ansökningar	Totalt	91	92	**57**
	Kvinnor	353	341	**220**
	Män	311	267	**166**
Antal beviljade ansökningar	Totalt	31	29	**33**
	Kvinnor	145	117	**117**
	Män	133	70	**90**
Ansökt summa	Totalt	8 022,6	9 256	**6 823,3**
	Kvinnor	353	341	**220**
	Män	311	267	**166**
Beviljad summa	Totalt	1 942,5	2 164,4	**2 537,3**
	Kvinnor	145	117	**117**
	Män	133	70	**90**

		2015	2016	**2017**
Teater				
Antal ansökningar	Totalt	2	4	**1**
	Kvinnor	6	28	**10**
	Män	5	22	**5**
Antal beviljade ansökningar	Totalt	0	3	**1**
	Kvinnor	0	20	**10**
	Män	0	20	**5**
Ansökt summa	Totalt	85	148	**26,5**
	Kvinnor	6	28	**10**
	Män	5	22	**5**
Beviljad summa	Totalt	0	96,4	**26,5**
	Kvinnor	0	20	**10**
	Män	0	20	**5**

Tabell 4.2 Ansökningar om projektbidrag per kulturyttring och kön i antal och tkr, 2015-2017

Flest antal ansökningar under 2017 hör till kategorin *Övrigt*, därefter *Musik/jojk* och *Litteratur* vilket återspeglar flest antal ansökningarna under treårsperioden.

Mest beviljade bidrag i kronor under 2017 har *Musik/jojk* fått, följt av *Övrigt* och *Språk*. Under treårsperioden har ansökningar för *Musik/jojk* fått mest beviljat bidrag i kronor följt av *Övrigt* och *Media/film*.

Minst antal ansökningar, med minsta ansökta summorna och minst beviljade bidrag under 2017, rör dans och teater. Det enda projektet inom dans beviljades inte bidrag och projektet med teater beviljades hela ansökta summan.

Forskning har under 2017 haft ett antal ansökningar på ett belopp som är tre gånger större än det sammanlagda

ansökta beloppet för åren 2015-2016. Ansökningarna har dock inte beviljats.

Beviljade medel till språkprojekt har under 2017 beviljats till 97 % av ansökta medel. Som jämförelse kan nämnas att inget bidrag beviljades under 2015 och under 2016 beviljades ca 25 % av det sökta beloppet. Ansökningar till språkprojekt har legat på samma nivå under treårsperioden, med en differens på ca 60 tkr från lägsta till högsta summa ansökta medel.

Antal ansökningar totalt har minskat med 38 % sedan föregående år.

Ansökningar om verksamhetsbidrag per bidragsmottagare i antal och tkr

	2015	2016	**2017**
Samernas bibliotek			
Antal ansökningar	1	1	**1**
Antal beviljade ansökningar	2	0	**1**
Ansökt summa	900	1 000	**1 000**
Beviljad summa	1 600	0	**1 000**
Giron sámi teáhter			
Antal ansökningar	1	1	**1**
Antal beviljade ansökningar	2	0	**1**
Ansökt summa	6 500	6 500	**6 500**
Beviljad summa	11 200	0	**5 700**
Sameslöjdstiftelsen Sámi Duodji			
Antal ansökningar	1	**1**	**1**
Antal beviljade ansökningar	1	**0**	**1**
Ansökt summa	2 000	**4 000**	**4 000**
Beviljad summa	2 000	**0**	**2 000**
Tidskrifter			
Antal ansökningar	2	**2**	**2**
Antal beviljade ansökningar	2	**0**	**2**
Ansökt summa	2 750	**2 550**	**2 550**
Beviljad summa	2 400	**0**	**2 400**
Samiska kulturcentra och samegårdar			
Antal ansökningar	7	**7**	**0**
Antal beviljade ansökningar	0	**0**	**0**
Ansökt summa	1 283	**914**	**0**
Beviljad summa	0	**0**	**0**

	2015	2016	**2017**
Organisationer			
Antal ansökningar	20	**19**	**16**
Antal beviljade ansökningar	13	**2**	**13**
Ansökt summa	10 162,0	**11 244,3**	**6 032**
Beviljad summa	1 722,5	**129**	**1 341**
Föreningar			
Antal ansökningar	28	**28**	**26**
Antal beviljade ansökningar	26	**0**	**26**
Ansökt summa	992,8	**926,6**	**931,9**
Beviljad summa	469,2	**0**	**521**

	2015	2016	**2017**
Totalt			
Antal ansökningar	60	59	**47**
Antal beviljade ansökningar	46	2	**44**
Ansökt summa	24 587,8	27 134,9	**21 013,9**
Beviljad summa	19 391,7	129	**12 962,1**

Tabell 4.3 Ansökningar om verksamhetsbidrag per bidragsmottagare i antal och tkr, 2015-2017

En jämförelse av antal inkomna ansökningar de tre senaste åren visar att antal ansökningar minskat under år 2017. Ansökt summa har ökat för Samernas bibliotek, Sameslöjdstiftelsen/Sámi Duodji sedan 2015. Dessa ansöker om mer medel utifrån ökade behov för att kunna utveckla verksamheterna. Summor som ansöks är likartade med föregående år liksom beloppet som beviljas till de olika institutionerna och organisationerna.

Antal beviljade ansökningar ligger på ungefär samma nivå under treårsperioden. Samernas bibliotek och Giron sámi teáhter beviljades bidrag två gånger under 2015 men bidragen gällde verksamhetsåren 2015 och 2016, vilket förklarar den oväntat höga summan. Övriga har varit ungefär samma antal sökanden, samma antal beviljade bidrag, och ungefär samma summa.

Under 2016 beviljades endast två verksamhetsbidrag. Övriga hade fått sina bidrag beviljade i december 2015, enligt tidigare praxis. Beviljad summa var högst under 2015, då ett antal verksamhetsbidrag beviljades i början av året efter ytterligare beredning från året innan och nästkommande års verksamhetsbidrag beviljades i slutet av året.

Volym och kostnad för prestationer

Kulturavdelningen har under året handlagt 104 ansökningar och besvarat en remiss. Kostnaden för handläggningen av 104 bidragsansökningar beräknas till 730 tkr.

Remisser kan vara av olika komplexitet och vara olika resurskrävande, varför det finns en variation i kostnaden över åren trots ett relativt konstant utfall avseende ärenden. Under 2017 är kostnaden för besvarandet av en 5 tkr.

	2015	2016	**2017**
Antal ärenden	147	151	**104**
Total kostnad, ärenden	1 043,7	1 030,7	**730,1**
Antal remisser	5	5	**1**
Total kostnad, remisser	24,3	19,2	**5,2**

Tabell 4.4 Volym och kostnad (tkr) för prestationer, 2015-2017

Jämställdhet

Sametingets politiska jämställdhetsprogram, antaget 2016-02-23–25, anger att samtliga bidragsmottagare ska ha en jämställdhetsplan. Jämställdhetsplanen eller en beskrivning av hur man arbetar med jämställdhet ska enligt ”Regler och anvisningar för Sametingets kulturnämnds bidragsgivning” bifogas till varje ansökan om bidrag.

Fler kvinnor än män har ansökt om och beviljats bidrag under treårsperioden men antalet personer totalt har minskat i projekten.

Vad gäller största kategorier för beviljade projekt är det i kategorin *Övrigt* en liten övervikt av kvinnor i beviljade projekt. Vad gäller kategori *Jojk/musik* är det fler män än kvinnor i beviljade projekt. I den tredje största kategorin *Litteratur* är det nästan dubbelt så många kvinnor (64 %) som män (36 %) som beviljats projektbidrag.

Det är endast kvinnor som sökt projektmedel i kategori *Forskning* där inga bidrag betalats ut. Kategorin *Duodji* har haft tre ansökningar som alla beviljats det sökta beloppet. Projekten hade cirka 80 % kvinnliga sökanden. Teaterprojektet hade 66 % kvinnor.

Flest antal män i beviljade bidrag finns i kategorin *Bild och formkonst* där männen var 58 % och kategori *Språk* där männen var 55 %.

De kategorier som får störst andel av projektbidraget är *Jojk/musik* som hade 52 % män och 48 % kvinnor samt kategori *Övrigt* som hade 59 % kvinnor och 41 % män.

Fler kvinnor än män tenderar att ansöka om kulturbidrag. Procentuellt sett är det lika stor andel kvinnor som män i de projekt som beviljats medel.

Giron Sámi Teáhter

Verksamhet

Sametinget har beviljat och utbetalt Giron sámi teáhter 5 700 tkr i verksamhetsbidrag för 2017. Teatern ska vara den ledande institutionen inom den samiska scenkonsten vad gäller utveckling, förnyelse och konstnärlig kvalitet. Den ska även vårda och främja det samiska språkets alla varieteter och det samiska kulturarvet (ur teaterns stadgar, 1§). Teatern bedrivs idag som en ideell förening med för närvarande tolv medlemmar, bland annat finansiärerna Kiruna kommun, Storumans kommuner, Norrbottens läns landsting och Region Västerbotten, men även ett antal samiska organisationer och föreningar. Teatern har ett välfungerande arrangörsnätverk och samarbetar med andra teatrar, bland annat Stadsteatern i Stockholm, Beaivvás Sámi Teáhter (Norge) och andra samiska kulturorganisationer. En språkstrategi för hur teatern ska kunna utvecklas till en helt samiskspråkig teater har utarbetats.

Produktioner

Giron sámi teáhter har under 2017 gjort fyra produktioner. Det sammanlagda publikantalet var 4 444 personer. De största produktionerna var Co2lonialNATION som stod för 32 % av det totala antalet besökare och DEH! som också stod för 32 %. ANNORLUNDA hade 21 % av publiksiffrorna. I Co2lonialNATION användes alla nio samiska språk. ANNORLUNDA spelades på sydsamiska och svenska. DEH! finns i en samiskspråkig version, nord-syd och på lulesamiska, samt en version på svenska med samiska inslag.

Produktion	Antal besökare	Antal föreställningar
CO2lonialNATION (vuxna)	**1 413**	**32**
Annorlunda (barn/familj)	**955**	**20**
DEH! (barn/familj)	**1 426**	**31**
Blå toner, vitt snöfall (barn) samarbete Norrbottensmusiken	**650**	**26**
Totalt	**4 444**	**109**

Tabell 4.5 Föreställningsstatistik 2017

Utvecklingsarbete – Samisk nationalscen

Sametingets styrelse har tillsammans med teatern fortsatt arbeta med att se över teaterns framtida organisation och finansiering, med det långsiktiga målet att utveckla teatern till en samisk nationalscen i Sverige. I arbetsgruppen ingår kulturavdelningens tjänstemän, kulturnämndens ordförande, Sametingets styrelseordförande, Giron sámi teáhters styrelseordförande och teaterchef. Arbetet har förankrats och förberetts under våren 2017. Förankringen har inneburit flera arbetsgruppsmöten, dialoger med Kulturdepartementet, Statens kulturråd, Region Västerbotten och Region Norrbotten. Än viktigare har varit de samtal som förts inom den samiska gemenskapen kring vad en samisk nationalscen skulle kunna innebära.

Sommaren 2017 erhölls finansiering för arbetet från Statens kulturråd, Region Västerbotten och Region Norrbotten. Det innebär att arbetet med att visa vad en samisk nationalscen skulle kunna vara, har inletts under hösten 2017 och löper under ett första utvecklingsår till sommaren 2018.

Arbetet riktar sig mot sex platser i Sverige – Kiruna, Jokkmokk, Tärnaby, Östersund, Umeå och Stockholm. Teatern kommer att vara närvarande under längre perioder på varje plats för att etablera en närmare relation och erbjuda föreställningar, workshops, samtal mm. Under det första utvecklingsåret kommer vi särskilt att arbeta med språket (riktat mot barn och unga) i projektet Språkcirkus, med samtal som lyfter frågor om den samiska gemenskapens arv, identitet och samtid och med att utforma kommande års samarbeten baserade på varje plats behov.

Samernas bibliotek

Vårt mål

Samernas bibliotek har ett brett, sökbart och tillgängligt utbud av litteratur om och av samer och andra urfolk.

Vår verksamhet

Samernas bibliotek är samlokaliserat med Ájttes bibliotek i Jokkmokk. För närvarande inköps 50 % bibliotekstjänst av Ájtte. Samernas bibliotek har begränsade öppettider för allmänheten med sammanlagt åtta timmar i veckan fördelat på tre veckodagar

Totalt har 1 090 böcker köpts in och biblioteket har fått 131 böcker i gåva, av alla dessa var 1 138 på samiska. Under 2017 har medel satsats på inköp av böcker för barn och ungdom.

928 utlån har gjorts gjorts under 2017. Beståndet den 31 december 2017 var 20 181 utlånbara objekt. Samernas biblioteks webbkatalog har haft 396 819 besök under 2017, varav 3 573 förstagångsbesökare. Dessa besökare har tittat på tillsammans 889 845 sidor i katalogen.

Förvärv av böcker

	2015	2016	**2017**
Inköp	86[4]	85	**1 090**
Gåvor	108	82[5]	**131**
Totalt	194	170	**1 221**
Varav på samiska	93	62	**1 138**

Tabell 4.6 Förvärv av böcker 2015-2017

Antal utlån

	2015	2016	**2017**
Antal	1 032	1 427	**960**

Tabell 4.7 Utlån av böcker 2015-2017

Antal utlånbara objekt (bestånd)

	15-12-31	16-12-31	**17-12-31**
Antal böcker	17 696	18 690	**20 181**

Tabell 4.8 Utlånbara böcker 2015-2017

Besök webbkatalog

	2015	2016	**2017**
Antal unika besökare	4 279	4 300	**3 671**

Tabell 4.9 Besök i webbkatalog 2015-2017

Kostnader

	2015	2016	**2017**
Personal	723,8	636,1	**309**
Lokaler	16,0	24,8	**26,3**
Resor	6,4	7,5	**2,5**
Inköp av böcker m.m.	31,0	35,8	**156,8**
Tjänster	2,6	29,7	**268,3**
Övrigt	16,7	8,2	**30**
Utbetalda bidrag	0	0	**200**
Summa	796,5	742,1	**992,9**

Tabell 4.10 Kostnader i tkr för biblioteksverksamheten 2015-2017

4 Korrigerad siffra
5 Korrigerad siffra

Uppdrag till Sametinget

Sametinget har fått i uppdrag av regeringen att utvärdera och analysera verksamheten vid Samernas bibliotek och till uppdraget har konsult anlitats. Uppdraget har påbörjats under 2017.

Nationell biblioteksstrategi

Kungliga biblioteket har i juni 2015 fått ett regeringsuppdrag att lämna förslag till en nationell biblioteksstrategi. Sametinget representeras i gruppen för nationell biblioteksstrategi.

Främjande av litteratur inom sameskolornas verksamhet

I samband med beslut om finansiering av Samernas bibliotek så beslutade kulturnämnden att minst 200 000 kr av bidraget skulle gå till Främjande av litteraturen inom sameskolornas verksamhet. Sameskolstyrelsen har inlämnat projektplan där det framgår att medlen ska användas till sagoläsning i syfte att förmedla den kulturella traditionen, inspirera barnen till läsning, upptäcka sagornas värld vilket förväntas bidra till språkutveckling. Därtill ska litteratur i klassuppsättningar inköpas till alla skolor på alla samiska språk.

Samisk litteraturfest

Samernas bibliotek har deltagit i samisk litteraturfest, Bágo in Books, 16-18 november i Jokkmokk genom aktiviteter på biblioteket, läsning ur lulesamiska texter samt besök av en kvinnlig nordsamisk författare som läste ur sina böcker.

Måluppfyllelse

Bedömningen av måluppfyllelsen görs utifrån följande indikatorer:

- **Antal ansökningar, beviljade ansökningar och bidragsfördelningen i kronor i relation till målet en levande samisk kultur med ett starkt och mångfaldigt konst- och kulturliv.**
- **Giron sámi teáhters verksamhet i relation till målet en samiskspråkig teater med hög konstnärlig kvalitet som är ledande inom samisk scenkonst och är nationalscen för samisk teater i Sverige.**
- **Samernas bibliotek har ett brett, sökbart och tillgängligt utbud av litteratur om och av samer och andra urfolk.**

Kulturnämnden fördelar bidrag i enlighet med uppdrag i Sametingslagen och de samepolitiska mål som finns i Sametingets kulturpolitiska handlingsprogram. Bedömningen görs utifrån statistik och jämförelse mellan sökta och beviljade bidrag under ansökningsåret och den senaste treårsperioden.

De samiska kulturinstitutioner, organisationer och föreningar som beviljas verksamhetsbidrag har inte utrymme att utveckla vare sig traditionell samisk kultur eller innovativ samisk kultur då anslaget till samisk kultur inte höjts nämnvärt sedan 1995. Trots detta, finns ett stort engagemang och ett flertal samiska kulturinstitutioner, organisationer och kulturcentrum som arbetar med viktiga samiska kulturyttringar och samhällsfrågor. Dessa saknar dock resurser för att utveckla och stärka verksamheten för att möta de behov som finns i det samiska samhället. Vid framväxt av nya kulturinstitutioner och organisationer som möter nya behov har inte Sametingets kulturnämnd idag resurser att stötta uppstart och utveckling av kulturverksamheten utan att någon annan kulturaktör påverkas negativt. Alla initiativ till utveckling inom samisk kultur innebär att något annat inom samisk kultur får stå tillbaka.

Det är av stor vikt för det samiska samhället att det finns strukturer (bl. a. kulturinstitutioner/organisationer) som främjar utvecklingen av den samiska kulturen, det kan man se t ex på kategori litteratur där kulturnämnden beviljat avsevärt större belopp av ansökt summa 2017 procentuellt jämfört med 2016. Det kan ha samband med att det samiska författarförbundet Bágo (bildat 2014) kommit igång med sin verksamhet och detta gynnar då utvecklingen för samisk litteratur.

När det gäller kategori *Forskning* som har en förhållandevis hög ansökt summa och inget beviljat bidrag 2017. Så beror det på avsaknad av resurser. Sametingets plenum har antagit flera motioner kring forskning och forskningsetik men arbetet har avstannat efter beslut. Det är uppenbart att tillräckliga resurser inte avsätts till stärkande av samisk forskning.

Sametinget saknar resurser (sak- och förvaltningsanslag) för att fortlöpande analysera, följa upp och kartlägga samisk kultur samt att initiera till nya verksamheter och på så sätt utveckla samisk kultur. Det saknas struktur för att möjliggöra främjande av samisk kultur genom t ex överföring av samiska verksamheter till Sametinget samt säkerställande av resurser för detta arbete.

Det framgår tydligt att Sametingets kulturnämnd inte kan bidra med medel till mer än hälften av sökta bidrag och med den valda indikatorn ”antal ansökningar, be-

viljade ansökningar och bidragsfördelningen i kronor" bedömer vi att målet en levande samisk kultur och ett starkt och mångfaldigt samiskt konst- och kulturliv inte kan anses vara uppfyllt.

Utifrån teaterns verksamhet och statistisk noterar vi att efterfrågan på teaterns föreställningar är fortsatt hög men att utvecklingen hindras av en resursbrist som gör att teatern idag har slagit i taket på vad den kan prestera, trots ökande efterfrågan. Arbetet med att skapa en samisk nationalscen syftar till att möta efterfrågan och ge högre resurser så att teatern kan möta behovet i den samiska gemenskapen.

Antalet utlån på Samernas bibliotek har minskat men antalet besök i webbkatalogen har ökat. Utifrån lokaliseringen till en mindre ort och med spridd läsekrets i hela svenska Sápmi så bör Samernas bibliotek ha resurser att marknadsföra och tillgängliggöra samisk litteratur samt bibliotekets verksamhet till en bredare samisk allmänhet. För närvarande pågår en utredning som ska belysa verksamheten utifrån bl a det samiska samhällets behov. Samernas bibliotek har en viktig funktion att synliggöra den samiska litteraturen och skulle kunna vara en viktig resurs i språkrevitaliseringen.

Samlad bedömning

En aggregerad bedömning för verksamhetsområdet Kultur är att målet inte är uppfyllt.

SAMISKA NÄRINGAR OCH SAMHÄLLSPLANERING

Enligt sametingslagen ska Sametinget medverka i samhällsplaneringen och bevaka att samiska behov beaktas. Enligt förordning (2009:1395) med instruktion för Sametinget, ska regeringen hållas informerad om utvecklingen inom rennäringen och övrigt samiskt näringsliv. Politiska styrdokument är livsmiljöprogrammet *Eallinbiras*, det näringspolitiska handlingsprogrammet och det rennäringspolitiska handlingsprogrammet.

VÅRT MÅL

Ett starkt och utvecklat samiskt näringsliv samt en samhällsplanering där samiska behov beaktas, särskilt rennäringens behov av mark och vatten.

Återrapportering enligt regleringsbrev

Samisk traditionell kunskap
Sametinget ska redovisa hur myndigheten arbetar med samisk traditionell kunskap samt dess betydelse för bevarande och hållbart nyttjande av biologisk mångfald.

Rennäringen och andra samiska näringar
Sametinget ska redogöra för utvecklingen av rennäringen och andra samiska näringar. Redovisningen ska innehålla resultat för de tre föregående åren samt en bedömning om framtida utvecklingen för de samiska näringarna. Redovisningen ska innehålla uppgift om:

- antalet under säsongen slaktade renar där prisstöd har lämnats,
- genomsnittligt avräkningspris,
- antalet renar per renskötselföretag,
- utvecklingen av övriga näringar.

Övriga uppdrag

- Utveckling av samiska näringar – möjligheter till diversifiering och strukturomvandling samt nyetablering inom de samiska näringarna. Utveckling av samisk besöksnäring, synliggörande av samisk mat och matkultur.
- Renbruksplaner – fortsätta arbetet med att ajourhålla och kvalitetssäkra renbruksplaner, samverka med samebyarna och Skogsstyrelsen.
- Bistå Regeringskansliet i arbetet med Nationellt skogsprogram för att tillvarata skogens möjligheter att bidra till utvecklingen av en bioekonomi och för att tillvarata skogens hela värdekedja.
- Genomföra Landsbygdsprogrammet 2014-2020.
- Främja traditionell småskalig matkultur i samverkan med Jordbruksverket, Riksantikvarieämbetet och Institutet för språk och folkminnen.
- Lämna underlag för Sveriges rapportering om genomförandet av Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.
- Arbeta med samisk traditionell kunskap samt dess betydelse för bevarande och hållbart nyttjande av biologisk mångfald.

- **Regeringsuppdrag tillsammans med Naturvårdsverket att föreslå åtgärder för att långsiktigt säkerställa att artiklarna 8j och 10c i konventionen för biologisk mångfald (CBD) genomförs i Sverige.**

Samhällsplanering

Utöver ovanstående mål finns följande funktionsmål för vår samhällsplaneringsfunktion:

- **Sametinget är fokalpunkt för urfolksfrågorna artikel 8(j), CBD1**
- **Sametinget är ansvarig myndighet för miljökvalitetsmålet Storslagen fjällmiljö**
- **En handlingsplan för klimatanpassning är fastställd**
- **Förändring av nationalparkförordningen och tillförande förordning**
- **Särskilt hänsynstagande tas till renskötselns riksintresse**
- **Arbetar för att införliva Akwé:Kon-riktlinjerna, FPIC och arbetsprogram/handlingsplaner i CBD**
- **Samtliga remisser är besvarade**
- **Begreppen Grön infrastruktur och Ekosystemtjänster är mer kända i det samiska samhället**
- **Informera om att arbetsplaner för undersökningstillstånd ska översättas till samiska i förvaltningskommunerna**
- **Fungerande GIS-stöd**

Under året har vi arbetat med en handlings- och kommunikationsplan för samhällsplanering och markexploateringar. Med hjälp av tydligare kommunikation och samordning kan vi bidra till att förbättra samernas position i arbetet för ett hållbart samhälle. Planen ligger i linje med livsmiljöprogrammet Eallinbiras samt policyn Sametingets syn på mineraler och gruvor i Sápmi, antagen av plenum 2014.

Syftet med planen är att:

- **Skapa förutsättningar för ett systematiskt arbete med samhällsplanering.**
- **Öka beredskapen för den pågående omvärldsutvecklingen**
- **Skapa förutsättningar för en ökad synlighet och handlingskraft**
- **Visa på och tydliggöra de förändringar som krävs i förvaltningsprocesser och nationell lagstiftning**
- **Förbättra samernas och Sametingets position i frågor som gäller samhällsplanering och exploateringar av bland annat gruvor och mineraler i Sápmi**
- **Visa på att samisk kunskap skapar förutsättningar för ett hållbart samhälle och har en nyckelroll i förvaltning av biologisk mångfald, landbaserade ekosystem, grön infrastruktur och ett hållbart jordbruk**
- **Fullfölja samepolitiska beslut**

Sametinget medverkar regelbundet i olika forum och bidrar med sin expertkunskap om samiska förhållanden. Under 2017 har vi deltagit i följande forum:

- **Regeringsuppdraget Kommunikationssatsning om ekosystemtjänster**
- **Regeringsuppdraget Agenda 2030**
- **Vetenskapliga rådet för biologisk mångfald**
- **Myndighetsnätverket för klimatanpassning**
- **Arbetsgruppen för Storslagen fjällmiljö**
- **Delar av miljöbalksprojektet**
- **Samverkansgruppen för framtagande av målbilder för god miljöhänsyn skogsbruk och rennäring**
- **Riksintressen – Boverkets nätverk för riksintressemyndigheter**
- **Grön infrastruktur – ingår i myndighetsnätverk**

Remissvar

275 remisser och 123 inbjudningar till samråd har besvarats under 2017. Antalt besvarade remisser har ökat med 22 % jämfört med 2016. Kostnaden för 398 ärenden uppgick till 1 910 tkr.

Klimatanpassning

Sametinget arbetade under 2016 med en handlingsplan för klimatanpassning som fastställdes i början av 2017. Handlingsplanens syfte var att öka kunskapen om hur klimatförändringarna påverkar samiska näringar och samisk kultur, och få kunskap om möjliga anpassningsåtgärder och genomförandet av dessa. Handlingsplanen ska ses som ett levande dokument och en grund för Sametingets fortsatta arbete med klimatanpassning.
Tre övergripande åtgärdsområden har identifierats:

- **ökad flexibilitet**
- **kunskapsförmedling och**
- **krisberedskap**

Utifrån handlingsplanen har prioriterade aktiviteter listats. Sametinget har genom finansiering från länsstyrelserna inom renskötselområdet (Norrbotten, Västerbotten, Jämtland, Västernorrland och Dalarna) kommit igång med fem stycken pilotarbeten där samebyarna tar fram en samlad bild hur förändringar i klimatet kan påverka förutsättningarna för renskötseln, identifiera problem och analysera möjliga förslag till åtgärder. Genom en tydlig handlingsplan med mål och åtgärder ska både samebyar, berörda beslutsfattare och myndigheter kunna arbeta förebyggande så att renskötseln och den samiska kulturen bättre kan möta de utmaningar som kan förväntas.

Árbediehtu – samisk traditionell kunskap

Sametinget deltar i arbetet för bildande av en nationalpark med arbetsnamnet ”Vålådalen-Sylarna-Helags” i Jämtlands län, där den lokala samiska traditionella kunskapen är en väsentlig del. Sametinget ingår i styrgruppen på samma nivå som Naturvårdsverket och Länsstyrelsen. Sametinget har bidragit till att en samisk samordnare nu finansieras av Naturvårdsverket och bistår projektledarna från Naturvårdsverket och Länsstyrelsen.

Vi har deltagit i arbetsgruppsmötet för artikel 8j, Konventionen för biologisk mångfald (CBD) som hölls i Montreal, Kanada i december 2017. Som en del av Sveriges implementering av artiklarna 8j och 10c i konventionen arbetar Sametinget för att kunna ta ett överordnande ansvar för árbediehtu, samisk kunskap. I denna ambition ingår också att få mandat att ha direktkontakt med FN:s sekretariat för artikel 8j. Sametingets ambitioner vad gäller CBD har lett till att vi i våras fick ett regeringsuppdrag att tillsammans med Naturvårdsverket komma med förslag på hur traditionell kunskap kan förstärkas, bland annat genom att kunskapsbärare deltar i större utsträckning i olika beslutsprocesser som rör traditionell kunskap. Uppdraget ska redovisas till regeringen den 28 februari 2018.

Rennäringens markanvändning - GIS

För närvarande producerar och uppdaterar Sametinget GIS-anpassat planeringsunderlag genom att upprätthålla den geografiska databasen iRenmark samt genom pdf-kartor som kan laddas ner från Sametingets hemsida. Den kunskap som åskådliggörs är samebyarnas berättade kunskap om hur markerna används och hur renarna beter sig i landskapet, med andra ord traditionell kunskap/árbediehtu.

Samhällets behov av lättillgängligt planeringsdata ökar ständigt vilket ställer krav på den teknik som används vid tillgängliggörandet av planeringsdata. För att möta nya krav har Sametinget under året iordningställt en teknisk plattform. Tekniken utgör ett led i Sametingets roll som informationsansvarig myndighet och används för att säkerställa både renbruksplanernas och myndighetens behov av GIS-miljö.

I tekniken finns funktioner för att möjliggöra ett mer direkt utbyte av kunskap mellan myndigheten och samebyar. Resultatet förväntas underlätta ajourföring av rennäringens markanvändningsdata iRenmark och underlätta vid framtagande av riksintresseområden för renskötsel. Den framtagna tekniken är en grundläggande förutsättning för att kunna nå två av funktionsmålen:

- **Att relevant geodata och annat samhällsplaneringunderlag ska gå att titta och ladda ner genom internet**
- **Att alla samebyar ska ha utpekade riksintressen av känd kvalitet och dokumenterad funktion**

Arbetet med att praktiskt införa tekniken i renbruksplaner och Sametingets verksamhet kommer att pågå under 2018-2019. Som ett led i bevakningen av information, dataunderlag och EU-direktiv ingår Sametinget i en Inspire-arbetsgrupp samt i referensgruppen för nationella marktäckedata.

Renbruksplan® (RBP)

Syftet med RBP är att med hjälp av fjärranalys, genom kartläggning/beskrivning av betesland och omvärldsfaktorer, GPS på ren, fältinventering och utbildningsinsatser samlat i RenGIS:

- **Förbättra underlaget för operativ renskötsel**
- **Förbättra underlaget för samrådsdiskussioner med andra markanvändare**
- **Producera information som kan kombineras med andra markanvändares databaser**
- **Dokumentation av förändringar över tid**

Under 2017 hanteras arbetet med renbruksplaner genom fyra olika verksamhetsprocesser. Den första syftar till övergripande verksamhets- och konceptutveckling, den andra gäller ajourföring/ kvalitetssäkring, den tredje kompetensutveckling/produktsupport för renskötande samer och externa aktörer som hanterar RBP och den fjärde teknikdrift/systemutveckling inom RBP-konceptet. Sametinget och samebyarna är involverade i alla dessa processer. Målet är en helhetslösning med

teknisk plattform, organisation och tjänster för uppbyggnad och förvaltning av renbruksplanerna.

Renbruksplanerna har kompletterats med verktyg för fördjupade fältkontroller för skog- fjäll- och myrmarker, kontinuerlig uppdatering av betesland, analysverktyg för GPS på ren samt dokumentation av samiska kulturspår. GPS-halsband på renarna har gjort det möjligt att följa renarna i realtid och har visat sig vara ett utmärkt hjälpmedel för att samla, förmedla och förstärka den traditionella kunskapen om renens rörelser som finns inom samebyarna. Genom att sammanföra information från renbruksplanerna med annan information om renskötseln blir de sammanlagda effekterna av markanvändning tydligare. Det finns många exempel på hur renbruksplaner används som besluts- och planeringsunderlag vid arbete med grön infrastruktur, kommunala översiktsplaner och biosfärsområden. Renbruksplaner används även som samrådsunderlag vid planering av vindkraft, gruvdrift, vägar och järnvägar.

Under 2017 har 120 renskötande samer från 36 samebyar deltagit i utbildningsinsatser för renbruksplan/RenGIS som erbjudits på 14 olika orter från Idre i söder till Överkalix och Kiruna i norr. Största gemensamma mötet var användarkonferensen i Vilhelmina i oktober. Då deltog 85 renskötare. 30 % av dessa var kvinnor.

Riksgränsstängsel

Staten är underhållsansvarig av riksgränsstängsel och vissa renskötselanläggningar. Sametinget har under året haft en löpande dialog med samebyarna, renbetesdistrikt i Norge samt fylkesmannen för att åtgärda kritiska sträckor.

Skogsfrågor

Nationella skogsprogrammet

Nationellt skogsprogram är ett internationellt begrepp och ett arbetssätt som finns i ett stort antal länder och kan användas för jämförelser av olika länders arbete och visioner för skogen. Det nationella skogsprogrammet ska bidra till att stimulera strategiska satsningar och politikområden som till exempel klimat och miljömål, landsbygdsutveckling, nyindustrialisering, utveckling av export, besöksnäring med mera. Sametinget har haft en roll som ledamot i det nationella skogsprogrammets programråd, och därmed haft möjlighet att bevaka utvecklingen av arbetet. Programmet har haft en sammankomst under 2017. En form av brainstorming utfördes bland deltagarna för den fortsatta utvecklingen av det Nationella skogsprogrammets framtid. För tillfället ligger den fortsatta utvecklingen/inriktningen under beredning hos regeringen.

Målbilder för god miljöhänsyn

Skogsstyrelsen har tillsammans med skogsbrukets aktörer och SSR arbetat fram målbilder för skogsbruk-rennäring. Sametinget har suttit med som observatör i framtagandet av målbilderna. Ett av målen var att skogsbruk och rennäring bättre ska kunna samexistera med varandra. Vid noggrann övervägning i slutskedet av arbetet valde rennäringens företrädare SSR att inte ställa sig bakom de framtagna målbilderna, eftersom de inte ansåg att målbilderna tog tillräcklig hänsyn till rennäringen utan enbart utgick från skogsbrukets behov. Även Skogsstyrelsen har valt att kliva av målbildsarbetet, då de anser sig tappa objektivitet i förhållande till vad som är ”tillräcklig hänsyn” till rennäringen. Flera av skogsbrukets aktörer har dock valt att tillämpa målbilderna som stöd vid brukandet av skog samt i utbildningssyfte. Någon publicering av målbilderna har inte gjorts under 2017.[7]

6 https://www.regeringen.se/4a9767/contentassets/13d37bbd9f68469ea988e392c41772b3/sou-2017_81_till-web.pdf

7 https://www.skogsstyrelsen.se/globalassets/om-oss/radgivande-grupper/nationella-sektorsradet/20171206/punkt-2a-pm-malbilder-for-god-miljohansyn.pdf

Statistiksystem

Det finns en efterfrågan på statistik om samer och samiska näringar. Sedan 2014 finns publik statistik om rennäringen på Sametingets hemsida. Under 2015 utökades statistiken med data om rovdjur. Under 2015 fick även samebyarna tillgång till sin egen statistik. 2016-2017 har fokus varit övriga samiska näringar samt att arbeta med att öka kvalitén för förvaltningsverktyget när det gäller samebyarnas toleransnivå för rovdjursskada.

Under 2017 har 27 ärenden handlagts där främst myndigheter, forskning och samebyar erhållit sekretesskyddad statistik och data. Det är en ökning med 29 % jämfört med 2016. Det tillsammans med en ökning av antalet sidvisningar (se tabell nedan) pekar på ett ökat behov av statistik och beslutsunderlag. Innan den publika statistiksidan fanns tillgänglig inkom ca 150 statistikförfrågningar per år. Den publika statistiksidan tar numera hand om stora delar av statistikbehovet och antalet förfrågningar per år har gått ner till ca 20.

Under 2017 har utredningsuppdrag om övrigt samiskt näringsliv samt utvecklingen av stödverktyg för toleransnivå fortsatt vilket inneburit utveckling av ny grunddata. Fokus har varit att utveckla stödverktyget för toleransnivåer genom bl.a. fler nyckeltal som kan beskriva tillståndet inom rennäringen när det gäller påverkan av rovdjursförekomst. Ambitionen är att skapa bättre förutsättningar för beslutsunderlag och möjligheter till uppföljning och analyser av rennäringens utveckling.

År	Antal sidvisningar	Antal unika sidvisningar
2014	9 600	4 514
2015	13 733	5 824
2016	12 684	6 202
2017	**15 065**	**7 366**

Tabell 5.1 Antal sidvisningar på statistikfunktionens sidor på www.sametinget.se, sidan lanserades i april 2014

Övrigt

Flera samebyar har under vintern vänt sig till Sametinget för att diskutera gränsdragningsproblematik mellan samebyar. För närvarande bereds tre ärenden. Sametinget har medverkat vid ett par möten angående CWD (Chronic Wasting Disease). Ett samarbete sker i första hand med SVA och SLU i frågan. Sametinget har vid ett par tillfällen träffat Trafikverket för diskussioner om hur det går att förhindra trafikdödade renar. Frågan har även tagits upp vid ett särskilt möte med infrastrukturministern.

Samiska näringar

Rennäringen

Antal renar

Antalet renar i Sverige varierar i cykler mellan 220 000 och 260 000 i vinterhjord (1996-2017). Säsongen 2016/2017 bestod vinterrenhjorden av cirka 254 000 djur. Svängningar beror till största delen på variationer i naturbetet och förändringar i rovdjursförekomst. 60 % av renhjorden finns i Norrbottens län.

Statistik renägare

Enligt den senaste renräkningen finns det 4 663[8] renägare. 40 % av renägarna är kvinnor som tillsammans äger ca 54 000 renar. 60 % av renägarna är män som tillsammans äger ca 199 000 renar. Det finns 1 030 gruppansvariga renskötare[9]. Av dessa är 19 % kvinnor och 81 % män. 83 % av de gruppansvarig kvinnliga renskötarna och 77 % av de gruppansvariga manliga renskötarna bor i Norrbottens län.
Antalet renar per renägare i landet som helhet är 55. Antal renar per gruppansvarig renskötare är i 243 i riket totalt. Det är stora skillnader mellan länen. I Norrbottens län finns de flesta gruppansvariga renskötarna, men antalet renar per gruppansvarig är lägre än i Västerbotten och Jämtland/Dalarna.

	Antal renägare	Antal gruppansv.	Antal renar
Kvinnor	1 854	198	54 530
Män	2 794	832	199 534

Tabell 5.2 Antal renägare m.m. i svenska Sápmi 2017 uppdelat på kön

Renmärkeshantering

Det är Sametingets ansvar att registrera och avregistrera renmärken. Alla renmärken finns samlade i ett renmärkesregister. Ett renmärke består av en unik kombination av snitt på renens höger- och vänsteröra. Alla renar i Sverige ägs av privatpersoner och är märkta i ett renmärke. Omärkta renar ägs av samebyn i området.
245 ärenden har handlagts under 2017 till en kostnad av 833 tkr. Detta är en minskning med 20 % jämfört med föregående år. Antalet ärenden har minskat med 18 %.

8 4 648 personer och 15 samebyar.

9 En gruppansvarig renskötare sköter förutom sina egna renar även renar åt renägare som inte arbetar aktivt inom renskötseln (s.k. skötesrenar).

Län	Antal gruppansv. renskötare	Antal renägare	Antal ren per gruppansv.
Norrbotten	791	3 160	183
Koncessions omr. (BD)	30	795	390
Västerbotten	107	331	491
Jämtland	117	377	384
Totalt riket	**1 045**[10]	**4 663**	**243**

Tabell 5.3 Gruppansvariga renskötare 2016/17

	2015	2016	**2017**
Antal renar	247 000	247 466	**254 275**
Antal gruppansv. renskötare	1 025[11]	1 031	**1 045**
Antal renar per gruppansv.	241	240	**243**

Tabell 5.4 Antal renar per gruppansvarig renskötare 2015-2017

Riksgränsstängsel

Staten är underhållsansvarig av riksgränsstängsel och vissa renskötselanläggningar. Underhållsansvaret har överlåtits på Sametinget. På grund av att det inte finns någon gällande renskötselkonvention råder oklarheter om bl. a. tullbestämmelser och landningstillstånd med helikopter vilket försvårar underhållsarbetet.

Katastrofskadeskydd

Samebyar kan ansöka om bidrag till kostnader för utfodring som uppstått på grund av synnerligen svåra betesförhållanden. Vintern 2016/2017 ansökte 19 samebyar om bidrag, varav tre avslogs på grund av att det inte vid undersökningstillfällena bedömdes vara synnerligen svåra betesförhållanden.

16 samebyar har sammanlagt fått 7 620 tkr i bidrag. Bidrag lämnas med högst 50 % av verifierade kostnader. 42 ärenden har handlagts till en total kostnad av 180 tkr.

Renslakt[11]

Under säsongen 2016/2017 kontrollslaktades 58 740 renar där prisstöd utbetalades, vilket är en ökning med 3 995 renar eller ca 7,2 % jämfört med säsongen 2015/2016. Medelvikten har ökat med 7,6 % till 26,5 kg jämfört med året innan, och medelpriset per kilo har ökat med 9 % till 68,54 kr/kg.

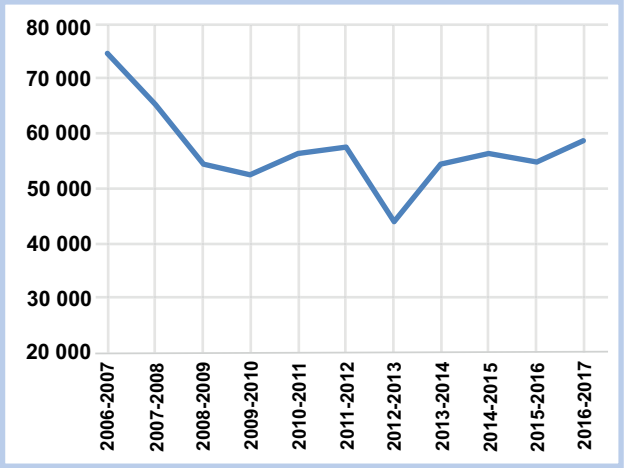

Diagram 5.1 Antal kontrollslaktade renar 2006/07 – 2016/17

Kvantiteten kontrollslaktat renkött (1 556 ton) har ökat med 112 ton jämfört med år 2015/16. I diagrammet redovisas utvecklingen av renslakten i Sverige de senaste tio åren. Slaktuttaget fortsätter att ligga på en förhållandevis låg nivå.

Pristillägg

Det statliga stödet till rennäringen består av ett pristillägg på renkött. Särskilt pristillägg lämnas för renar som godkänts vid köttbesiktning och som klassificerats enligt Jordbruksverkets föreskrifter om klassificering av slaktkroppar. Stödet är 9 kr per kilo för vuxna djur och 14,50 kr per kilo för renkalv enligt *Förordning (1986:255) om pristillägg på renkött*. Pristillägget beräknas på slaktkroppens vikt.
Slaktintäkterna för 2016/2017 var 106 636 tkr (+33%) och prisstödet 18 686 tkr (+14,3%). Slaktintäkterna för 2015/2016 var 80 177 tkr (-3,8 %) och prisstödet 16 340 tkr (-8, %). Slaktintäkterna för 2014/2015 var 80 177 tkr och prisstödet 16 340 tkr.

6 282 ärenden har handlagts under 2017 till en kostnad av 251 tkr. Antal ärenden har minskat med 4 % och de totala kostnaderna har minskat med 23 %.

Genomsnittliga avräkningspriser

Medelpriset exklusive moms var 68,54 kr/kg slaktsäsongen 2016/2017 vilket indikerar fortsatt stigande priser. Den lägsta nivån på medelpriset var 21,91 kr/kg säsongen 2004/05. Från säsongen 2005/06 steg priserna under fem års tid innan en mindre nedgång. Sedan 2013 har medelpriset fortsatt uppåt.

Tjernobyl

Kontrollprogram för cesium i slaktad ren infördes som en följd av Tjernobylkatastrofen 1986. Mätning och

[10] Inklusive 15 samebyar. Se not 5.

[11] Renägare slaktar utöver kontrollslakt renar för eget behov, så kallad husbehovsslakt. I Norrbottens län där det finns många renägare kan denna slakt vara av betydande omfattning.

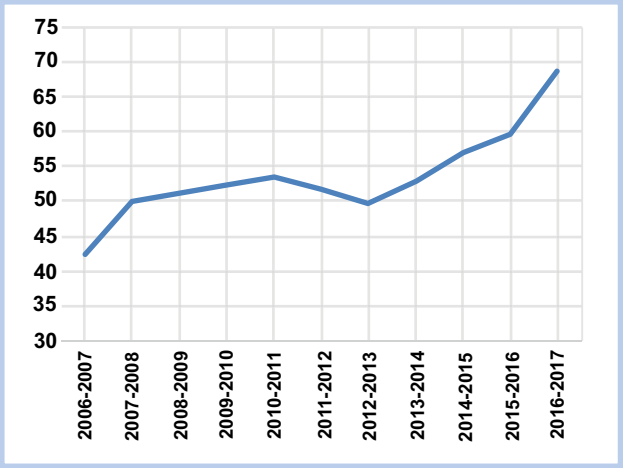

Diagram 5.2 Genomsnittligt avräkningspris för renkött i kr/kg, exklusive prisstöd och moms. Redovisningen sker för riket som helhet, 2006/07 – 2016/2017

provtagning av renslaktkroppar sker under överinseende av officiella veterinärer. Kontroll sker inom områden och under perioder där det, baserat på tidigare års mätningar, anses finnas risk att renar ligger över gränsvärdet. Staten kompenserar renägarna för förlusterna.

Totalt slaktades 58 740 renar under slaktsäsongen 2016/17. Det togs 2 144 köttprover vid slakt, varav 660 var stickprov från friklassade områden. Sex slaktkroppar låg över gränsvärdet (1500 Bq Cesium-137 per kg) och kasserades. Högsta värdet på köttprov låg på 2 144 Bq per kg. Totalt mättes 2 514 slaktkroppar genom externmätning vid 36 slakttillfällen. Av dessa var 16 över larmnivå och köttprov togs då för extra kontroll (ingår i proverna ovan). Mätningar av levande renar gjordes vid 29 tillfällen och omfattade totalt 787 renar. Vid 14 tillfällen bedömdes någon ren ligga över gränsvärdet. När fler än ett par enstaka renar låg över gränsvärdet togs de till utfodring för att få ner cesiumnivåerna innan de slaktades. Det högsta uppmätta värdet på levande ren motsvarade 7 286 Bq per kg.

Variationen mellan olika år beror främst på när man slaktar och var renarna har betat. Tidigarelagd slakt och utfodring av ren på vintern bidrar till att antalet kasserade slaktkroppar har minskat. Becquerel-kasseringen är av obetydlig storlek i jämförelse med år 1986 då 27 000 renar kasserades.

Projekt

Bidrag enligt 35 b § rennäringsförordningen (1993:384) ”Främjande av rennäringen”

Under året har fyra ansökningar inkommit och tre av dessa har avslagits på grund av brist på medel. En ansökan har beviljats avser bidrag till Svenska Samernas riksförbund för näringskonsulent med 880 000 kronor. Kostnaden för dessa har beräknats till 7 tkr.

Utveckling av samiska näringar

Utöver renskötsel har andra samiska näringar stor betydelse i det samiska näringslivet, för att bevara och utveckla samisk kultur och för att skapa arbetstillfällen i glesbygd. Renskötare behöver ofta binäringar som jakt (i synnerhet älgjakten), fiske och duodji (sameslöjd) för att minska den ekonomiska sårbarheten. Kombinationsnäringar är en livsstil även för de samer som inte bedriver renskötsel. Moderna samiska näringar är till exempel samisk mat, samisk turism, IT-tjänster, medieproduktion och samisk konst och design. Sameslöjdstiftelsen delfinansieras via Sametingets kulturnämnd och genomför branschträffar för slöjdföretagare varje år. Stiftelsen bedriver en relativt omfattande projektverksamhet inriktad på företagsamhet. Antalet näringsverksamma företag inom Sameslöjdstiftelsens nätverk för *duodji* är ca 180 stycken. Tillförlitlig statistik över antal slöjdare saknas då sameslöjd inte har en specifik SNI-kod hos SCB.

Det är svårt att få en helt exakt siffra av antalet verksamma och potentiella samiska företag som har med samisk mat att göra. Dels livnär sig många företagare på en kombination av matförädling, turism, hantverk, renskötsel m.m. Dels är en del aktiviteter säsongsbaserade. Men en rimlig uppskattning i Sametingets behovsanalys från 2017[12] är att det i svenska Sápmi finns 34 matförädlingsföretag, 46 turistföretag, 26 restauranger/kockar och 78 matintresserade personer som är potentiella mat/turismföretagare.

Diversifiering och nyetablering

Sametinget ska i samråd med Jordbruksverket arbeta för att skapa möjligheter till diversifiering och strukturomvandling samt nyetablering av de samiska näringarna. Finansiering sker från anslaget 1:15 Konkurrenskraftig livsmedelssektor. Under året har Sametinget beviljat medel till sex projekt varav två är medfinansiering till

[12] SNI är en statistikstandard för svensk näringsgrensindelning som gäller för att hänföra företags verksamhet till en eller flera näringsgrenar.

projekt inom landsbygdsprogrammet. Medel har beviljats till matambassadör för traditionell samisk mat på förskolor och äldreboenden, pilotstudie för kvalitetsmärkning och certifiering av samiska matprodukter och matproducenter, samisk mathantverksutbildning i Jokkmokk, Matresa genom Sápmi via Foodtrack, 100-års jubileum Staare 2018 – affärstillfällen för samiska näringsidkare samt Slowfood Sápmis internationella arbete.

Sametinget kan konstatera vikten av att vi har egna medel som inte är knutna till EU-stöden för att stimulera samiskt näringsliv på flera plan. EU-stöden är viktiga men dess regelverk gör att många projektidéer inte är genomförbara trots att man med ganska små medel kan göra väsentlig skillnad.

EU-program med samiska insatser

Landsbygdsprogrammet 2014-2020

Under 2017 har Sametinget arbetat för att ytterligare sprida programmet till presumtiva sökande och fokusera på regeringsuppdraget med inriktning mot diversifiering av samiska näringar för att uppfylla livsmedelsstrategin.

Antal inkomna ärenden under 2017

Totalt 104 ärenden, varav 89 nyansökningar, har inkommit till Sametinget under programperioden.

Beviljade och utbetalade stöd under 2017

Sametinget har beviljat medel för cirka 11 % av budgeten vilket är lite med tanke på att programmet sträcker sig till 2020 och hälften av programperioden är genomförd. En av förklaringarna är att programstarten blev nästan 21 månader försenad. Det kan också bero på att det finns ett ”kostnadsgolv” i de olika åtgärderna, vilket innebär att sökande måste ha kostnader för minst 100 000 kronor för att överhuvudtaget kunna söka landsbygdsstöd. Det är heller inte längre möjligt att söka medel för inköp av maskiner etc. annat än i åtgärderna för förädling.

Av de 25 startstödsärenden som Sametinget fattat beslut om har 20 st fått avslag (80 %). Det beror främst på att de unga renskötarna inte klarar av att uppfylla kravet på att inte ha etablerat företag tidigare än sex månader innan ansökan om startstöd. Denna regel slår olyckligt då man som ung renskötare startar sitt företag av främst två anledningar; att kunna arbeta och få lön från samebyn vid säsongsarbete på sommaren, till exempel med stängselbygge, eller att någon av ens renar säljs vid höstskiljning och man inte vill att ersättningen ska gå till någon av föräldrarnas företag. Många av de unga renskötarna går fortfarande i gymnasiet då de bildar företag.

Regeringsuppdrag för genomförande av livsmedelsstrategi

Inom ramen för Landsbygdsprogrammets budget har särskilda medel avsatts för insatser att genomföra en nationell livsmedelsstrategi. För Sametingets del är medel

		Antal ärenden												Antal ärende
Ankomstår	**Stödform**	**JAN**	**FEB**	**MAR**	**APR**	**MAJ**	**JUN**	**JUL**	**AUG**	**SEP**	**OKT**	**NOV**	**DEC**	
2015	Företagsstöd								2	11	5	9	3	30
	Miljöinvestering											2		2
	Projektstöd										1		1	2
Summa									**2**	**11**	**6**	**11**	**4**	**34**
2016	Företagsstöd	2	4		5	6	1	1	1			5	1	26
	Miljöinvestering		1			2			1			2		6
	Projektstöd		3		2							2		7
Summa		**2**	**8**		**7**	**8**	**1**	**1**	**2**			**9**	**1**	**39**
2017	Företagsstöd		2	1	1	2	2	2	2	1		7		20
	Miljöinvestering						1					1		2
	Projektstöd	1			1	1	1				3	2		9
Summa		**1**	**2**	**1**	**2**	**3**	**4**	**2**	**2**	**1**	**3**	**10**		**31**
Slutsumma		**3**	**10**	**1**	**9**	**11**	**5**	**3**	**6**	**12**	**9**	**30**	**5**	**104**

Tabell 5.5 Inkomna ansökningar till Landsbygdsprogrammet 2015-2017

Fokus område	Delåtgärd kod	Delåtgärd	Total budget	Beviljat stöd	Utbetalt stöd
		Kompetensutveckling, information/ demonstration och rådgivning	17 200 000	0	0
1.1	6A	Kompetensutveckling	6 600 000	0	0
1.2	6A	Information/demonstration	4 600 000	1 894 844	0
2.1	6A	Rådgivning	6 000 000		0
		Investeringsstöd			
4.1	2A	Konkurrenskraft rennäring	4 948 030	2 121 913	514 615
4.2	3A	Förädling - kort livsmedelskedja/lokal marknad	3 000 000	401 693	0
4.2	6A	Förädling - flera jobb	3 000 000	191 735	191 735
6.1	2B	Startstöd	3 500 000	1 250 000	750 000
6.4	5C	Förnybar energi	2 619 610	58 000	0
6.4	6A	Skapa nya jobb (diversifiering)	10 297 241	148 000	0
		Service /6b)			
7.2	6B	Småskalig infrastruktur	800 000	0	
7.4	6B	Idrotts-/fritidsanläggningar	3 476 980	0	
7.5	6B	Rekreation och turisminformation	4 427 119	162 513	105 008
7.6	6B	Natur- och kulturmiljöer	3 947 753	563 775	
		Miljöinvestering			
7.6	4A	Restaurering samiska kulturmiljöer (4abc)	24 936 673	940 488	
		Samarbete			
16.2	6A	För att skapa jobb	2 400 000	1 400 000	250 000
16.4	3A	mellan aktörer inom jordbruk/livsmedelskedjan	438 647	0	
		Summa	**84 992 053**	**9 132 961**	**1 811 358**

Tabell 5.6 Budget, beviljat stöd och utbetalt stöd i Landsbygdsprogrammet 2015-2017 (sek)

avsatta med 29,6 mkr till diversifiering av samiska företag. Sametinget genomförde en samisk matdag i Umeå i maj och har sammanställt en behovsanalys av samiskt matföretagande[13] där slutsatserna i kartläggningen resulterat i en handlingsplan för fortsatt arbete. Utifrån dessa aktiviteter har Sametinget utlyst medel för 2 850 tkr.

Informationsinsatser

Sametinget har genomfört informationsmöten på fem olika platser: Karesuando, Kiruna, Umeå, Tärnaby samt Arvidsjaur. En informationsbroschyr har producerats och skickats ut till samebyar, sameföreningar, samiska organisationer samt företagare. Verksamhet som har med Landsbygdsprogrammet att göra, som utlysningar, möten etc. läggs ut på Sametingets hemsida och Facebooksida.

Handläggningstider

Programmet öppnade för ansökningar i september 2015 men Sametinget kunde inte påbörja beredningen av ärenden då Jordbruksverket inte klarade av att färdigställa och öppna det digitala handläggarstödet förrän i mars 2016. Det innebar att vi hade en ackumulerad hög av ansökningar. Nu är den ackumulerade ärendemängden genomarbetad och beslutad och vi följer den utarbetade planen för ansökningsomgångar för de olika åtgärderna. Planen finns tillgänglig på Sametingets hemsida.

Det innebär att önskat handläggningläge är under 180 dagar för ansökan och 120 dagar för ansökan om utbetalning av stöd.

När det gäller stöd som avser investeringar, kompetensutveckling m.m. är målet följande:

- **handläggningstiden för ansökan om stöd ska vara längst 6 mån för 90 % av ansökningarna**
- **ansökan om utbetalning av stöd ska handläggningstiden vara längst 4 mån för 90 % av ansökningarna.**

Landsbygdsenheten satte ett beting att alla gamla ärenden skulle vara beslutade fram tills midsommar 2017. Detta mål uppfylldes så att vi nu är nere på normal handläggningstid. Medeltiden för beredning av ansökan om stöd som kommit in 2017 är nere på genomsnitt 71

[13] https://www.sametinget.se/118906

dagar. Det innebär att uppfyllandegraden har uppfyllts. För hantering av ansökan om utbetalningar är beredningstiden nu nere i 61 dagar innan beslut. Det är bra med tanke på att i stort sett alla ärenden måste kompletteras med uppgifter från sökande. Uppfyllandegraden har ökat till 84,2 %.

Enligt Landsbygdsenhetens interna manual om beredning av ärenden ska ett ärende öppnas och frågor om en första komplettering skickas ut inom fem dagar efter att ansökan inkommit till Sametinget. Detta har gjort att vi snabbat upp beredningen av ansökningarna.

Partnerskapet

Det samiska partnerskapet används främst för att följa upp och utvärdera om åtgärderna är rätt prioriterade och om det behövs kompletterande insatser för att göra programmet och stödformerna mera kända. Sametinget har haft två fysiska möten under året varav ett var en genomgång inför revideringen av den regionala handlingsplanen. Informationsinsatser för att göra Landsbygdsprogrammet känt följer den regionala handlingsplanens kommunikationsinsatser.

Natur- och kulturmiljöstöd i renskötselområdet

2017 är sista året som ersättning för bevarande av natur- och kulturmiljöer i renskötselområdet från Landsbygdsprogrammet 2007-2013 betalas ut. Därefter har den areella stödformern fasats ut då stödet inte ingår i det nya Landsbygdsprogrammet 2014-2020. Innevarande år har 6 brukare erhållit slutlig ersättning med 172 262 kronor. En brukare har varit uttagen för kontroll i fält.

Traditionell småskalig matkultur

Regeringen har inom ramen för Landsbygdsprogrammet gett Jordbruksverket i särskilt uppdrag att i samverkan med Sametinget, Riksantikvarieämbetet och Institutet för språk och folkminnen under 2015-2018 främja ett levande och dynamiskt kulturarv kopplat till mat- och livsmedelsframställning. Myndigheterna ska tillsammans synliggöra, tillvarata och utveckla bland annat traditionell kunskap, mångfald av växtsorter och husdjursraser, kulturmiljöer och landskap. Syftet med satsningen är att främja ett levande kulturarv. Utveckling av nya produkter och tjänster kopplat till livsmedels- och besöksnäring, kompetensutveckling samt kulturmiljöer och traditionella kunskaper som resurser för rekreation och turism ska ses som prioriterade områden.

Under året har flera möten hållits med fokus att arbeta med prioriteringar för utlysningar och upphandlingar inom ramen för handlingsplanen. En delrapport lämnades till näringsdepartementet den 3 maj där arbetet med utlysningar och upphandlingar redovisades.

Den totala budgeten är på 60 mkr. Den 3 maj hade drygt 28 mkr eller 47,7 % använts. Arbetet med att informera om programmet och åtgärderna i uppdraget fortsätter. I oktober deltog alla myndigheter på matmässan Saerimner i Åre för att informera om programmet och för att redovisa goda exempel från några av stödmottagarna. Hittills har ett projekt med samisk inriktning fått stöd, men det ligger fler samiska projekt bland ansökningarna.

Interreg Nord

EU-programmet Interreg Nord 2014-2020 stöttar gränsöverskridande samarbete. Syftet med programmet är att stärka en hållbar ekonomisk och social utveckling i regionen genom stöd till samarbeten över nationsgränserna. Programmet omfattar norra Sverige, norra Finland, norra Norge samt Sápmi och delas in i två områden; delområde Sápmi och delområde Nord. Länsstyrelsen Norrbotten är förvaltande myndighet för Nordprogrammet. Förvaltande myndighet har upprättat ett gemensamt sekretariat för att bistå den förvaltande myndigheten, styrkommittén och övervakningskommittén när de utför sina respektive uppgifter. Sekretariatet ska informera om samarbetsprogrammets möjligheter till potentiella stödmottagare och bistå stödmottagare vid genomförandet av projekten. Sametinget ingår i det gemensamma sekretariatet tillsammans med Länsstyrelsen i Norrbotten. Utöver det gemensamma sekretariatet finns en informationspunkt i Finland med personal i Rovaniemi vid Lapplands förbund. För det norska deltagandet finns sekretariatet i Tromsö.

Programmet har tilldelats ungefär 39 MEUR från Europeiska regionala utvecklingsfonden. Denna summa ska medfinansieras med nationella medel från Finland och Sverige. För norskt deltagande finns det norska Interreg-midler och norska nationella medel. Den totala programbudgeten omfattar nästan 76 MEUR.

Delområde Sápmi

Under hela programperioden har det totalt kommit in 153 projektansökningar i hela programområdet. Av dessa 153 ansökningar är 20 ansökningar inom delområde Sápmi. Av programmets medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden har 62 % hittills beslutats och fördelats på 49 projekt, varav 7 stycken är inom delområde Sápmi. Av de inkomna ansökningarna har

47 stycken ansökningar återkallats och 37 stycken har fått avslag.

Under 2017 har tre ansökningsomgångar för ansökningar varit öppna. Ansökningsomgång 5 avslutades den 2 februari. Det kom in tre stycken ansökningar i delområde Sápmi. Ett projekt har beviljats medel och 2 ansökningar har återtagits. I ansökningsomgång 6 kom det in tre ansökningar som är under beredning. Ansökningsomgång 7 har öppnat den 1 november 2017 och pågår till den 15 februari 2018. Övervakningskommittén har haft tre möten under året. Fyra informationsinsatser om programmet har genomförts.

Sammanställning av prestationer

Tabellerna redovisar avdelningens prestationer för år 2017, med avseende på antal ärenden och tillhörande kostnader. En jämförelse görs mot 2016 och 2015 års utfall.

Generellt uppvisar 2017 års volymer och kostnader för ovanstående prestationer rimliga och acceptabla värden. En del prestationer har tidigare behandlats i detta kapitel.

År 2017	Antal ärenden	Kostnad per ärende	Total kostnad i tkr
Pristillägg	6 282	0,08	473,9
Tjernobyl	103	4,7	479,2
Katastrofskadeskydd	42	4,3	179,5
Renmärkesregister	245	3,4	833,1
Bidrag (enl. 35 b §)	4	1,8	7,2
Remisser	398	4,8	1 909,7
Företagsregister	5 158	0,04	197,6

Tabell 5.7 Volymer och kostnader för prestationer 2017
Samiska näringar och samhällsplanering

År 2016	Antal ärenden	Kostnad per ärende	Total kostnad i tkr
Pristillägg	6 533	0,1	615,8
Tjernobyl	114	4,0	450,7
Katastrofskadeskydd	27	3,4	91,8
Renmärkesregister	339	3,1	1 040,9
Bidrag (enl. 35 b §)	2	3,6	7,3
Remisser	325	4,7	1 535,6
Företagsregister	5 191	0,04	218,1

Tabell 5.8 Volymer och kostnader för prestationer 2016
Samiska näringar och samhällsplanering

År 2015	Antal ärenden	Kostnad per ärende	Total kostnad i tkr
Pristillägg	6 201	0,1	627,6
Tjernobyl	112	3,9	434,7
Katastrofskadeskydd	30	3,7	110,3
Renmärkesregister	335	3,2	1 076,1
Bidrag (enl. 35 b §)	3	3,4	10,2
Remisser	234	4,6	1 080
Företagsregister	5 113	0,04	215,4

Tabell 5.9 Volymer och kostnader för prestationer 2015
Samiska näringar och samhällsplanering

Jämställdhet

Sametingets regionala handlingsplan för landsbygdsprogrammet riktar sig till både kvinnor och män i olika åldrar.

Av de 104 ansökningar som hittills beslutats har 69 ansökningar kommit från män (66 %) och 35 från kvinnor (34 %). Under 2017 inkom 42 ansökningar varav 10 från kvinnor (24 %). Enligt vår kommunikationsplan så ska våra annonser, broschyrer, utlysningar etc. vända sig till alla könen. Varför kvinnor ändå inte söker utvecklings- och investeringsmedel beror på andra faktorer. En faktor kan vara att stödgolvet är högt; man måste ha investeringskostnader på minst 100 000 kronor vilket innebär att en del presumtiva kvinnliga företagare faller bort. En annan orsak kan vara att det inte längre är möjligt att investera i maskiner som tillägg till investering i byggnad.

I Interreg-Nordprogrammet finns horisontella kriterier som ska användas som ett verktyg för att förbättra projektens resultat. De horisontella kriterierna är hållbar utveckling, lika möjlighet och icke-diskriminering, jämställdhet och samiska språket. De horisontella kriterierna är urvalskriterierna vid prioritering av projekt där de poängbedöms efter om de arbetar delvis eller aktivt med ett eller flera av de horisontella kriterierna.

Måluppfyllelse

Sametingets verksamhet bidrar till en levande samisk kultur, och stärker och utvecklar samernas och de samiska näringarnas ställning i samhället. Samtliga mål i regleringsbrevet är uppfyllda. Särskilda uppdrag pågår och inga risker förekommer för att kunna genomföra dem tillfredsställande.

Sametingets skyldighet att medverka i samhällsplane-

ring och bevaka att samiska behov beaktas innebär kontakt med flera centrala förvaltningsmyndigheter, fem länsstyrelser och ett stort antal norrlandskommuner. Vår uppfattning är att det finns stor okunskap bland beslutsfattare, tjänstemän och exploatörer när det gäller renskötselns behov av renbetesmarker och de folkrättsliga aspekterna av samernas traditionellt använda marker. Sametingets uppgift i detta sammanhang handlar mycket om att vi via remissvar, möten och samråd utbilda andra myndigheter om nyttan av de samiska kunskaperna och speciellt i hur man använder samisk kunskap i handläggning och beslutsprocesser. Sametinget bidrar i detta avseende med andra perspektiv och visar på en hållbar samisk natur- och miljösyn. Att öka omvärldens kunskap för det samiska landskapet med dess mångsidiga resurser, funktion och sammanhang samt att begära att den samiska kulturens förutsättningar ska sättas in i sitt sammanhang när det gäller marker som urfolk traditionellt brukat och brukar är centralt i arbetet. Samtidigt måste vi påvisa de förändringar som krävs i förvaltningsprocesser och nationell lagstiftning.

Sametinget bedömer att den samiska kunskapen har stärkts hos handläggare på andra myndigheter samt att samisk kunskap efterfrågas i allt större utsträckning från myndigheter. Genom remissvaren åstadkommer vi små förbättringar i myndigheternas hantering av renskötselfrågorna. Till exempel i frågan om tillstånd för täktverksamhet märker vi att villkoren förbättrats.

Som förvaltningsmyndighet för rennäringen har Sametinget i samarbete med samebyarna och skogsstyrelsen arbetat med att höja renbruksplanernas betydelse som underlag i samhällsplanering. Nya kontaktytor som öppnats både i arbetet med renbruksplaner och möten med andra myndigheter och aktörer, har ökat möjligheterna att verka för att renskötselns behov och andra samiska behov bättre beaktas vid samhällsplanering och myndighetsutövning.

Ett flertal samråd har genomförts med andra myndigheter i olika regeringsuppdrag. Förutom de av regeringen beslutade samrådsuppdragen till andra myndigheter efterfrågar också länsstyrelser, kommuner, universitet, intresseföreningar och privata företag Sametingets medverkan i olika samråd, projekt eller konferenser. Eftersom pressen från olika aktörer som önskar nyttja och ändra användningen av naturresurserna i Sápmi är större än någonsin tidigare, har också pressen på Sametinget ökat.

Ett välmående, sammanhållet och ekologiskt stabilt landskap är en förutsättning för en välmående och fungerande renskötsel. Vi menar att renskötseln bidrar till svenskt miljö- och klimatarbete genom att vara en värdemätare på det sammanhållna landskapets tillstånd. Utan grön infrastruktur kan inte renskötsel bedrivas på ett miljömässigt hållbart sätt.

Vi ser att arbetet med árbediehtu bidrar till att uppfylla Agenda 2030 Generationsmålet, miljökvalitetsmålen och den svenska strategin för biologisk mångfald och ekosystemtjänster (Prop. 2013/14:141). Genom erkännande av árbediehtu och urfolkens rättigheter kan Sverige ta en ledande roll i arbetet med att hantera bakomliggande orsaker till förlusten av biologisk mångfald.

Sametinget bedömer att det fortsatt finns en bra möjlighet till ett lyckat Nationellt skogsprogram om programmet tar den hänsyn som krävs för att trygga rennäringens fortlevnad.

Vår bedömning är att vårt inflytande i beslutsprocesser som påverkar samernas traditionella land- och vattenområden ökar. Utöver vad som beskrivits ovan är den av regeringen föreslagna konsultationsordningen, där regering och myndigheter har krav på sig att samråda med Sametinget i frågor som berör samiskt marknyttjande, också ett resultat av Sametingets arbete för ökat samiskt inflytande.

Beslut	**2016**								**2017**							
	Totalt	**%**	**kvinnor**	**%**	**män**	**%**	**org.**	**%**	**Totalt**	**%**	**kvinnor**	**%**	**män**	**%**	**org.**	**%**
Bifall	**6**	*17*	0	*0*	6	*100*	0	*0*	**21**	*50*	4	*19*	14	*67*	3	*14*
Avslag	**23**	*66*	7	*30*	16	*70*	0	*0*	**8**	*19*	4	*50*	2	*25*	2	*25*
Avskrivn. avvisning	**6**	*17*	2	*33*	3	*50*	1	*17*	**13**	*31*	2	*15*	2	*15*	9	*69*
	35	*100*	9	*26*	25	*71*	1	*3*	**42**	*100*	10	*24*	18	*43*	14	*33*

Tabell 5.10 Ansökningar till Landsbygdsprogrammet fördelat på kön 2016-2017

En ökad efterfrågan på Sametinget vad gäller samråd, uppdrag och remisser stärker vår uppfattning att förtroendet för Sametinget ökar när det gäller rennäring, samhälle och miljö. Den kraftiga ökningen av exploateringar i det samiska området, klimatförändringar och andra aktörers bristande kunskap om de folkrättsliga aspekterna av samisk markanvändning är en utmaning.

Landsbygdsprogrammets verksamhetsplan är genomförd och uppfylld. Ärendemängden är genomarbetad och rutiner finns på plats, informationsarbetet med att sprida programmet pågår och utbetalning av stöd har påbörjats. Det vi ser som ett orosmoment är att färre söker stöd i detta program än det förra. Vi vet inte riktigt vad det beror på men vår primära åtgärd är att informera om programmets möjligheter på många olika plan och i olika sammanhang.

Under programperioden Interreg IV A Nord 2007-2013 hade Sápmi ett eget delprogram med det övergripande målet att, med användning av det samiska samhällets alla resurser, utveckla samiskt kultur- och näringsliv utifrån ett ekologiskt och långsiktigt resursutnyttjande. I delprogram Sápmi fanns det fem olika delmål. I nuvarande program är Sápmi integrerat i hela Interreg Nord-programmet som ett delområde. De som söker inom delområde Sápmi har samma specifika mål som hela Nord-programmet men även två specifika mål som bara gäller delområde Sápmi. Jämfört med förra programperioden har färre ansökningar beviljats. Föregående programperiod sökte fler mindre samiska organisationer Interreg-medel. Några mindre organisationer har ansökt även den här programperioden men de är betydligt färre. Orsaken kan vara att små samiska organisationer inte har de ekonomiska och personella resurser som krävs för att ansöka och genomföra projektet. Det uppges vara svårt att få medfinansiering, då det inte finns egna nationella samiska medel till medfinansiering. Nedgången kan även bero på att de specifika målen för hela Nord-programmet är formulerade så att de inte motsvarar de behov som finns i Sápmi.

Samlad bedömning

Vår bedömning är att Sametingets insatser och prioriteringar för en samhällsplanering där samiska behov beaktas och för klimatomställningen, har varit nödvändiga, liksom insatserna för att utveckla samiskt näringsliv. De utmaningar vi ser ligger utanför Sametingets kontroll. Det samlade betyget för näringslivsavdelningens verksamhet är att målen är uppfyllda.

VILTVÅRD, ERSÄTTNING OCH INVENTERING

Sametinget är enligt viltskadeförordningen (2001:724) ansvarig myndighet för att betala ut rovdjursersättningar och ersättningar för samebyarnas kostnader för rovdjursinventering. Sametinget ska verka för att de skador rovdjuren orsakar ska vara acceptabla, det vill säga att skadorna i möjlig mån ska reduceras genom att myndigheten agerar för att förebygga skador orsakade av rovdjur, samt i mån av medelstillgång utbetalar ersättningar för de viltskador som inträffar.

VÅRT MÅL

De skador som rovdjuren orsakar rennäringen ska vara acceptabla.

Återrapportering enligt regleringsbrev

Sametinget ska till regeringen redovisa resultatet av rovdjursinventeringen inom renskötselområdet.

Sametinget ska i samverkan med Naturvårdsverket fortsatt samordna arbetet med ett förvaltningsverktyg utifrån fastställd toleransnivå för skador orsakade av stora rovdjur inom rennäringen i syfte att upprätthålla en hållbar rennäring och gynnsam bevarandestatus för stora rovdjur. Sametinget ska redogöra för hur uppdraget genomförts och inriktningen för det fortsatta arbetet. Vidare ska Sametinget samråda med länsstyrelserna i Dalarnas, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län i arbetet med förvaltningsverktyget. Sametinget ska redogöra för hur samverkan med Naturvårdsverket samt samrådet med länsstyrelserna genomförts och resultatet av arbetet.

Vår verksamhet

Sametinget är enligt *Viltskadeförordningen (2001:724)* ansvarig myndighet för att betala ut rovdjursersättningar och ersättningar för samebyarnas kostnader för rovdjursinventering. Sametinget ska verka för att de skador rovdjuren orsakar ska vara acceptabla, d.v.s. skadorna ska i möjlig mån reduceras genom att Sametinget agerar för att förebygga skador orsakade av rovdjur samt att myndigheten i mån av tillgång på medel utbetalar ersättningar för de viltskador som inträffat.

Rovdjursförekomst

Det slutgiltiga inventeringsresultatet i renskötselområdet 2017, har redovisats av länsstyrelsen. Baserat på inventeringsresultaten har Sametinget lämnat ersättning för rovdjursförekomst för sammanlagt 20 700 tkr för 103,5 järvföryngringar. Ersättning för 10 regelbundna förekomster av järv har utbetalats med 700 tkr. Fem tillfälliga förekomster har utbetalats med 175 tkr. För 113,33 loföryngringar har 22 667 tkr utbetalats. Ingen ersättning för regelbunden lodjursförekomst har utbetalats. Tre tillfälliga förekomster har utbetalats med 105 tkr. Ersättning för fyra vargföryngringar har lämnats med 2 000 tkr. För sex regelbundna vargförekomster har ersättning lämnats med 480 tkr till fem samebyar. För 19 tillfälliga förekomster har ersättning lämnats med 665 tkr till tio samebyar. Förekomst av björn har ersatts med 1 615 tkr och förekomst av kungsörn har ersatts med 1 075 tkr kronor.

Enligt sju samebyar i Norrbottens län har rovdjursinventeringen för järv under 2017 inte gått att genomföra med ett fullgott resultat. Orsaken är en kombination av tuffa inventeringsinstruktioner och svåra inventeringsförhållanden. Länsstyrelsen Norrbotten har en annan syn och menar på att det varit tillräckligt goda inventeringsförhållanden och att inventeringen på järv gått

att genomföra på ett tillfredsställande sätt. Sametinget har begärt komplettering av underlag från länsstyrelsen samt begärt samråd för att diskutera inventeringsförhållanden i Norrbottens län under 2017. Utbetalning av rovdjursersättning för berörda samebyar är därför preliminära tills vidare. En sameby i Jämtlands län har tillämpat *§ 5 Föreskrifter (STFS 2007:9) om bidrag och ersättning för rovdjursförekomst i samebyar i samråd med länsstyrelsen för lo och järv*.

Skadeförebyggande åtgärder

Sametinget har lämnat ersättning för viltskador 2017 enligt *4 § Viltskadeförordningen* för totalt 50 412 tkr. Ersättning för ”skadeförebyggande åtgärder”, främst skyddsjakt enligt *3 § Viltskadeförordningen* (2001:724), har lämnats med totalt 1 523 tkr till 25 samebyar.

Kostnader för inventering

Ersättning om 3 156 tkr har lämnats för samebyarnas rovdjursinventeringsarbete. Två samebyar har inte redovisat kostnader för inventering och en sameby har inte upparbetade kostnader upptill förskottsbeloppet som utbetalats i mars 2017 och därmed utbetalas inte resterande del av bidrag för de tre samebyarna.

Sametinget tilldelades extra medel från Naturvårdsverket på 1 miljon kronor för samebyarnas kostnader av rovdjursinventering 2017. Utbetalningen har skett till alla samebyar enligt en fördelningsmodell.

Massdödsärenden

Ersättning för massdödade renar enligt 10 § viltskadeförordningen, har lämnats med 519 tkr till åtta samebyar. I fem fall har järv, i två fall har lodjur och i ett fall har varg orsakat massdöd. Tre samebyar har ansökt om ersättning för merarbetskostnader i samband med massdöd. Dessa har avslagits på grund av brist på medel.

Volym och kostnad för prestationer[14]

263 ärenden som rör rovdjursersättningar har handlagts under året. Kostnaden för handläggning (beräkning och utbetalning) av rovdjursersättningar och inventering under 2017 beräknas till 981 tkr.

	2015	2016	**2017**
Antal ärenden	217	240	**263**
Total kostnad	1 000,9	1 028,3	**981,0**

Tabell 6.1 Volymer (st) och kostnad (tkr) för prestationer avseende Viltvård, 2015-2017

14 För beräkningsmetod, se Inledning

Viltvård

I förhållande till 2016 års inventeringsresultat har populationsnivån för lo sjunkit. För järv visar resultatet på en ökning enligt länsstyrelsens redovisning, se tabell 6.1.

Med anledning av fortsatt svåra inventeringsförhållanden i framförallt de norra delarna av renskötselområdet krävs fler analyser för att konstatera om det är en konstant trend att populationerna visar en tydlig ändring av sjunkande eller stigande tendens.

Förvaltningsverktyg för toleransnivåer

Arbetet med toleransnivåer och förvaltningsverktyg går sakta framåt. Sametinget har haft kontinuerliga möten med Naturvårdsverket och länsstyrelsen för att hitta relevanta åtgärder för att dels utveckla, dels följa upp, förvaltningsverktyget. Under perioden har arbetet med beräkningsmodellen för renförluster prioriterats. Under året har Sametinget via en enkätundersökning genomfört en utvärdering av förvaltningsverktyget. Resultatet är inte klart.

Sametinget och Naturvårdsverket har under året tydliggjort mål och aktiviteter för utvecklingen och samordningen av förvaltningsverktyget. Sametinget har även förbättrat underlag för områden mellan samebyarna och länsstyrelsen genom att förbättra den digitala tillgängligheten av samebystatistik via Sametingets hemsida samt att produktionsformler med syfte att bedöma produktionsförluster på grund av rovdjursförekomst har förfinats. Vetenskapen bakom formlerna har tydliggjorts och ytterligare parametrar som väder och betesförhållanden har lagts till. Ny statistik kring väg- och tågdödade renar har också integrerats.

En av de åtgärder som Sametinget pekat på är att förvaltningsverktyget bör integreras i lagstiftning och riktlinjer. På så sätt kan riksdagens beslut från 2013 få ökad legitimitet. Sametinget har haft möten med Naturvårdsverket där denna frågeställning diskuterats. Naturvårdsverket bereder för närvarande vårt förslag om författningsändringar. Förslagen har även tagits upp med miljöministern vid ett särskilt möte i Kiruna i mars. Sametinget har tryckt på Naturvårdsverket att reagera på förslagen som lämnades i december 2016. Oavsett Naturvårdsverkets ställningstagande går Sametinget vidare med frågan till regeringen.

Sametinget medverkar i Naturvårdsverkets arbetsgrupper för översyn av inventeringsinstruktioner för järv och lodjur. Målet är att lägga fram ett förslag om ändringar

av instruktioner och faktablad till Naturvårdsverket och Miljødirektoratet i Norge.

Måluppfyllelse

Årets järvinventering visar enligt länsstyrelsens rapport på en total ökning av järvföryngringar med 27 % i hela Sverige, jämfört med året innan. Antalet kvalitetssäkrade järvföryngringar i Norrbotten visar däremot ingen ökning. Oenighet råder om inventeringsresultatet. Resultatet ligger inte bara till grund för rovdjursersättningarna, utan även för gynnsam bevarandestatus på järv, vilket i sin tur ligger till grund för om skyddsjakter på järv kan beviljas.

Renslakten har ökat något men ligger på en förhållandevis låg nivå. Marknadsmässiga faktorer samt rovdjurstrycket är faktorer som har störst påverkan på rennäringens resultat. Resultatet av toleransnivåarbetet och användandet av samebyarnas förvaltningsverktyg har inte motsvarat den förväntade utvecklingen. Rovdjurssituationen i renskötselområdet är ur rennäringens synpunkt inte hållbar. Rennäringens rovdjursförluster överstiger riksdagens beslut på en toleransnivå på maximalt 10 % av samebyns renantal. De totala rovdjursersättningarna till samebyarna har ökat jämfört med för fyra år sedan.

Viktiga nyckelfaktorer måste fortfarande lösas innan förvaltningsverktyget kan tillämpas i enlighet med riksdagsbeslutet. Sametinget har föreslagit Naturvårdsverket förändringar i förvaltning och lagstiftning för att förvaltningsverktyget ska bli mer ändamålsenligt utifrån riksdagsbeslutet. När beslut om skyddsjakt överklagats har det i flera ärenden ansetts att tillräckliga skäl för skyddsjakt saknats. Det är svårt att hitta alternativ på realistiska åtgärder förutom skyddsjakt. Övriga former av skadeförebyggande åtgärder som Naturvårdsverket och länsstyrelser föreslår, såsom renflytt och instängsling, påverkar den traditionella renskötselkulturen och renarnas naturliga förflyttning i landskapet. Det är dessutom kostsamma åtgärder.

I en undersökning genomförd på uppdrag av Sametinget har förvaltningsverktyget utvärderats utifrån samebyarnas och länsstyrelsens uppfattning om hur det tillämpas och fungerar. Av rapporten framgår att det finns positiva effekter av arbetet med förvaltningsverktyg och samråd då de bidrar till ökad kunskap och förståelse för renskötarnas situation. Samtidigt är frustrationen över nuvarande läge, framför allt hos samebyarna men även hos länsstyrelsen, fortsatt hög.

Behov av åtgärder

Frågans aktualitet och behovet av författningsändringar understryks även av vissa mål om skyddsjakt som nyligen avgjorts av förvaltningsrätten i Luleå.[15] I dessa mål har Länsstyrelsen i Jämtlands beslut om skyddsjakt på järv och lodjur upphävts av domstolen, bland annat med hänvisning till otillräckligt underlag i fråga om 23 a § jaktförordningens rekvisit om jakt för att förhindra allvarlig skada. Avgörandena tydliggör den problematik som uppstår i och med att förvaltningsverktyget och de uppgifter och underlag som samebyarna och länsstyrelsen använder inom ramen för förvaltningsverktyget saknar legitimitet i nuvarande rovdjursförvaltning (vilket även länsstyrelse och samebyar påpekar).

Sametinget har gjort en hemställan till regeringen om att lagstiftningsåtgärder behöver vidtas för att införa toleransnivåsystemet och förvaltningsverktyget i författning. Författningsändringar är nödvändiga för att säkerställa en hållbar renskötsel i förhållande till bevarandet av de stora rovdjuren samt för att öka legitimiteten för beslut som fattas avseende rennärings- och rovdjursförvaltning.

Samlad bedömning

En samlad bedömning är att målet ”de skador rovdjuren orsakar ska vara acceptabla” inte är uppfyllt. Riksdagens beslut om toleransnivåer har inte fått genomslag i förvaltningen och rennäringens förluster till rovdjuren har inte minskat.

15 Mål 2677-17 och 2532-17 har överklagats till Kammarrätten i Sundsvall.

2017[18]	Järv-föryngring säker + sannolik	Regel bunden järv-förekomst	Tillfällig järv-förekomst	Lodjurs-föryngring	Regel-bunden lodjurs-förekomst	Tillfällig lodjurs-förekomst	Regel bunden varg-förekomst [21]	Tillfällig varg-före-förkomst
Norrbotten BD	36	8	5	27,5	-	4	-	-
Norge (BD)[17] Finland	4,5 0,5	-	-	1,5	-	-	-	-
Västerbotten AC	20	-	1	27	1	-	-	4
Norge (AC)	-	-	-	-	-	-	-	-
Jämtland (Z) Västernorrl. (Y)	33 2	-	-	35,5 21	-	-	4	11
Norge (Z)	-	-	-	1	-	-	-	-
Dalarna (W) delas Norge	4 0,5	-	-	1	-	-	2	5
Summa	100,5	8	6	114,5	1	4	6	20

Tabell 6.2 Resultat av länsstyrelsernas rovdjursinventering i renskötselområdet 2017
§ 5 STFS 2007:9 har tillämpats för en sameby i Jämtlands län för lo och järv vilket inte redovisas i ovanstående tabell.

2016	Järv-föryngring säker + sannolik	Regel bunden järv-förekomst	Tillfällig järv-förekomst	Lodjurs-föryngring	Regel-bunden lodjurs-förekomst	Tillfällig lodjurs-förekomst	Regel bunden varg-förekomst[16]	Tillfällig varg-före-förkomst
Norrbotten BD	11	5	6	28	1	2	1	8
Norge (BD)[17] Finland	2 1+1 (osäkra)	-	-	3	-	-	-	-
Västerbotten AC	17	1	1	32	-	-	-	5
Norge (AC)	-	-	-	-	-	-	-	-
Jämtland (Z) Norge (Z)	27 1	-	-	39	-	-	7	24
Väster-norrland (Y)	1	7	-	20	-	-	-	11
Dalarna (W) Norge (W)	3,5 0,5	-	-	20	-	-	3	11
Summa	65	13	7	124	-	2	11	54

Tabell 6.3 Resultat av länsstyrelsernas rovdjursinventering i renskötselområdet 2016

2015[18]	Järv-föryngring[19] säker + sannolik	Regel bunden järv-förekomst	Tillfällig järv-förekomst	Lodjurs-föryngring[20]	Regel-bunden lodjurs-förekomst	Tillfällig lodjurs-förekomst	Regel bunden varg-förekomst	Tillfällig varg-före-förkomst
Norrbotten BD	34	2	8	32	2	2	0	7
Norge (BD)[17] Finland	5	0	0	0	0	0	0	0
Västerbotten AC	22,5	0	1	13,5	4	1	0	2
Norge (AC)	1	0	0	0	0	0	0	0
Jämtland (Z)	31,75	0	0	33	0	0	4[??]	8
Norge (Z)	1,5	0	0	0	0	0	0	0
Väster-norrland (Y)	1	5	0	17	0	0	2	0
Dalarna (W) 0,5 delas Norge (W)	5	0	0	1	0	0	1	1
Summa	101,75	7	9	96,5	6	3	7	18

Tabell 6.4 Resultat av länsstyrelsernas rovdjursinventering i renskötselområdet 2015

[16] Obs! 1 vargföryngring har dokumenterats i Jämtlands län (Tåssåsens sameby).

[17] Antal rovdjur utanför den yttre gräns för vinterbetesmarkerna = rapportering för Norge.

[18] Observera att inventeringsresultatet per föryngring/förekomst på länsnivå inte är jämförbart med den utbetalning som sker på samebynivå. Länen kan redovisa samma föryngring/förekomst fler än en gång eftersom denna kan förekomma i olika län, medan på samebynivå förekommer samma föryngring/förekomst endast en gång.

[19] 53,33 järvföryngringar (13 samebyar) redovisas inte i tabell 6.1 (=ett uppskattat genomsnitt i enlighet med 5 § STFS 2007:9).

[20] 3,33 loföryngringar (2 samebyar) i Norrbottens län redovisas inte i tabell 6.1 (=ett uppskattat genomsnitt i enlighet med 5 § STFS 2007:9).

[21] 2 vargföryngringar finns inom renskötselområdet i Jämtlands län. Tre samebyar berörs och ersätts för detta.

ÖVRIGT

Uppdrag

Förteckning över Uppdrag	Diarienummer vid rapportering	Redogörs för på sidan
Genomförande av Landsbygdsprogrammet 2014-2020	7.2.10-2015-1338/ 7.2.2-2015-1503	s. 46-48
Traditionell småskalig matkultur	1.3.8-2015-757	s. 48
Agenda 2030	1.3.8-2016-632/ 1.2.6-2017-294	s. 50
Jämställdhetsintegrering	1.4.1-2015-1254	s. 10
Renbruksplaner	2.3.5-2016-444	s. 41-42

Återrapportering

Prognoser

Utgiftsprognoser för 2017-2021 för samtliga anslag har lämnats i statsredovisningssystemet Hermes enligt fastställd tidplan. Prognoserna har kommenterats i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till budgeten.

Statsstödsrapportering

Sametinget har enligt fastställd tidplan till regeringskansliet redovisat utfallet av de statliga stöd som lämnats inom myndighetens verksamhetsområde i enlighet med instruktionen i regleringsbrevet.

Effektiv ISK

Sametinget har i enlighet med fastställd tidplan redovisat vilka insatser som vidtagits under 2017 för att säkerställa en effektiv intern styrning och kontroll inom myndigheten.

Kostnader sametingsvalet

Särredovisning av kostnader avseende Sametingsvalet 2017	Belopp
Personal	873,8
Lokaler	52,7
Resor	167,7
Annonser m.m.	107,2
Köpta tjänster	573,5
Övriga verksamhetskostnader	128,4
Utbetalda bidrag och ersättningar	1 200,0
Totalt	**3 103,3**

Tabell 7.1

FINANSIELL REDOVISNING

Resultaträkning

(tkr)	Not	2017	2016
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	**1**	67 247	62 311
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	**2**	164	105
Intäkter av bidrag	**3**	11 120	8 556
Finansiella intäkter	**4**	13	8
Summa		**78 543**	**70 979**
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	**5**	-41 474	-39 172
Kostnader för lokaler		-3 011	-2 798
Övriga driftkostnader	**6**	-33 341	-28 212
Finansiella kostnader	**7**	-46	-40
Avskrivningar och nedskrivningar		-1 198	-1 421
Summa		**-79 069**	**-71 643**
Verksamhetsutfall		**-526**	**-664**
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		123 551	122 639
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		1 926	51
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	**8**	5 218	5 520
Lämnade bidrag	**9**	-126 695	-131 077
Saldo		**4 000**	**-2 867**
Årets kapitalförändring	**10**	**3 474**	**-3 531**

Balansräkning

(tkr)	Not	2017-12-31	2016-12-31
Tillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	**11**	1 481	1 227
Summa		**1 481**	**1 227**
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	**12**	29	47
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	**13**	1 429	893
Summa		**1 458**	**940**
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		170	58
Fordringar hos andra myndigheter	**14**	2 581	2 201
Övriga kortfristiga fordringar	**15**	8	9
Summa		**2 759**	**2 269**
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	**16**	1 223	932
Upplupna bidragsintäkter	**17**	2 633	3 732
Övriga upplupna intäkter	**18**	0	54
Summa		**3 856**	**4 717**
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	**19**	3 191	6 826
Summa		**3 191**	**6 826**
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		4 654	0
Summa tillgångar		**17 399**	**15 979**

(tkr)	Not	2017-12-31	2016-12-31
Kapital och skulder			
Myndighetskapital	**20**		
Statskapital	**21**	1 656	1 787
Balanserad kapitalförändring		-4 000	-1 133
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	**9**	3 474	-3 531
Summa		**1 130**	**-2 877**
Avsättningar			
Övriga avsättningar	**22**	559	495
Summa		**559**	**495**
Skulder m.m			
Lån i Riksgäldskontoret	**23**	1 470	1 039
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	**24**	0	824
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	**25**	2 182	1 984
Leverantörsskulder		4 412	3 932
Övriga kortfristiga skulder	**26**	945	1 374
Summa		**9 008**	**9 153**
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	**27**	3 169	7 278
Oförbrukade bidrag	**28**	3 533	1 930
Summa		**6 702**	**9 209**
Summa kapital och skulder		**17 399**	**15 979**

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag	Not	Ing. överförings-belopp	Årets tilldelning-enl. regl. brev	Omdispo-nerade anslags-belopp	Indrag-ning	Totalt disponi-belt belopp	Utgifter	Utgående över-förings-belopp
Uo 1 3:1 Sametinget, ramanslag								
ap.1 Sametinget	28	995	43 743	0	0	44 738	-44 203	535
ap. 3 Samefonden	29	0	1 500	0	0	1 500	-1 500	0
Uo 1 7:1 Ramanslag Åtgärder för nationella minoriteter								
ap.12 Nationellt uppföljningsansvar	30	58	2 200	0	-58	2 200	-2 138	62
ap.13 Statsbidrag till kommuner och landsting i förvaltningsområden m m	31	7	17 290	-1 070	-7	16 220	-16 134	86
ap.14 Samiska språkcentrum	32	35	6 000	0	-35	6 000	-5 748	252
ap.15 Hemsida om nationella minoriteter	33	107	0	0	-107	1 200	-1 168	32
Uo 17 1:2 Ramanslag Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete								
ap.5 Bidrag till samisk kultur	34	58	15 377	0	-58	15 377	-15 222	155
Uo 23 1:22 Ramanslag Främjande av rennäringen m m								
ap.2 Främjande av rennäringen	35	-2 234	103 915	0	0	101 681	-105 271	-3 589
Avslutade anslag								
Summa		**-974**	**191 225**	**-1 070**	**-265**	**188 916**	**-191 383**	**-2 467**

Tilläggsupplysningar

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Sametingets bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 20 tkr bokförts som periodavgränsningsposter. Motsvarande beloppsgräns föregående år var 20 tkr.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas fr. o. m. år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2016, 384 tkr, har år 2017 minskat med 52 tkr.

Upplysningar om avvikelser

Avvikelser från ekonomiadministrativa regler

Bestämmelser i 2 kap. 1 § Kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) gällande finansiering av anläggningstillgångar med lån i Riksgäldskontoret, har inte tillämpats vid finansiering av anläggningstillgångar under anslaget 1:22 Främjande av rennäringen m m. Sådana investeringar har finansierats från anslaget. Avvikelsen är i enlighet med Sametingets regleringsbrev.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Enligt ESV:s allmänna råd till 5 kap. 1 § FÅB bör gränsen för mindre värde sättas med utgångspunkt i ett anskaffningsvärde som understiger ett halvt prisbasbelopp. Sametingets styrelse har fastställt beloppsgränsen för anläggningstillgångar till 21 tkr, vilket har gällt fr.o.m. räkenskapsåret 2010. Större anskaffningar av likartade tillgångar redovisas som anläggningstillgångar även om respektive tillgång är av mindre värde.

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner, fordon och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 21 tkr och en beräknad livslängd som uppgår till lägst tre år. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 21 tkr. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år. Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Förbättringsutgifter på annans fastighet
	Datorer och kringutrustning
	Maskiner och tekniska anläggningar
	Bilar och transportmedel
	Övriga inventarier
5 år	Immateriella anläggningstillgångar
	Inredningsinventarier t o m 2005-12-31
10 år	Inredningsinventarier

Aktivering av datorer

Sametinget har under 2017 bytt ut samtliga datorer. Då utgifterna 655 tkr anses vara av väsentlig betydelse för att ge en rättvisande bild, har dessa aktiverats, trots att den övervägande delen av datorer enskilt inte överstiger Sametingets beloppsgräns för aktivering.

Omsättningstillgångar
Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Skulder
Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Ersättningar och andra förmåner

I beloppet för ersättning ingår totala ersättningar för styrelseledamöter, ersättare och befattningshavare, dvs även ersättning för möten vid plenum m.m.

Styrelse	**Andra uppdrag**	**Ersättning (kr)**	**Förmån (kr)**
Håkan Jonsson, styrelseordförande t.o.m. aug.		518 928	3 138
Josefina Skerk, vice styrelseordförande t.o.m. aug.	Ledamot i Sameskolstyrelsen	379 763	2 402
Lars-Jonas Johansson, styrelseledamot t.o.m. aug		107 262	3 410
Christina Åhrén, styrelseledamot t.o.m. aug.		117 663	3 316
Per-Olof Nutti, styrelseordförande fr.o.m. aug		296 179	2 340
Lars Miguel Utsi, vice styrelseordförande fr.o.m. aug.	Ersättare i Laponiatjuottjudus styrelse	114 231	2 160
Anders Kråik, styrelseledamot fr.o.m. aug.	VD i aktiebolag	138 816	1 710
Britt Sparrock, styrelseledamot fr.o.m. aug.		112 100	2 070
Marit Stinnerbom, styrelseledamot fr.o.m. aug.	Ersättare i Renproduktion i Västerbotten AB	149 614	2 250
Jan Rannerud, styrelseladamot fr.o.m. aug.	Ledamot JCT Rennäring AB	132 388	2 790
Lars Wilhelm Svonni, styrelseledamot fr.o.m. aug.		131 301	2 250
Ersättare			
Lars Paul Kroik, styrelseledamot t.o.m. aug.	Ledamot i Samefonden	46 136	2 340
Sara Larsson, styrelseledamot t.o.m. aug.		13 200	1 080
Sofia Mörtlund, styrelseledamot t.o.m. aug.		86 337	270
Oscar Sedholm, styrelseledamot t.o.m. aug.		33 954	2 070
Åsa Blind, styrelseledamot fr.o.m. aug .		33 350	1 620
Anne Madeleine Kuhmunen, styrelseledamot fr.o.m. aug.		18 791	720
Matti Berg, styrelseledamot fr.o.m. aug.	Ordförande i Girjas sameby	33 690	1 620
Karin Vannar, styrelseledamot fr.o.m. aug.	Ledamot i Sameskolstyrelsen	5 270	0
Stefan Mikaelsson, styrelseledamot fr.o.m. aug.		242 279	3 886
Jan Persson, styrelseledamot fr.o.m. aug.		27 381	1 160
Martin Lundgren, styrelseledamot fr.o.m. aug.			
Ledande befattningshavare / styrelseuppdrag			
Anja Taube, kanslichef	Ledamot i insynsrådet, Institutet för rymdfysik	882 928	1 260
Stefan Mikaelsson, ordförande (talman) t.o.m. aug.		242 279	3 886
Paulus Kuoljok, ordförande (talman) fr.o.m. aug.		90 567	2 160

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	**2017**	**2016**
Totalt	2,2 %	5,5 %
Andel 60 dagar eller mer	16,8 %	55,3 %
Kvinnor	2,9%	7,9 %
Män	1,0 %	1,3 %
Anställda - 29 år*	-	-
Anställda 30 år - 49 år	3,0 %	9,7 %
Anställda 50 år -	1,9 %	2,9 %

*Sjukfrånvaro lämnas inte eftersom antalet anställda i gruppen är under tio personer alternativt att uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Noter (tkr)

Resultaträkning

			2017	2016
Not	**1**	**Intäkter av anslag**		
		Intäkter av anslag	67 247	62 311
		Summa	**67 247**	**62 311**

Summa ”Intäkter av anslag” och ”Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag” skiljer sig från summa ”Utgifter” på anslagen. Skillnaden (585 tkr) beror på minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009 (52 tkr) och årets anskaffade anläggningar (533 tkr) som inte låne-finansieras. Dessa poster har belastat anslagen, men inte bokförts som kostnader i resultaträkningen.

Not	**2**	**Intäkter av avgifter och andra ersättningar**		
		Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	88	97
		Intäkter av offentligrättsliga avgifter	15	8
		Realisationsintäkt vid försäljning av maskiner, inventarier och fordon	49	0
		Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	12	0
		Summa	**164**	**105**

Not	**3**	**Intäkter av bidrag**		
		Bidrag från statliga myndigheter		
		Regeringen – Kartläggning av rasism mot samer i Sverige idag	500	0
		FORMAS – Forskningsinformation Klimat och Ren	0	273
		Länsstyrelsen – Interreg Nord/Sápmi	868	926
		Länsstyrelsen – Rennäringens ambassadörer	0	-98
		Statens Jordbruksverk – Landsbygdsprogrammet	2 373	2 210
		Regeringen – Renbruksplaner	2 000	1 980
		Skogsstyrelsen – Renbruksplaner	1 516	0
		SMHI – Utveckling av handlingsplaner och verktyg för anpassning till ett förändrat klimat	0	643
		Sametinget – Ungdomskonferens	370	0
		Statens Jordbruksverk – Projekt Samisk Mat	29	602
		Regeringen – Uppdrag avseende Samernas bibliotek	540	0
		Regeringen– Förankring av nordisk samekonvention	950	0
		Trafikverket – Vägföreningar	280	264
		Naturvårdsverket – Riskmodell för rovdjursförvaltning	100	300
		Regeringen – Gollegiella	0	227
		Naturvårdsverket – Kartläggning av samers ohälsa	0	350
		Länsstyrelsen – Interregprojekt Giellagáldu	1 093	823
		Statens Jordbruksverk – Behovsanalys, Samisk mat	287	0
		Statens Fastighetsverk, andel i vägförening	15	10
		Länsstyrelsen, andel i vägförening	74	46
		Bidrag från icke-statliga myndigheter		
		Noereh – Ungdomskonferens	125	0
		Summa	**11 120**	**8 556**

Ökningen beror främst på att Sametinget erhåller allt fler uppdrag från regering och andra myndigheter samt att Giellagáldu-projektet har haft fulltaliga personalresurser och därför genererat mer bidragsgrundande kostnader.

			2017	2016
Not	**4**	**Finansiella intäkter**		
		Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	2	0
		Ränta på avista-lån	6	4
		Övriga ränteintäkter	0	4
		Övriga finansiella intäkter	5	0
		Summa	**13**	**8**

Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har under året varit negativ.

Not	**5**	**Kostnader för personal**		
		Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	27 143	25 842
		Varav lönekostnader för ej anställd personal	*5 747*	*4 763*
		Sociala avgifter	11 517	11 437
		Övriga kostnader för personal	2 814	1 893
		Summa	**41 474**	**39 172**

Förändring i lönekostnad för ej anställd personal beror på höjda arvoden för styrelseledamöter

Not	**6**	**Övriga driftkostnader**		
		Kostnader för resor, annonsering m.m.	7 886	6 010
		Inköp av varor	2 620	1 639
		Inköp av tjänster (exkl. IT)	13 169	9 999
		IT-tjänster	3 699	4 133
		Reparation och underhåll	2 049	2 241
		Kostnader för telekommunikation och post	1 016	1 032
		Övrigt	2 902	3 158
		Summa	**33 341**	**28 212**

Övriga driftskostnader har ökat med 5 129 kr (18 %) i jämförelse med 2016. Det är ökade kostnader för inköp av konsulttjänster samt resor som förklarar denna utveckling. Avseende kostnadsökningen för inköp av konsulter kan denna kopplas till de allt fler uppdrag som Sametinget erhåller från regeringen och andra myndigheter. Vid utförandet av dessa uppdrag har det funnits stora behov av att köpa in konsulttjänster. De ökade resekostnaderna m.m. beror främst på ökad reseaktivitet när det gäller folkvalda delen.

Not	**7**	**Finansiella kostnader**		
		Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	17	17
		Ränta på lån i Riksgäldskontoret	0	0
		Övriga finansiella kostnader	29	23
		Summa	**46**	**40**

Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har under året varit negativ.

Not	**8**	**Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag**		
		Samefonden - Bidrag till samisk kultur och samiska organisationer	5 218	5 520
		Summa	**5 218**	**5 520**

			2017	2016
Not	**9**	**Lämnade bidrag**		
		Statliga myndigheter (exklusive affärsverken)	710	4 536
		Organisationer och ideella föreningar	39 697	38 997
		Samebyar	67 140	66 646
		Enskilda personer	19 148	20 898
			126 695	**131 077**

Not	**10**	**Årets kapitalförändring**		
		Årets avskrivningar på anslagsfinansierade anläggningstillgångar (anslag 1:22 ap. 2, Främjande av rennäringen)	-526	-664
		Återföring av upplupna bidrag (transfereringar) ej anslagsavräknade	4 000	-2 867
		Summa	**3 474**	**-3 531**

Balansräkning

			2017-12-31	2016-12-31
Not	**11**	**Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar**		
		Ingående anskaffningsvärde	11 735	11 676
		Årets anskaffningar	850	59
		Summa anskaffningsvärde	**12 585**	**11 735**
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-10 508	-9 918
		Årets avskrivningar	-596	-590
		Summa ackumulerade avskrivningar	**-11 104**	**-10 508**
		Utgående bokfört värde	**1 481**	**1 227**

Not	**12**	**Förbättringsutgifter på annans fastighet**		
		Ingående anskaffningsvärde	679	626
		Årets anskaffningar	0	53
		Summa anskaffningsvärde	**679**	**679**
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-632	-600
		Årets avskrivningar	-18	-32
		Summa ackumulerade avskrivningar	**-650**	**-632**
		Utgående bokfört värde	**29**	**47**

Not	**13**	**Maskiner, inventarier, installationer m.m.**		
		Ingående anskaffningsvärde	9 263	9 152
		Årets anskaffningar	1 120	111
		Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-96	0
		Summa anskaffningsvärde	**10 287**	**9 263**
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-8 370	-7 717
		Årets avskrivningar	-584	-653
		Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	96	0
		Summa ackumulerade avskrivningar	**-8 858**	**-8 370**
		Utgående bokfört värde	**1 429**	**893**

Not	**14**	**Fordringar hos andra myndigheter**		
		Fordran ingående mervärdesskatt	1 281	1 410
		Kundfordringar hos andra myndigheter	1 300	788
		Övriga fordringar hos andra myndigheter	0	3
		Summa	**2 581**	**2 201**

			2017-12-31	2016-12-31
Not	**15**	**Övriga kortfristiga fordringar**		
		Fordringar hos anställda	8	0
		Kontantkassa	0	9
		Summa	**8**	**9**
Not	**16**	**Förutbetalda kostnader**		
		Förutbetalda hyreskostnader	438	429
		Övriga förutbetalda kostnader	785	503
		Summa	**1 223**	**932**
Not	**17**	**Upplupna bidragsintäkter**		
		Länsstyrelsen – Interreg Nord delprogram Sápmi	751	889
		Statens Jordbruksverk – Landsbygdsprogrammet	676	2 210
		Länstyrelsen – Interreg Nord (Giellagáldu)	919	633
		Statens Jordbruksverk – Behovsanalys avs. Samisk mat	287	0
		Summa	**2 633**	**3 732**
		Minskningen beror på att Sametinget under året under infört förbättrade rekvireringsrutiner.		
Not	**18**	**Övriga upplupna intäkter**		
		Upplupna avgiftsintäkter utomstatliga	0	54
		Summa	**0**	**54**
Not	**19**	**Avräkning med statsverket**		
		Anslag i icke räntebärande flöde		
		Ingående balans	7 438	5 069
		Redovisat mot anslag	145 680	147 013
		Medel hänförbara till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-151 994	-144 644
		Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	**1 124**	**7 438**
		Anslag i räntebärande flöde		
		Ingående balans	-996	1 832
		Redovisat mot anslag	45 703	38 069
		Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-45 243	-40 897
		Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	**-536**	**-996**
		Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
		Ingående balans	384	406
		Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-52	-22
		Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	***332***	**384**
		Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
		Ingående balans	0	-79
		Inbetalningar i icke räntebärande flöde	10 101	6 474
		Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-159 824	-151 039
		Betalningar hänförbara till anslag och inkomsttitlar	151 994	144 644
		Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto	**2 271**	**0**

		2017-12-31	2016-12-31
Summa Avräkning med statsverket		**3 191**	**6 826**

Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto består främst av oförbrukande bidrag, ingående- och utgående moms som betalas i icke räntebärande flöde. Motsvarande belopp 2016 uppgick till ca 6 000 tkr inkl. differens mellan betalningsflödena. Minskningen beror på att Sametinget under året under infört förbättrade rekvireringsrutiner.

Not 20 Myndighetskapital

Specifikation förändring av myndighetskapitalet

	Statskapital	Balanserad kapitalförändring anslagsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
Ingående balans 2017	**1 787**	**-1 133**	**-3 531**	**-2 877**
Föregående års kapitalförändring	-664	-2 867	3 531	**0**
Årets anskaffning av anläggningstillgångar	533			**533**
Årets kapitalförändring			3 474	**3 474**
Summa årets förändring	**-131**	**-2 867**	**7 005**	**4 007**
Utgående balans 2017	**1 656**	**-4 000**	**3 474**	**1 130**

Not 21 Statskapital

	2017-12-31	2016-12-31
Statskapital utan avkastningskrav avseende anläggningstillgångar	1 656	1 787
Utgående balans	**1 656**	**1 787**

Not 22 Övriga avsättningar

Avsättning för lokalt omställningsarbete

Ingående balans	495	433
Årets förändring	64	62
Årets upplösning	0	0
Utgående balans	**559**	**495**

Sametinget bedömer att cirka 60 tkr kommer att nyttjas år 2018.

Not 23 Lån i Riksgäldskontoret

Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.

Ingående balans	1 039	1 690
Under året nyupptagna lån	1 092	111
Årets amorteringar	-661	-762
Utgående balans	**1 470**	**1 039**
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	2 600	2 600
Utnyttjad låneram inklusive finansiell leasing	1 470	1 039

Not 24 Räntekontokredit i Riksgäldskontoret

Beviljad räntekontokredit i Riksgäldskontoret enligt regleringsbrevet	5 000	5 000
Utgående skuld på räntekontot	0	824
Summa	**0**	**824**

			2017-12-31	2016-12-31
Not	**25**	**Kortfristiga skulder till andra myndigheter**		
		Utgående mervärdesskatt	40	4
		Arbetsgivaravgifter	783	781
		Leverantörsskulder andra myndigheter	1 359	1 199
		Övrigt	0	0
		Summa	**2 182**	**1 984**
Not	**26**	**Övriga kortfristiga skulder**		
		Personalens källskatt	774	768
		Övrigt	171	606
		Summa	**945**	**1 374**
		Posten ”Övrigt”, 2017 inkluderar skulder till samiska näringsidkare och organisationer á 134 tkr samt personalrelaterade skulder á 37 tkr. År 2016 uppgick skulden till samiska näringsidkare och organisationer till 576 tkr. 30 tkr utgjorde personalrelaterade skulder.		
Not	**27**	**Upplupna kostnader**		
		Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	2 420	2 326
		Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	402	140
		Övriga upplupna kostnader	347	812
		Upplupna kostnader i transfereringsverksamhet	0	4 000
		Summa	**3 169**	**7 278**
		Den stora minskningen beror på en redovisad upplupen kostnad i transferingsverksamhet á 4 000 tkr (utan anslagsbelastning) i årsredovisningen för år 2016. Rekvisitionen inkom fysiskt efter balansdagen.		
Not	**28**	**Oförbrukade bidrag**		
		Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	3 181	1 860
		Specifikation		
		Statens kulturråd - Projekt lulesamisk ordbok	*39*	*39*
		Regeringen – Gollegiella	*0*	*20*
		Sveriges Lantbruksuniversitet – Projekt Buolvas buolvvai	*52*	*52*
		FORMAS, Forskningsinformation – Klimat och Ren	*302*	*302*
		Statens Jordbruksverk – Projekt samisk mat	*1 090*	*839*
		SMHI – Utveckling av handlingsplaner och verktyg för anpassning till ett förändrat klimat	*0*	*257*
		Sametinget – Ungdomskonferens	*0*	*250*
		Naturvårdsverket – Renskötselbaserad riskmodell för rovdjursförvaltning	*0*	*100*
		Regeringen – Biblioteksutredning	*160*	*0*
		Naturvårdsverket – Sårbarhetsanalys och handlingsplan	*538*	*0*
		Naturvårdsverket – Skadeförebyggande åtgärder	*1 000*	*0*

	2017-12-31	2016-12-31
Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	**352**	**70**
Specifikation		
Nordiskt Språkråd – Projekt Samisk orddatabas	*42*	*42*
Övrigt bidrag – renbete	*28*	*28*
Samefonden	*282*	*0*
Summa	**3 533**	**1 930**
varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:		
inom tre månader	900	839
mer än tre månader till ett år	2 281	1 091
mer än ett år till tre år	0	0
mer än tre år	0	0
Summa	**3 181**	**1 930**

Sametinget har i slutet av 2017 erhållit bidrag avseende nya uppdrag, där medel får förbrukas under 2018, exempelvis ”Skadeförebyggande åtgärder” (Naturvårdsverket).

Anslagsredovisning

Not 29 Uo 1 3:1 Ramanslag

Sametinget

ap.1 Sametinget

Enligt regleringsbrevet disponerar Sametinget en anslagskredit på 1 357 tkr. Under 2017 har myndigheten nyttjat 0 tkr av krediten. Sametinget har inte gjort några åtaganden med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen. Sametinget får disponera hela det ingående överföringsbeloppet då detta understiger 3 % av föregående års tilldelning 38 397 tkr enligt regleringsbrevet. Anslaget är räntebärande. I överensstämmelse med regleringsbrev och nya interna riktlinjer, har Sametinget under 2017 från detta anslag fördelat OH-kostnader (lokalkostnader, IT-kostnader och diverse övriga kostnader) á 800 tkr till Sametingets sakanslag. Enligt villkor i regleringsbrevet skall kostnaderna för Nationellt samiskt informationscentrum särredovisas. Sametinget redovisar ett utfall á 2 230 tkr. En mer detaljerad kostnadsredovisning finns i resultatredovisningen (se kapitlet ”Information” sidan 20). Villkoret är uppfyllt. Enligt villkor i regleringsbrevet skall kostnaderna för genomförande av val till Sametinget 2017 särredovisas i årsredovisningen. Kostnaderna för valgenomförandet uppgick till 3 103 tkr. Kostnaderna särredovisas under kapitel ”Övrigt” sidan 59. Villkoret är uppfyllt. Anslagssparandet, 535 tkr, beror delvis på att Sametinget under perioden januari till juni haft en styrelse bestående av 4 personer, medan budget är beräknad på 7 personer. Anslagsutfallet har även påverkats positivt av ej tillsatta vakanta tjänster, under bland annat beviljade tjänstledigheter.

Not 30 Uo 1 3:1 Ramanslag

Sametinget

ap. 3 Samefonden

Enligt regleringsbrevet disponerar Sametinget inte någon anslagskredit för anslaget. Sametinget har inte gjort några åtaganden med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen. Anslaget är räntebärande. Enligt villkor i regleringsbrevet skall Sametinget utbetala medel till Kammarkollegiet för överföring till Samefonden. Villkoret är uppfyllt.

Not 31 Uo 1 7:1 Ramanslag
Åtgärder för nationellla minoriteter
ap.12 Nationellt uppföljningsansvar
Enligt regleringsbrevet disponerar Sametinget inte någon anslagskredit för anslaget. Sametinget har inte gjort några åtaganden med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen. Anslaget är räntebärande. I överensstämmelse med regleringsbrev och interna riktlinjer, har Sametinget under 2017 från sitt förvaltningsanslag fördelat ut OH-kostnader (lokalkostnader, IT-kostnader och diverse övriga kostnader) á 210 tkr till detta sakanslag.

Not 32 Uo 1 7:1 Ramanslag
Åtgärder för nationellla minoriteter
ap.13 Statsbidrag till kommuner och landsting i förvaltningsområdet m.m.
Enligt regeringsbeslut per 2017-06-22 (Ku2017/01561/DISK) har anslagsposten via en omdisponering reducerats med 1 170 tkr. Enligt regeringsbeslut per 2017-10-12 (Ku2017/02110/DISK) har Sametinget sammanlagt tilldelats ytterligare 100 tkr. Enligt regleringsbrevet disponerar inte Sametinget något anslagskredit för detta anslag. Sametinget har inte gjort några åtaganden med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen. Anslaget är icke räntebärande. Enligt villkor i regleringsbrevet skall 600 tkr användas för direkta kostnader för bidrag till och stöd för verksamhet för sådana organisationer inom det minoritetspolitiska området som företräder samer, i syfte att stärka samers samråd och dialog på lokal nivå. Utfallet var 614 tkr. Villkoret är uppfyllt. Enligt villkor i regleringsbrevet skall 100 tkr användas för att utbetala ett bidrag till de organisationer som företräder samer, vid ett tillfälle under 2017. Utbetalningar á 100 tkr har utförts i december 2017. 13 stycken utbetalningar på totalt 36 tkr har dock haft förfallodatum i början av januari 2018 och av denna anledning avräknats anslaget först år 2018. Villkoret är uppfyllt.

Not 33 Uo 1 7:1 Ramanslag
Åtgärder för nationellla minoriteter
ap.14 Samiska språkcentrum
Enligt regleringsbrevet disponerar Sametinget inte någon anslagskredit för detta anslag. Sametinget har inte gjort några åtaganden med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen. Anslaget är icke räntebärande. I överensstämmelse med regleringsbrev och interna riktlinjer, har Sametinget under 2017 från sitt förvaltningsanslag fördelat ut OH-kostnader (lokalkostnader, IT-kostnader och diverse övriga kostnader) á 210 tkr till detta sakanslag. Enligt villkor i regleringsbrevet får högst 4 500 tkr användas för utgifter för genomförande och administration av språkcentrums verksamhet för att utveckla och stimulera ökad användning av det samiska språket. Villkoret är uppfyllt. Utfallet var 3 559 tkr. Enligt villkor i regleringsbrevet skall Sametinget i årsredovisningen för 2017 redovisa hur medlen har används. Under året har 5 748 tkr belastat anslaget, varav 1 565 tkr utgör utbetalda bidrag. Anslaget har finansierat kostnader för metodutveckling á 1 408 tkr. Övriga verksamhetskostnader har uppgått till 2 775 tkr. Anslagssparandet, 252 tkr, beror främst på att rekrytering av språkonsulent inte kunnat genomföras under 2017. Språkcentrum har varit kort när det gäller personalresurser. Anslagsposten har under 2017 finansierat bidrag á 649 tkr för vissa studier i samiska. Föreskrifterna för korttidsstudiebidrag (STFS 2008:1) utgår från förordningen (2007:1357) om statsbidrag vid vissa studier av samiska.

Not 34 Uo 1 7:1 Ramanslag
Åtgärder för nationellla minoriteter
ap.15 Hemsida om nationella minoriteter
Enligt regleringsbrevet disponerar inte Sametinget någon anslagskredit för anslaget. Sametinget har inte gjort några åtaganden med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen. Anslaget är icke räntebärande. I överensstämmelse med regleringsbrev och interna riktlinjer, har Sametinget under 2017 från sitt förvaltningsanslag fördelat ut OH-kostnader (lokalkostnader, IT-kostnader och diverse övriga kostnader) á 64 tkr till detta sakanslag.

Not 35 Uo 17 1:2 Ramanslag
Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete
ap.5 Bidrag till samisk kultur

Enligt regleringsbrevet disponerar inte Sametinget någon anslagskredit för anslaget. Sametinget har inte gjort några åtaganden med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen. Anslaget är icke räntebärande. I överensstämmelse med regleringsbrev och interna riktlinjer, har Sametinget under 2017 från sitt förvaltningsanslag fördelat ut OH-kostnader (lokalkostnader, IT-kostnader och diverse övriga kostnader) á 26 tkr till detta sakanslag. Enligt villkor i regleringsbrevet skall anslagsposten ska bl.a. användas för samisk biblioteksverksamhet och för bidrag till Giron Sámi Teáhter. Bidrag kan lämnas till teatern om medfinansiering sker från berörda kommuner och landsting. Villkoren är uppfyllda. Anslagssparandet, 155 tkr, beror på att Sametinget kort före balansdagen erhöll två återbetalningar av projektbidrag á totalt 150 tkr.

Not 36 Uo 23 1:22 Ramanslag
Främjande av rennäringen m m
ap.2 Främjande av rennäringen

Enligt regeringsbeslutet 2017-10-19 (N2017/05731/SUN) har Sametinget tilldelats en högre anslagskredit á 10 391 tkr. Under 2017 har myndigheten utnyttjat 3 589 tkr av krediten. Orsaken till att Sametinget utnyttjat anslagskrediten beror på att utbetald katastrofskadeersättning uppgått till större belopp än förväntat. Dessa ersättningar är svåra att prognostisera. I överensstämmelse med regleringsbrev och interna riktlinjer, har Sametinget under 2017 från sitt förvaltningsanslag fördelat ut OH-kostnader (lokalkostnader och diverse övriga kostnader) á 290 tkr till detta sakanslag. Enligt villkor i regleringsbrevet får Sametinget använda högst 4 000 tkr för ersättning enligt 10 § Viltskadeförordningen (massdöd). Detta villkor är uppfyllt. Utfallet var 519 tkr. Enligt villkor i regleringsbrevet får Sametinget använda högst 2 000 tkr för arbetet med förvaltningsverktyg för toleransnivåer inom rennäringen. Detta villkor är uppfyllt. Utfallet var 372 tkr. Enligt villkor i regleringsbrevet får Sametinget använda högst 3 210 tkr för kostnader för samebyarnas inventering av rovdjur. Detta villkor är uppfyllt. Utfallet var 3 156 tkr. Enligt villkor i regleringbrevet får Sametinget använda betala 4 000 tkr till Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) för en studie av förbyggande åtgärder till skydd för renar i enlighet med regeringsbeslut L2012/02817/JFS. Medlen har utbetalats till SLU i rätt tid. Detta villkor är uppfyllt.
Övriga villkor enligt regleringsbrevet (punkt 1-3) är uppfyllda.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	2 600	2 600	2 600	2 800	2 600
Utnyttjad	1 470	1 039	1 690	2 239	2 382
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Maximalt utnyttjad	3 911	3 093	3 443	2 552	6 029
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	2	0	4	9	30
Räntekostnader	17	17	2	9	10
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter som disponeras					
Avgiftsintäkter	164	105	61	295	167
Anslagskredit					
Uo 1 3:1 ap. 1					
Beviljad	1 357	1 227	3 615	1 150	1 189
Utnyttjad	0	0	1 832	612	24
Uo 1 3:1 ap. 3	0	0	0	0	0
Beviljad	0	0	0	0	0
Utnyttjad					
Uo 17 1:2 ap. 5					
Beviljad	0	0	0	0	0
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Uo 1 7:1 ap. 12					
Beviljad	0	0	0	0	0
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Uo 1 7:1 ap. 13					
Beviljad	0	0	0	0	0
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Uo 1 7:1 ap. 14					
Beviljad	0	0	0	0	0
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Uo 1 7:1 ap. 15					
Beviljad	0	0	0	0	0
Utnyttjad					
	0	0	0	0	
Uo 23 1:22 ap. 2 (tidigare Uo 23 1:23 ap. 2)					
Beviljad	10 391	10 791	5 400	6 475	0
Utnyttjad	3 589	2 234	5 011	2 202	0

(tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Uo 23 1:23 ap. 3					
Beviljad	-	Avslutat	0	0	0
Utnyttjad	-	Avslutat	0	0	0
Anslag					
Förvaltningsanslag					
Anslagssparande	535	995	1 182	549	292
Bemyndiganden (ej tillämpligt)					
Tilldelade					
Summa gjorda åtaganden					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	45	45	46	47	46
Medelantalet anställda (st)*	50	52	52	56	48
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 696	1 560	1 521	1 518	1 465
Exklusive kostnader för folkvalt organ	1 373	1 358	1 315	1 321	1 225
Kapitalförändring**					
Årets	3 474	-3 531	-1 771	-1 113	-1 710
Balanserad	-4 000	-1 133	0	19	19

* I beräkningen av medelantalet anställda är inte eventuellt tjänstledig personal frånräknad.

UNDERSKRIFTER

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning

Kiruna den 22 februari 2018

Per-Olof Nutti, styrelseordförande

Marita Stinnerbom, styrelseledamot

Lars Miguel Utsi, vice styrelseordförande

Anders Kråik, styrelseledamot

Jan Rannerud, styrelseledamot

Lars Wilhelm Svonni, styrelseledamot

Britt Sparrock, styrelseledamot